

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
DSP.WPP.4521.1.2021.ML

Druk nr 975
Warszawa, 19 lutego 2021 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

przekazuję przyjęty przez Radę Ministrów dokument:

- Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2019 roku wraz z raportem o pomocy de minimis w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2019 roku.

Jednocześnie informuję, że Rada Ministrów upoważniła Prezesa Rady Ministrów do prezentowania Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych.

Z poważaniem,

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

RAPORT O POMOCY PUBLICZNEJ W POLSCE UDZIELONEJ PRZEDSIĘBIORCOM W 2019 ROKU

Warszawa, grudzień 2020 roku

Raport został opracowany przez Departament Monitorowania Pomocy Publicznej UOKiK

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP - POMOC PUBLICZNA I KOMPETENCJE PREZESA UOKIK.....	5
II. METODOLOGIA PRZYGOTOWANIA RAPORTU	8
1. Źródła informacji o udzielonej pomocy - sprawozdania podmiotów udzielających pomocy.....	8
2. Formy pomocy	9
3. Wartość pomocy	10
4. Przeznaczenie pomocy publicznej	11
5. Pozostałe założenia metodologiczne	13
III. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA	14
1. Synteza wyników za 2019 rok.....	14
2. Tendencje w kształtowaniu się wielkości pomocy publicznej w latach 2015-2019 ..	15
IV. POMOC PUBLICZNA (Z WYŁĄCZENIEM TRANSPORTU) W UJĘCIU PRZEKROJOWYM....	18
1. Pomoc publiczna w podziale według formy pomocy	18
2. Pomoc publiczna w podziale według przeznaczenia pomocy	23
3. Pomoc publiczna w podziale według podmiotów udzielających pomocy.....	28
4. Pomoc publiczna w podziale według wielkości beneficjentów	43
5. Pomoc publiczna w podziale według sektora działalności beneficjenta.....	46
6. Najwięksi beneficjenci pomocy	47
V. OPIS POSZCZEGÓLNYCH PRZEZNACZEŃ POMOCY (Z WYŁĄCZENIEM TRANSPORTU) ...	49
1. Pomoc horyzontalna.....	49
1.1. Badania, rozwój i innowacje	49
1.2. Ochrona środowiska i cele związane z energią.....	51
1.3. Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw.....	54
1.4. Zatrudnienie	56
1.5. Szkolenia	57
1.6. Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	58
1.7. Infrastruktura lokalna.....	60
1.8. Pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów.....	61
1.9. Działalność sportowa i rekreacyjna	61
1.10. Dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania	62
2. Pomoc regionalna.....	64
3. Pomoc sektorowa.....	68
3.1. Sektor górnictwa węgla.....	68
3.2. Sektor wytwarzania energii elektrycznej	69
3.3. Sektor kinematografii	70
3.4. Sektor gazu ziemnego.....	70
3.5. Sektor telekomunikacyjny	71
3.6. Sektor bankowy	71
4. Inne przeznaczenia.....	73
4.1. Pomoc stanowiąca rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych	73
VI. POMOC PUBLICZNA W SEKTORZE TRANSPORTU.....	75
1. Informacje ogólne	75
2. Transport lądowy	77

3. Transport morski.....	78
4. Transport śródlądowy	78
5. Transport lotniczy	78
6. Transport intermodalny	78
7. Najwięksi beneficjenci pomocy w transporcie	78
VII. PODSUMOWANIE I OCENA WPŁYWU POMOCY NA KONKURENCJĘ	80
SPIS TABEL	87
SPIS WYKRESÓW.....	89
ZAŁĄCZNIKI.....	90
Zał. 1. Lista programów pomocowych, w ramach których udzielono pomocy publicznej w 2019 r.*.....	90
Zał. 2. Lista beneficjentów pomocy indywidualnej udzielonej w 2019 roku	107

I. WSTĘP - POMOC PUBLICZNA I KOMPETENCJE PREZESA UOKiK

Zgodnie z art. 107 ust. 1 *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (TFUE) **pomoc publiczna** to pomoc udzielana przez państwo członkowskie lub ze źródeł państwowych, w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji przez uprzywilejowanie niektórych przedsiębiorstw lub produkcji niektórych towarów, w zakresie, w jakim wpływa ona negatywnie na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi.

Na podstawie art. 31 *ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej* (Dz. U. z 2020 r. poz. 708, z późn. zm.), **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Prezes UOKiK) jest organem monitorującym pomoc publiczną w Polsce** (z wyłączeniem pomocy publicznej w rolnictwie lub rybołówstwie). Monitorowanie pomocy publicznej obejmuje gromadzenie, przetwarzanie i przekazywanie informacji o udzielonej pomocy publicznej, w szczególności o jej rodzajach, formach i wielkości.

Zgodnie z art. 36 ust. 1 *ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej*, na podstawie zgromadzonych sprawozdań i informacji przestanych przez podmioty udzielające pomocy, **Prezes UOKiK, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, opracowuje i przedstawia Radzie Ministrów sprawozdanie zawierające wyniki monitorowania pomocy publicznej w danym roku**. Niniejszy raport stanowi wypełnienie tego obowiązku i zawiera wyniki monitorowania pomocy publicznej udzielonej w Polsce w 2019 roku, tj. w szczególności dane dotyczące wartości, form i przeznaczenia pomocy publicznej, a także ocenę skutków udzielonej pomocy w sferze konkurencji. **Raport nie uwzględnia natomiast pomocy udzielonej w sektorze rolnictwa** (w rozumieniu art. 38 TFUE), za monitorowanie której odpowiedzialny jest minister właściwy do spraw rolnictwa.

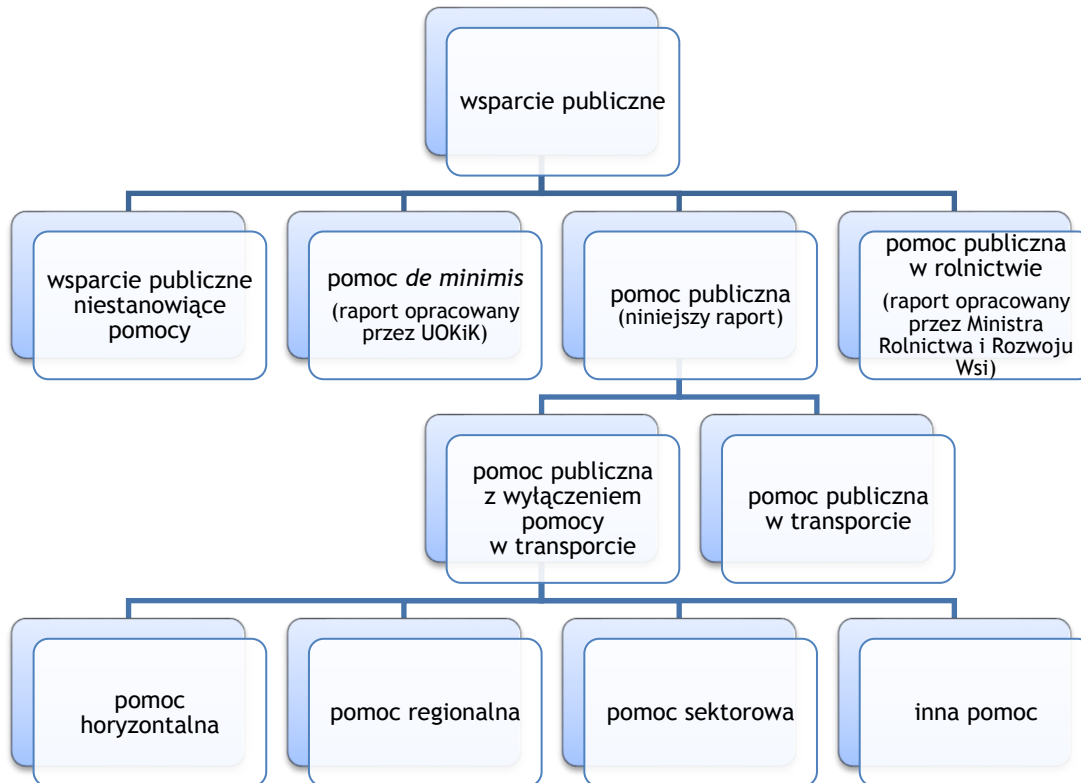
Jednocześnie, zgodnie z [rozporządzeniem Komisji \(UE\) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis](#) (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1) oraz [rozporządzeniem Komisji \(UE\) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym](#) (Dz. Urz. UE L 114 z 26.04.2012, str. 8, z późn. zm.), pomoc której wartość dla danego beneficjenta w okresie trzech kolejnych lat podatkowych nie przekracza 200 tys. euro (lub 100 tys. euro w sektorze transportu drogowego towarów lub 500 tys. euro w przypadku rekompensaty za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym), czyli tzw. *pomoc de minimis*, nie wpływa na handel między państwami członkowskimi i/lub nie zakłóca bądź nie grozi zakłóceniem konkurencji i dlatego nie wchodzi w zakres przepisu art. 107 ust. 1 TFUE. W związku z powyższym, **pomoc de minimis nie została uwzględniona w niniejszym raporcie**. Informacje o pomocy *de minimis* udzielonej w 2019 roku zostały przedstawione w przygotowanym przez Prezesa UOKiK odrębnym raporcie, pn. „*Raport o pomocy de minimis w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2019 roku*”.

Ponadto, w dokumentach dotyczących perspektywy finansowej 2014-2020 Komisja Europejska wyraźnie wskazuje na **konieczność zapewnienia zgodności udzielanego wsparcia ze środkami unijnymi z obowiązującymi przepisami prawa, w tym o pomocy publicznej**¹. Zapewnienie takiej zgodności w praktyce wymaga przygotowania

¹ Dla przykładu można wskazać art. 6 *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne*

odpowiednich programów pomocowych, zgodnie z którymi będzie udzielane wsparcie w ramach funduszy unijnych.

Wykres 1. Rodzaje wsparcia publicznego w kontekście przepisów o pomocy publicznej

Z uwagi na to, że środki unijne stanowią dochód budżetu państwa, w sytuacji gdy beneficjent środków pochodzących z funduszy unijnych prowadzi działalność gospodarczą i spełnione są pozostałe przesłanki art. 107 ust. 1 TFUE (korzyść, selektywność, groźba zakłócenia lub zakłócenie konkurencji oraz wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi UE), **środki te stanowią pomoc publiczną w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE**. Oznacza to, że mają do nich zastosowanie przepisy art. 32 ust. 1 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Tak więc organy udzielające wsparcia ze środków unijnych mają obowiązek przekazywania Prezesowi UOKiK sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej. Ze względu na powyższe w niniejszym raporcie (podobnie jak w raportach za lata 2008-2018), do całkowitej wartości udzielonej pomocy publicznej wliczono środki unijne finansujące programy pomocowe lub udzielone jako pomoc indywidualna.

dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.), który stanowi, iż „Operacje wspierane z EFSI są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa unijnego i krajowego odnoszącymi się do jego stosowania.” oraz art. 37 ust. 1 akapit 2 ww. rozporządzenia, który stanowi, iż „Instrumenty finansowe wdraża się, by wesprzeć inwestycje, które uznaje się jako finansowo wykonalne i nie otrzymujące wystarczającego finansowania ze źródeł rynkowych. Stosując przepisy niniejszego tytułu, instytucje zarządzające, podmioty wdrażające fundusze i podmioty wdrażające instrumenty finansowe zapewniają zgodność z obowiązującymi przepisami prawa, w szczególności w zakresie pomocy państwa i zamówień publicznych.”

Rola Prezesa UOKiK w zakresie pomocy publicznej, poza wspomnianym powyżej monitorowaniem, polega na zapewnieniu zgodności projektów tej pomocy z odpowiednimi przepisami unijnymi (wynikającymi z przepisów TFUE oraz regulacji wydanych przede wszystkim przez Komisję Europejską, która jest organem odpowiedzialnym za kontrolę pomocy publicznej). Swoje kompetencje w zakresie pomocy publicznej Prezes UOKiK realizuje poprzez:

- aktywne uczestnictwo w procesie legislacyjnym w odniesieniu do projektów aktów prawnych będących podstawami prawnymi udzielania pomocy (zgłaszanie uwag i propozycji sformułowań konkretnych przepisów),
- wydawanie opinii o projektach programów pomocowych i projektach pomocy indywidualnej w zakresie ich zgodności z prawem unijnym dotyczącym pomocy publicznej,
- zgłaszanie (notyfikowanie) Komisji Europejskiej projektów programów pomocowych i projektów pomocy indywidualnej, a następnie działanie na rzecz uzyskania jej formalnej akceptacji,
- gromadzenie i przetwarzanie danych na temat pomocy publicznej i opracowywanie zbiorczych raportów dla Komisji Europejskiej oraz Rady Ministrów,
- zgłaszanie organom udzielającym pomocy informacji o zidentyfikowanych nieprawidłowościach w udzielaniu pomocy (niezgodność z przepisami unijnymi lub przepisami zatwierdzonego programu pomocowego) oraz jej sprawozdaniu (brak sprawozdań, niezgodność sprawozdań z przepisami sprawozdawczymi).

Co do zasady, Prezes UOKiK nie posiada kompetencji w zakresie inicjowania, projektowania, wprowadzania w życie oraz realizowania instrumentów polityki gospodarczej państwa takich jak wspieranie określonych grup przedsiębiorców². Uprawnienia w tym zakresie posiadają ministrowie i/lub inne organy państwa odpowiedzialne za kształtowanie i realizowanie polityki gospodarczej, posiadające w dyspozycji odpowiednie zasoby budżetowe pozwalające im na udzielanie takiego wsparcia. Natomiast działania Prezesa UOKiK w zakresie pomocy publicznej są zawsze pochodną aktywności tych organów i ograniczają się do zapewnienia zgodności projektów pomocy z przepisami o pomocy publicznej oraz jej monitorowania.

W konsekwencji Prezes UOKiK nie dokonuje również oceny efektywności i skuteczności udzielanej przedsiębiorcom pomocy. Natomiast zgromadzone i przetworzone dane o udzielonej pomocy (czyli sposobie realizacji poszczególnych instrumentów pomocowych) oraz dokonane na ich podstawie i zawarte w raporcie analizy wielkości pomocy w różnych aspektach (np. ze względu na przeznaczenie, formę, rodzaj beneficjenta, region itp.), mogą służyć organowi, który jest właściwy jeśli chodzi o określony instrument wsparcia, do przeprowadzenia dogłębnych analiz co do celowości, skuteczności i efektywności danego instrumentu w obszarze gospodarki, na który ten organ chciał wywrzeć określony wpływ. Wynikiem tych analiz może być podjęcie decyzji o kontynuacji udzielania danej pomocy, jej zmianie bądź zakończeniu jej udzielania czy też ewentualnie przygotowaniu nowych lepszych lub komplementarnych instrumentów.

---

² Jedynym wyjątkiem, w którym Prezes UOKiK może udzielać pomocy publicznej lub pomocy *de minimis* jest sytuacja wskazana w art. 113 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 1076, z późn. zm.) w odniesieniu do nałożonych przez siebie kar (odroczenie, rozłożenie na raty). Przepis ten nie stanowi jednak instrumentu polityki gospodarczej państwa, lecz ma na celu incydentalne ułatwienie spłaty kary przedsiębiorcy, na którego została nałożona znaczna kara. W 2019 roku Prezes UOKiK udzielił 2 podmiotom pomocy *de minimis* w łącznej wysokości 3 945,92 zł.

II. METODOLOGIA PRZYGOTOWANIA RAPORTU

1. Źródła informacji o udzielonej pomocy - sprawozdania podmiotów udzielających pomocy

Informacje zawarte w raporcie pochodzą ze sprawozdań przekazywanych przez podmioty udzielające pomocy publicznej do Prezesa UOKiK. Obowiązek składania sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej wynika z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, zgodnie z którym podmioty udzielające pomocy są zobowiązane do sporządzania i przedstawiania Prezesowi UOKiK:

- sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej innej niż pomoc publiczna w rolnictwie lub rybołówstwie albo
- informacji o nieudzieleniu takiej pomocy w danym okresie sprawozdawczym.

Podmiotami udzielającymi pomocy są organy administracji publicznej oraz inne podmioty (w tym przedsiębiorcy publiczni), które są uprawnione (posiadają kompetencje) do udzielania pomocy. Udzielenie pomocy następuje najczęściej w wyniku wydania decyzji lub zawarcia umowy. Wśród podmiotów, które w 2019 roku udzielały pomocy, można wymienić³:

- Ministra Aktywów Państwowych,
- Ministra Infrastruktury,
- Ministra Klimatu,
- Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- Ministra Rozwoju,
- Marszałków województw,
- Dyrektorów izb administracji skarbowej oraz naczelników urzędów skarbowych (dalej jako organy podatkowe⁴),
- Prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- Prezesa Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie,
- Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości,
- Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki,
- Prezesa Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.,
- Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Prezesów Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- Dyrektora Centrum Projektów Polska Cyfrowa,
- Dyrektora Generalny Służby Więziennej,

³ Ze względu na zmiany w strukturze administracyjnej rządu, które miały miejsce w listopadzie 2019 roku, wszystkie organy udzielające pomocy wymieniono wg stanu na 31.12.2019 r.

⁴ Przez organy podatkowe rozumiane są organy Krajowej Administracji Skarbowej.

- Dyrektora Instytut Nafty i Gazu,
- Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju,
- Dyrektora Narodowego Centrum Kultury,
- Dyrektora Narodowego Centrum Nauki,
- Dyrektora Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej,
- Przewodniczącą Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji,
- Bank Gospodarstwa Krajowego,
- Bankowy Fundusz Gwarancyjny,
- Prezydentów i burmistrzów miast oraz wójtów gmin,
- Starostów powiatów,
- Inne podmioty, które otrzymały kompetencje do udzielania pomocy, głównie beneficjenci krajowych i regionalnych programów operacyjnych (dalej jako Pozostałe, w tym przedsiębiorcy).

Podmioty udzielające pomocy **przekazują sprawozdania przy pomocy aplikacji SHRIMP**. Jest to aplikacja informatyczna umożliwiająca wprowadzanie przez podmioty udzielające pomocy informacji o udzielonej pomocy bezpośrednio do centralnej bazy danych na zasadzie dostępu *on-line*. Poprzez aplikację SHRIMP przekazywana jest także roczna informacja o nieudzieleniu pomocy publicznej przez podmioty, które w danym okresie sprawozdawczym były uprawnione do udzielania pomocy publicznej, a które jej nie udzieliły. Zatem, na mocy art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, zapewniona została kompletność danych o udzielonej pomocy publicznej w 2019 roku w wyniku zidentyfikowania podmiotów uchylających się od obowiązków sprawozdawczych i podjęcia wobec nich działań mających na celu uzyskanie odpowiednich sprawozdań lub informacji.

2. Formy pomocy

Przedmiotem analizy raportu są formy pomocy zgrupowane zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej w cztery grupy oznaczone literami A, B, C i D. Dodatkowo kolejnym literom przypisano cyfrę 1 lub 2 w zależności od źródła pochodzenia pomocy (odpowiednio stanowiące wydatek z budżetu lub uszczuplenie wpływu do budżetu). W tabeli wymieniono formy pomocy przypisane do poszczególnych podgrup i grup.

Tabela 1. Formy pomocy publicznej

Grupa	Podgrupa	Forma pomocy
Grupa A dotacje i ulgi podatkowe	A1 dotacje	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (bezpośrednio dla przedsiębiorców)
		inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych lub realizacją ich zadań statutowych
		refundacja
		rekompensata
	A2	zwolnienie z podatku

	ulgi podatkowe	odliczenie od podatku
		obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku
		obniżenie wysokości opłaty
		zwolnienie z opłaty
		zaniechanie poboru podatku
		zaniechanie poboru opłaty
		umorzenie w całości lub części zaległości podatkowej wraz z odsetkami
		umorzenie w całości lub części odsetek od zaległości podatkowej
		umorzenie opłaty (składki, wpłaty)
		umorzenie w całości lub części odsetek za zwłokę z tytułu opłaty (składki, wpłaty, kary)
		umorzenie kar
		oddanie do korzystania mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych dla przedsiębiorcy od oferowanych na rynku
		zbycie mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku
		umorzenie kosztów egzekucyjnych
		umorzenie kosztów procesu sądowego
Grupa B subsydia kapitałowo-inwestycyjne	B1	wniesienie kapitału
	B2	konwersja wierzytelności na kapitał
Grupa C tzw. „miękkie kredytowanie”	C1 pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone	pożyczki preferencyjne
		kredyty preferencyjne
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (dla banków)
		pożyczki warunkowo umorzone
	C2 odroczenia i rozłożenia na raty	odroczenie lub rozłożenie na raty płatności podatku lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę
		odroczenie lub rozłożenie na raty płatności opłaty (składki, wpłaty), zaległej opłaty (składki, wpłaty) lub zaległej opłaty (składki, wpłaty) wraz z odsetkami
		odroczenie lub rozłożenie na raty płatności zaległej opłaty (składki, wpłaty, kary)
		odroczenie lub rozłożenie na raty kosztów egzekucyjnych
		odroczenie lub rozłożenie na raty odsetek
		odroczenie lub rozłożenie na raty kosztów procesu sądowego
Grupa D poręczenia i gwarancje	D1	poręczenia i gwarancje

3. Wartość pomocy

Ze względu na fakt, iż pomoc publiczna udzielana jest w różnych formach (dotacje, pożyczki, gwarancje, odroczenia), których kwoty, w aspekcie związanej z nimi korzyści ekonomicznej, nie są ze sobą porównywalne⁵, aby możliwe było agregowanie, a następnie dokonywanie

⁵ Oczywiście jest, iż większą korzyścią dla przedsiębiorcy jest uzyskanie np. 100 tys. zł dotacji niż pożyczki w wysokości 100 tys. zł (którą to pożyczkę będzie musiał zwrócić wraz z oprocentowaniem).

analiz zagregowanych wielkości, konieczne jest najpierw sprowadzenie wartości poszczególnych przypadków udzielenia pomocy w różnych formach do wspólnego mianownika poprzez przeliczenie ich na równą każdej formie pomocy wartość dotacji, czyli przeliczenie jej na tzw. ekwiwalent dotacji brutto (EDB). **Ekwiwalent dotacji brutto wyraża rzeczywistą korzyść ekonomiczną, jaką otrzymał przedsiębiorca w danej formie pomocy.** W związku z powyższym **wszystkie wartości pomocy zawarte w raporcie zostały przedstawione w postaci EDB**, obliczonego zgodnie z przepisami *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu obliczania wartości pomocy publicznej udzielanej w różnych formach (Dz. U. z 2018 r. poz. 461)*.

Jednocześnie wartość udzielonej pomocy jest przedstawiana zgodnie z zasadą ustalania wartości pomocy na dzień jej udzielenia. **Przez dzień udzielenia pomocy należy rozumieć dzień, w którym podmiot ubiegający się o pomoc publiczną nabył prawo do jej otrzymania**, w szczególności jest to dzień zawarcia umowy lub dzień wydania decyzji⁶. Oznacza to, iż wartość udzielonej pomocy w danym roku to inaczej wartość zobowiązań budżetowych podjętych w tym roku, która nie zawsze pokrywa się z wartością poniesionych wydatków lub uszczupień wpływów do budżetu w danym roku. Przykładowo, w przypadku pomocy udzielanej w formie wieloletnich pożyczek lub gwarancji, faktyczna wartość „obciążeń budżetu” z tego tytułu jest rozłożona na kilka lat, a w sprawozdaniu o udzielonej pomocy publicznej widnieje jako całkowita wartość pomocy udzielona w danym dniu (dniu udzielenia pomocy).

W niniejszym raporcie w celu przedstawienia trendów w kształtowaniu się wielkości, form udzielonej pomocy i jej przeznaczenia, przedstawiono dane historyczne o udzielonej pomocy. **Dokonano aktualizacji danych o pomocy publicznej za rok poprzedni w stosunku do roku, którego raport dotyczy, czyli 2018.** W konsekwencji dane za 2018 i 2019 rok zostały podane według stanu z dnia 7 sierpnia 2020 roku. Dane te nie uwzględniają zatem zmian wartości udzielonej pomocy ani nowych informacji o udzielonej pomocy przekazanych do Prezesa UOKiK w terminie późniejszym. W wyniku aktualizacji danych za 2018 rok przedstawionych w raporcie za 2018 rok wartość pomocy publicznej (bez transportu) zwiększyła się o **370,5 mln zł**. Dane za lata wcześniejsze (2015-2017) również przedstawiono w wersjach zaktualizowanych po roku (przykładowo, źródłem danych o wartości pomocy udzielonej w 2017 roku był raport za 2018 rok).

4. Przeznaczenie pomocy publicznej

Przeznaczenie pomocy czyli dopuszczalne na mocy przepisów unijnych cele, na których realizację pomoc może być udzielona, pogrupowane według poszczególnych rodzajów pomocy (pomoc horyzontalna, regionalna, sektorowa), zostały przedstawione w tabeli 2. Wyodrębnienie pomocy sektorowej związane jest z obowiązywaniem pewnych szczególnych zasad udzielania pomocy w odniesieniu do danego sektora gospodarki. Wskazując wielkość pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w tym sektorze nie uwzględnia się pomocy udzielonej im na zasadach ogólnych (tj. pomocy horyzontalnej czy regionalnej).

---

czy też uzyskanie odroczenia spłaty zaległości podatkowej w wysokości 100 tys. zł (zaległość tę ostatecznie i tak będzie musiał spłacić).

⁶ Wyjątkiem jest pomoc udzielana w formie ulgi podatkowej na podstawie aktu normatywnego, bez wymogu wydania decyzji, gdzie za dzień udzielenia pomocy uznaje się dzień, w którym upływa termin złożenia deklaracji podatkowej lub zeznania podatkowego.

Tabela 2. Przeznaczenie i rodzaje pomocy publicznej (z wyłączeniem pomocy udzielonej w sektorze transportu)

Grupa	Przeznaczenie pomocy
Pomoc horyzontalna	Badania, rozwój i innowacje
	Ochrona środowiska i cele związane z energią
	Małe i średnie przedsiębiorstwa
	Zatrudnienie
	Szkolenia
	Ratowanie
	Restrukturyzacja, w tym tymczasowa pomoc na restrukturyzację
	Naprawa szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia
	Zapobieganie lub likwidacja poważnych zakłóceń w gospodarce o charakterze ponadsektorowym
	Wsparcie krajowych przedsiębiorców działających w ramach przedsięwzięcia gospodarczego podejmowanego w interesie europejskim
	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
	Pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów
	Kapitał podwyższonego ryzyka
	Dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania
	Ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych
	Pomoc sektorowa
Sektor energetyki	
Sektor kinematografii	
Sektor gazu ziemnego	
Sektor telekomunikacyjny	
Sektor bankowy	
Pomoc regionalna	Wspieranie nowych inwestycji
	Tworzenie nowych miejsc pracy
	Duże projekty inwestycyjne
	Pomoc operacyjna
	Pomoc na rzecz rozwoju obszarów miejskich
Inne tytuły	Rekompensata za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym

5. Pozostałe założenia metodologiczne

Dane o pomocy publicznej, które posłużyły do opracowania raportu są również przekazywane Komisji Europejskiej w ramach realizacji obowiązku sprawozdawczego wynikającego z rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 140 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.). Dane te służą Komisji do opracowania przez nią raportu o pomocy publicznej udzielanej w krajach UE, tzw. *State Aid Scoreboard*⁷.

Niemniej jednak, porównując dane z raportu z danymi przedstawianymi w *State Aid Scoreboard*, należy mieć na uwadze występujące różnice metodologiczne. Niniejszy raport uwzględnia pomoc udzielaną jako rekompensata z tytułu realizacji usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, natomiast w raportach Komisji Europejskiej pomoc ta nie jest uwzględniana z uwagi na trudności, jakie Komisja ma w ustaleniu, które z udzielanych dotychczas w poszczególnych państwach członkowskich rekompensat za realizację zadań publicznych należy uznać za pomoc publiczną. Ponadto, w odróżnieniu od danych przedstawionych w *State Aid Scoreboard*, raport uwzględnia pomoc, w odniesieniu do której Komisja Europejska nie wydała na dzień jego sporządzenia decyzji zatwierdzającej, a pomoc została już udzielona.

W niniejszym raporcie (tak jak w raportach z lat poprzednich) z ogólnej wartości pomocy publicznej wyodrębniono pomoc udzieloną w sektorze transportu i opisano ją odrębnie w rozdziale VI.

Do pomocy publicznej w sektorze transportu zaliczono:

- pomoc w sektorze żeglugi morskiej, lotnictwa, kolejowym, transportu multimodalnego i intermodalnego,
- pomoc w pozostałych sektorach transportu,
- pomoc stanowiącą rekompensatę z tytułu realizacji usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, udzieloną beneficjentom prowadzącym działalność w sektorze transportu (posiadającym klasy PKD zaczynające się od liczb 49, 50, 51 lub 52).

Nie uwzględniono w tym rozdziale natomiast pomocy udzielonej przedsiębiorcom z ww. sektorów na zasadach ogólnych (np. w ramach pomocy horyzontalnej, regionalnej) lub zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji* (Dz. Urz. UE C 249 z 31.07.2014, str. 1).

Wszystkie tabele, zestawienia i wykresy przedstawione w raporcie stanowią opracowania własne UOKiK przygotowane w oparciu o dane pochodzące ze sprawozdań podmiotów udzielających pomocy. Przedstawiane w raporcie zaokrąglone sumy poszczególnych kwot są obliczane z uwzględnieniem ich pełnego rozwinięcia (przed zaokrągleniem) i nie zawsze są równe sumie poszczególnych kwot zaokrąglonych.

W tabelach użyto następujących oznaczeń: „–” - nie dotyczy, „0,0” - nie udzielono pomocy, „b.d.” - brak danych.

---

⁷ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/studies_reports/studies_reports.html

III. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA

1. Synteza wyników za 2019 rok

Tabela 3. Informacje ogólne o pomocy publicznej udzielonej w 2019 roku

Liczba podmiotów, które udzieliły pomocy	397
Liczba beneficjentów, którzy otrzymali pomoc	45,0 tys.
Liczba przypadków pomocy	393,3 tys.*
Liczba przypadków przypadających średnio na jednego beneficjenta	8,7
Wartość pomocy przypadająca średnio na jednego beneficjenta	809,6 tys. zł

* Liczba przypadków pomocy jest kilkakrotnie wyższa od liczby beneficjentów m.in. z następujących względów:

- możliwości korzystania przez jednego beneficjenta z pomocy o różnym przeznaczeniu czy formie,
- wykazywania 4 razy w roku (na dzień udzielenia) pomocy w formie ustawowego zwolnienia osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą z podatku od nieruchomości,
- wykazywania pomocy na dzień realizacji płatności w przypadku, gdy w dniu zawarcia aktu stanowiącego podstawę realizacji tych płatności brak jest możliwości ustalenia wartości udzielonej pomocy,
- możliwości dokonywania korekt ujemnych przez organy podatkowe w zakresie wartości udzielonej pomocy publicznej.

Tabela 4. Wielkość pomocy publicznej w 2019 roku

	mln zł	mln euro	%	% PKB
Ogólna wartość pomocy* w tym:	36 437,3	8 477,7	100,0	1,60
Wartość pomocy z wyłączeniem transportu	24 384,3	5 673,4	66,9	1,07
Wartość pomocy w sektorze transportu	12 053,0	2 804,3	33,1	0,53

* Powyższe kwoty nie uwzględniają pomocy udzielonej w formie wynagrodzeń przedsiębiorstwu Gdańsk Transport Company S.A. z tytułu budowy i eksploatacji autostrady A1 na odcinku Gdańsk - Toruń, przedsiębiorstwu Autostrada Wielkopolska II S.A. z tytułu budowy i eksploatacji autostrady A2 na odcinku Świecko - Nowy Tomyśl, z uwagi na brak określenia jaka część ww. wynagrodzeń stanowi pomoc publiczną w decyzji Komisji Europejskiej z dnia 13 maja 2009 r. w sprawie pomocy nr N 151/2009 i N 152/2009 oraz w decyzji z dnia 2 grudnia 2009 r. w sprawie pomocy nr N 462/2009.

Ogólna wartość pomocy publicznej udzielonej przedsiębiorcom w 2019 roku wyniosła 36 437,3 mln zł, co stanowi 8 477,7 mln euro (przyjmując średni kurs z 2019 roku 1 euro = 4,2980 zł). Udzielona w 2019 roku pomoc publiczna stanowiła 1,60 procent PKB (równego 2 273 556 mln zł). Wartość udzielonej pomocy z wyłączeniem pomocy w transporcie, wyniosła 24 384,3 mln zł (1,07 procent PKB), natomiast wartość pomocy publicznej udzielonej w sektorze transportu wyniosła 12 053,0 mln zł (0,53 procent PKB). Więcej informacji na temat pomocy udzielonej w sektorze transportu przedstawiono w rozdziale VI.

2. Tendencje w kształtowaniu się wielkości pomocy publicznej w latach 2015-2019

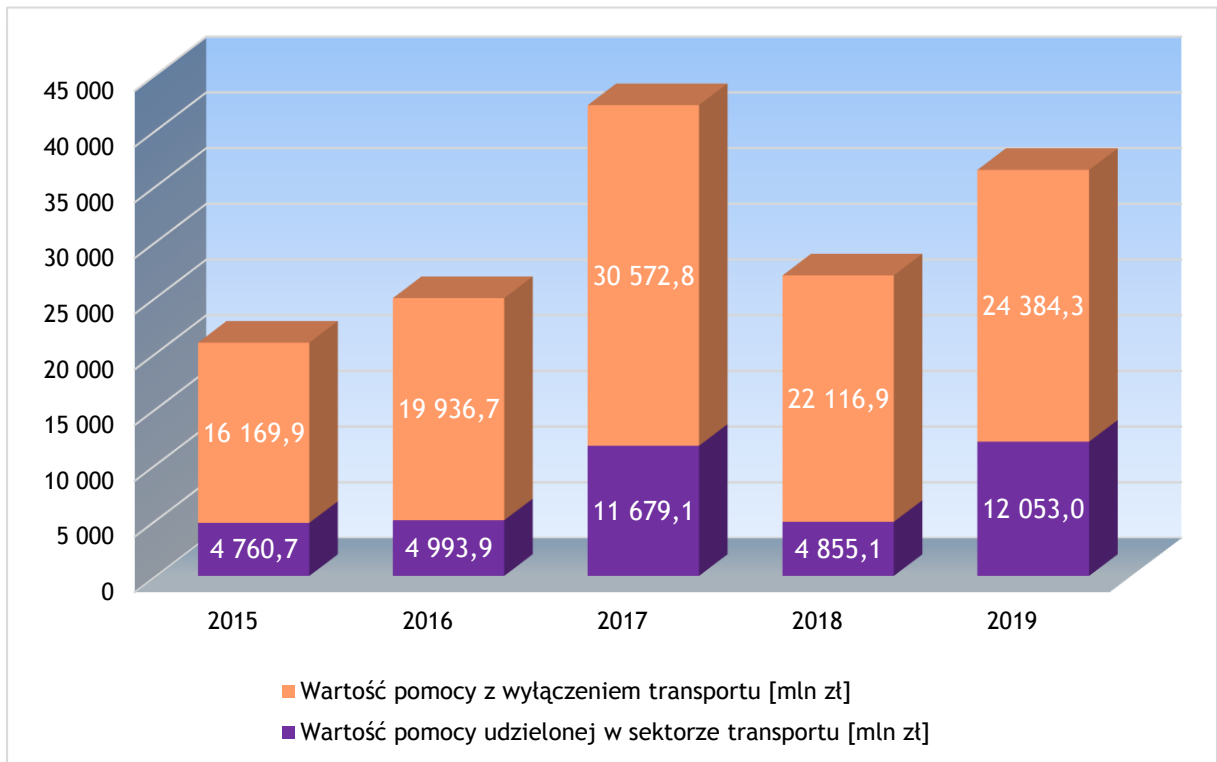
Tabela 5. Wielkość pomocy publicznej w latach 2015-2019

Rok	2015*	2016*	2017*	2018*	2019*
Ogólna wartość udzielonej pomocy [mln zł], w tym:	20 930,6	24 930,6	42 251,9	26 972,0	36 437,3
Wartość pomocy z wyłączeniem transportu [mln zł]	16 169,9	19 936,7	30 572,8	22 116,9	24 384,3
Wartość pomocy udzielonej w sektorze transportu [mln zł]	4 760,7	4 993,9	11 679,1	4 855,1	12 053,0
Udział wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu w ogólnej wartości pomocy	22,7%	20,0%	27,6%	18,0%	33,1%
Udział ogólnej wartości pomocy w PKB, w tym:	1,17%	1,35%	2,12%	1,27%	1,60%
Udział wartości pomocy z wyłączeniem transportu w PKB	0,90%	1,08%	1,54%	1,04%	1,07%
Udział wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu w PKB	0,27%	0,27%	0,59%	0,23%	0,53%

* Powyższe kwoty nie uwzględniają pomocy udzielonej w formie wynagrodzeń przedsiębiorstwu Gdańsk Transport Company S.A. z tytułu budowy i eksploatacji autostrady A1 na odcinku Gdańsk - Toruń, przedsiębiorstwu Autostrada Wielkopolska II S.A. z tytułu budowy i eksploatacji autostrady A2 na odcinku Świecko - Nowy Tomyśl, z uwagi na brak określenia jaka część ww. wynagrodzeń stanowi pomoc publiczną w decyzji Komisji Europejskiej z dnia 13 maja 2009 r. w sprawie pomocy nr N 151/2009 i N 152/2009 oraz w decyzji z dnia 2 grudnia 2009 r. w sprawie pomocy nr N 462/2009.

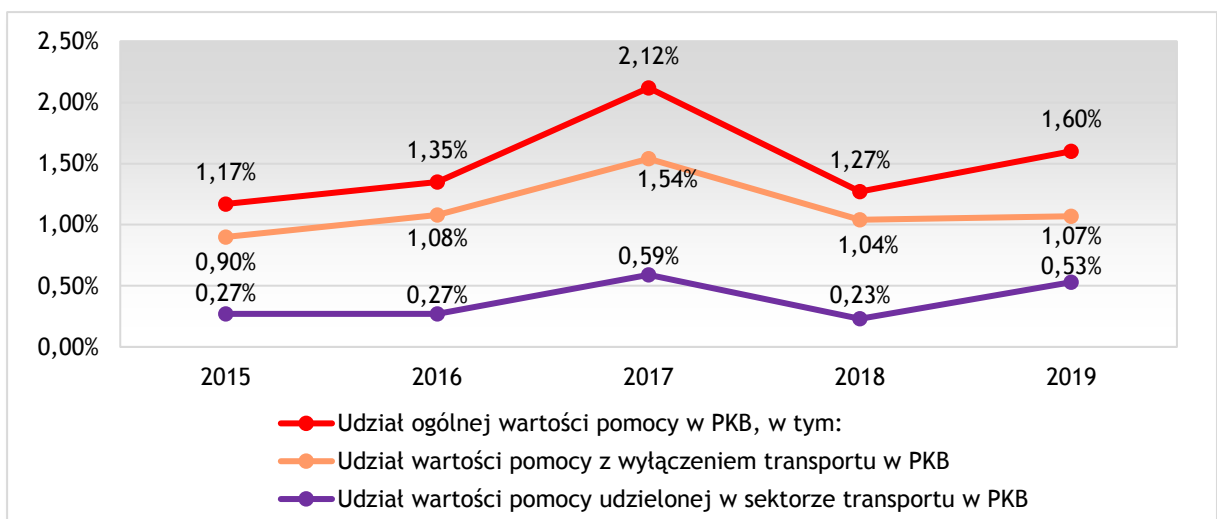
Po znacznym wzroście wartości udzielonej pomocy publicznej w 2017 roku (w dużej mierze mającym związek z realizacją programów operacyjnych współfinansowanych ze środków unijnych w perspektywie finansowej 2014-2020, wzrostem wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu oraz pomocy stanowiącej rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym), w 2018 roku nastąpił jej spadek; wartość pomocy była znacznie niższa niż w roku 2017, lecz nieco wyższa niż w latach 2015-2016. W 2019 roku całkowita wartość pomocy ponownie znacząco wzrosła (głównie w związku z udzieleniem znacznej pomocy w sektorze transportu), nie osiągając jednak poziomu z 2017 roku.

Wykres 2. Wartość udzielonej pomocy z wyodrębnieniem sektora transportu w latach 2015-2019

Ogólna wartość udzielonej pomocy publicznej stanowiła 1,60 procent produktu krajowego brutto w 2019 roku, zatem udział ten wzrósł o 0,33 punktu procentowego w porównaniu z 2018 rokiem (1,27 procent PKB).

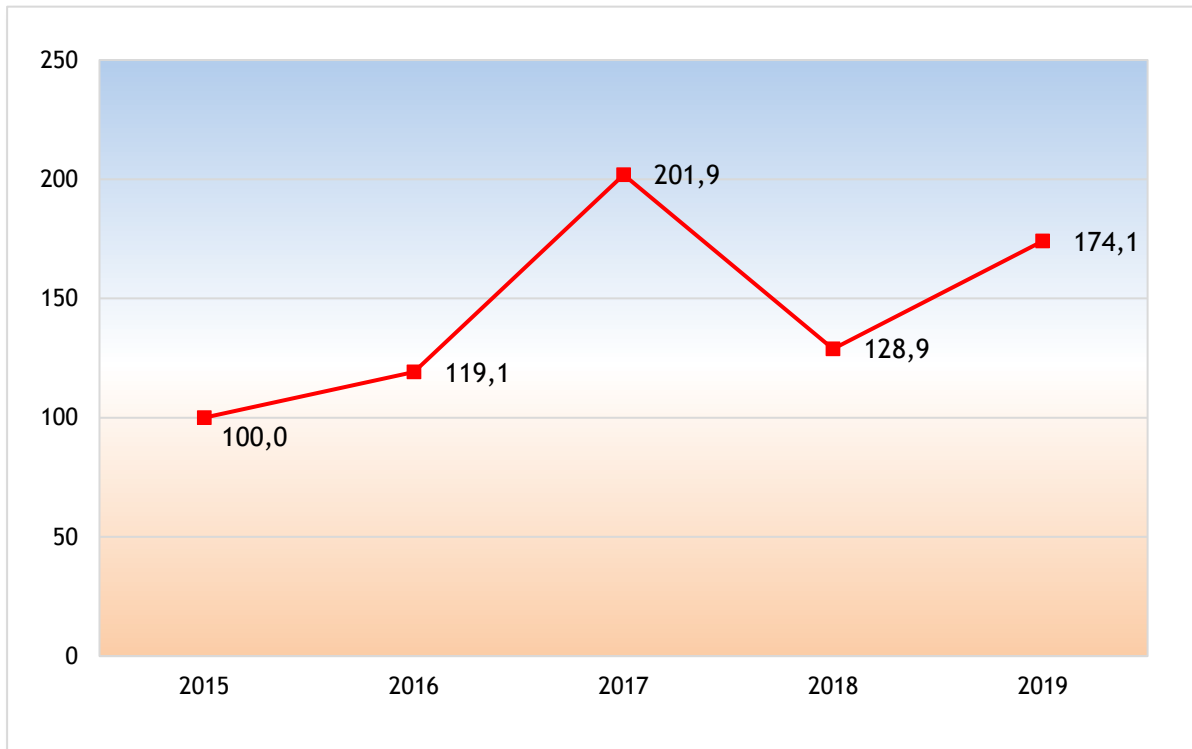
Wykres 3. Udział pomocy publicznej w produkcie krajowym brutto w latach 2015-2019

Analizując udział wartości pomocy publicznej w wartości PKB w poszczególnych latach można zauważyć, że w latach 2015-2016 i w 2018 roku udział ten utrzymywał się na zbliżonym poziomie, zarówno w przypadku pomocy publicznej w sektorze transportu, jak i pomocy z wyłączeniem transportu. W 2017 roku znacznie wzrósł udział wartości udzielonej pomocy w PKB, co wynikało ze wzrostu wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu, jak również wartości pomocy z wyłączeniem transportu. W roku 2018 nastąpił

spadek obu wartości i udziałów pomocy w PKB, które wróciły do poziomów występujących w latach 2015-2016, natomiast w 2019 roku wartość pomocy ponownie wzrosła, głównie ze względu na udzielenie znacznej pomocy w sektorze transportu.

Wykres 4. Dynamika wartości udzielonej pomocy w latach 2015-2019 (2015 r. = 100)

Obserwując dynamikę udzielonej pomocy można zauważyć, że jej wartość w kolejnych latach wzrastała w sposób umiarkowany, z wyjątkiem lat 2017-2018, kiedy to nastąpił jej szybki wzrost, a potem spadek. W 2019 roku wartość pomocy była wyższa o niemal 3/4 w stosunku do roku 2015.

IV. POMOC PUBLICZNA (Z WYŁĄCZENIEM TRANSPORTU) W UJĘCIU PRZEKROJOWYM

Zgodnie z przyjętą metodologią, analiza w niniejszym rozdziale nie obejmuje pomocy udzielonej w sektorze transportu.

1. Pomoc publiczna w podziale według formy pomocy

Tabela 6. Formy pomocy publicznej w latach 2015-2019

Podział pomocy publicznej	Wartość pomocy (w mln zł)					
	2015	2016	2017	2018	2019	Łącznie w latach 2015-2019
Ogółem	16 169,9	19 936,7	30 572,8	22 116,9	24 384,3	113 180,7
Grupa A	14 868,4	19 729,3	30 060,9	21 551,3	23 898,7	110 108,5
Podgrupa A1	12 017,8	16 994,4	27 244,9	18 169,9	20 966,2	95 393,3
Podgrupa A2	2 850,6	2 734,9	2 815,9	3 381,4	2 932,4	14 715,3
Grupa B	772,8	38,3	432,1	244,6	63,8	1 551,5
Podgrupa B1	772,8	38,3	432,1	244,6	63,8	1 551,5
Podgrupa B2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grupa C	86,8	34,0	78,0	235,4	120,6	554,8
Podgrupa C1	86,8	34,0	78,0	235,4	120,6	554,8
Podgrupa C2	0,0006	0,0006	0,0000	0,002	0,0001	0,004
Grupa D	441,9	135,0	1,9	75,7	301,0	955,5
Podgrupa D1	441,9	135,0	1,9	75,7	301,0	955,5
Grupa E	0,0	0,0	0,0	10,0	0,2	10,2

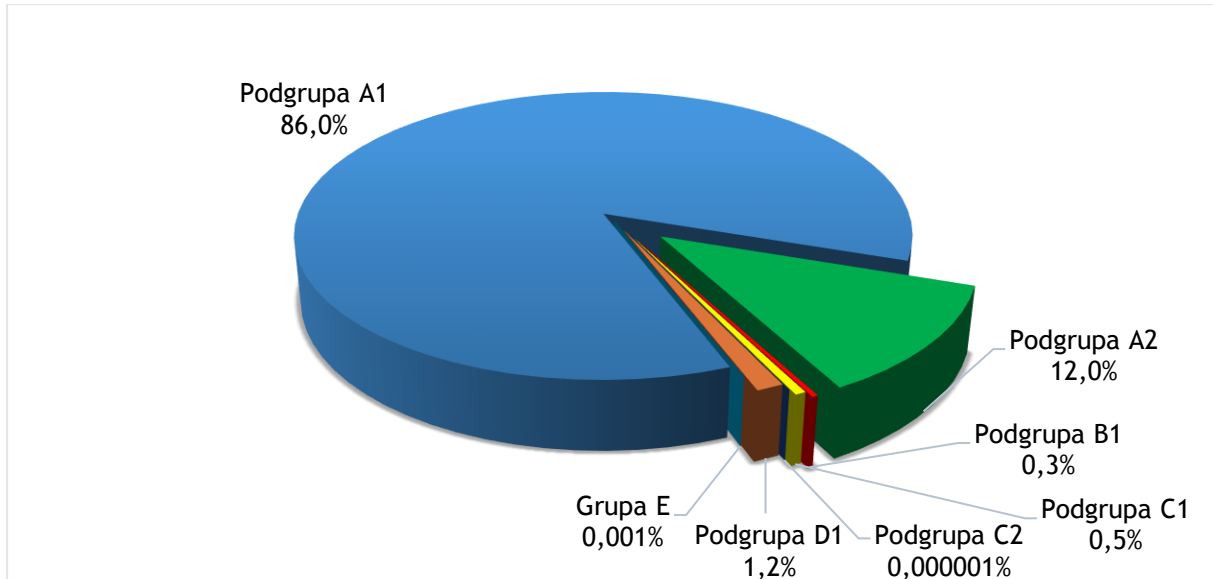
Podgrupy: A1 - dotacje, A2 - ulgi podatkowe, B1 - wniesienie kapitału, B2 - konwersja wierzytelności na kapitał, C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone, C2 - odroczenia i rozłożenia na raty, D1 - poręczenia i gwarancje; grupa E - inne.

W 2019 roku, podobnie jak w latach poprzednich, najczęściej udzielano pomocy w formach należących do podgrupy A1 (dotacje i inne bezzwrotne świadczenia, refundacje, rekompensaty). Wartość pomocy udzielonej w tych formach wyniosła 20 966,2 mln zł i była wyższa o ponad 15 proc. w porównaniu do 2018 roku (wzrost o 2 796,4 mln zł). Natomiast pomoc w formie ulg podatkowych (podgrupa A2) spadła o ponad 13 proc. i wyniosła 2 932,4 mln zł.

O 73,9 proc., tj. o 180,8 mln zł zmniejszyła się wartość pomocy udzielonej w formie wniesienia kapitału (podgrupa B1) - w 2019 roku wyniosła ona 63,8 mln zł. Znaczny spadek miał również miejsce w przypadku wartości pomocy udzielonej w formie pożyczek preferencyjnych i warunkowo umorzonych (podgrupa C1) - jej wartość w 2019 roku wyniosła 120,6 mln zł i była niemalże o połowę niższa niż w roku poprzednim (spadek o 114,7 mln zł).

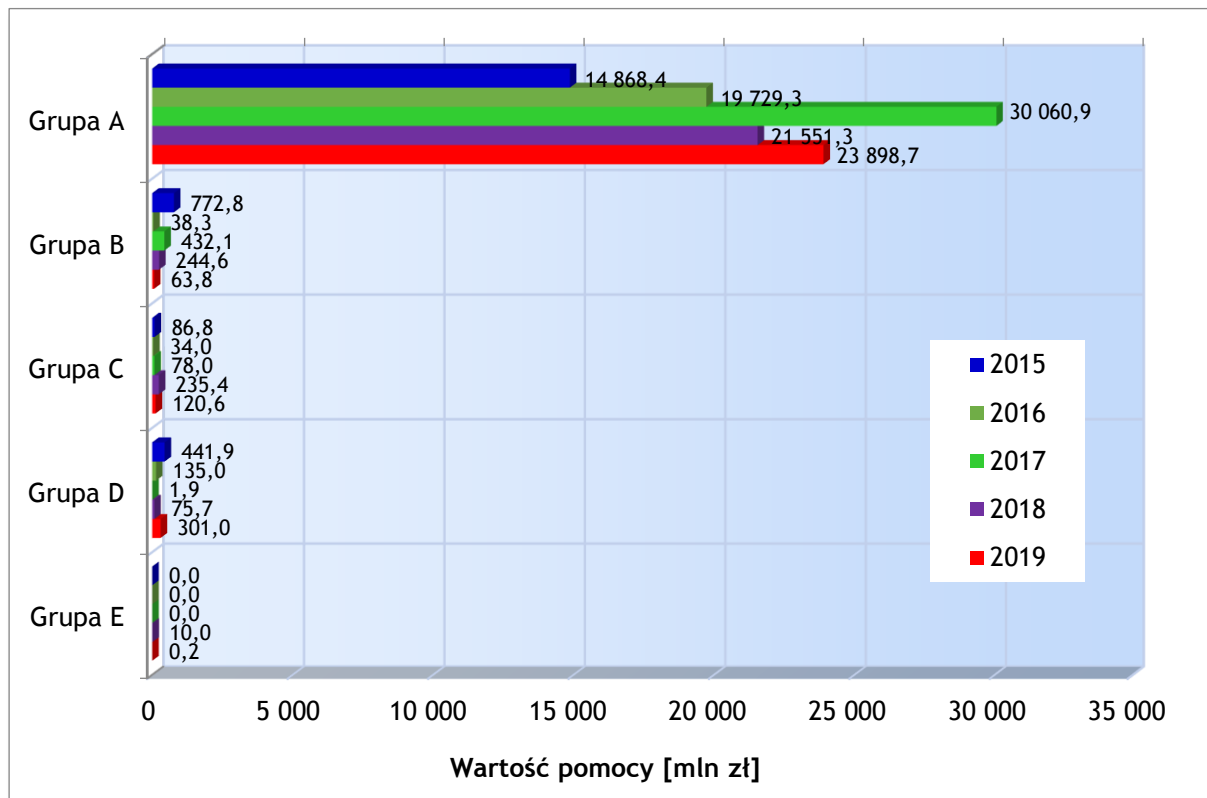
Pomoc udzielona w formie poręczenia i gwarancji (podgrupa D1) wyniosła w 2019 roku 301,0 mln zł, co oznacza niemal wzrost o prawie 300 proc. w stosunku do roku 2018 (o 225,3 mln zł).

Wykres 5. Formy pomocy publicznej w 2019 roku

Podgrupy: A1 - dotacje, A2 - ulgi podatkowe, B1 - wniesienie kapitału, B2 - konwersja wierzytelności na kapitał, C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone, C2 - odroczenia i rozłożenia na raty, D1 - poręczenia i gwarancje; grupa E - inne.

Wykres 6. Formy pomocy publicznej w latach 2015-2019

Grupy: A - dotacje i ulgi podatkowe, B - subsydia kapitałowo-inwestycyjne, C - „miękkie kredytowanie”, D - poręczenia i gwarancje, E - inne.

Tabela 7. Dynamika i udział form pomocy publicznej w latach 2015-2019

Podział pomocy publicznej	Dynamika (rok poprzedni = 100)				Udział (%)				
	'16/'15	'17/'16	'18/'17	'19/'18	'15	'16	'17	'18	'19
Grupy ogółem:	123,3	153,3	72,3	110,3	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Grupa A:	132,7	152,4	71,7	110,9	92,0	99,0	98,3	97,4	98,0
- Podgrupa A1	141,4	160,3	66,7	115,4	74,3	85,2	89,1	82,2	86,0
- Podgrupa A2	95,9	103,0	120,1	86,7	17,6	13,7	9,2	15,3	12,0
Grupa B:	5,0	1128,2	56,6	26,1	4,8	0,2	1,4	1,1	0,3
- Podgrupa B1	5,0	1128,2	56,6	26,1	4,8	0,2	1,4	1,1	0,3
- Podgrupa B2	-	-	-	-	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Grupa C:	39,2	229,4	301,8	51,2	0,5	0,2	0,3	1,1	0,5
- Podgrupa C1	39,2	229,4	301,8	51,3	0,5	0,2	0,3	1,1	0,5
- Podgrupa C2	96,2	0,0	-	5,9	0,0	0,0	0,0	0,00001	0,00001
Grupa D:	30,5	1,4	3 963,4	397,8	2,7	0,7	0,0	0,3	1,2
- Podgrupa D1	30,5	1,4	3 963,4	397,8	2,7	0,7	0,0	0,3	1,2
Grupa E	-	-	-	2,1	0,0	0,0	0,0	0,05	0,001

Podgrupy: A1 - dotacje, A2 - ulgi podatkowe, B1 - wniesienie kapitału, B2 - konwersja wierzytelności na kapitał, C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone, C2 - odroczenia i rozłożenia na raty, D1 - poręczenia i gwarancje, E - inne.

Pomoc udzielana w formach takich jak **dotacje, refundacje, rekompensaty** (podgrupa A1) stanowiła 86,0 procent ogólnej wartości pomocy udzielonej w 2019 roku. Jej udział wzrósł o 3,8 punktu procentowego w porównaniu z udziałem form z tej podgrupy w 2018 roku.

Największy wzrost wartości pomocy udzielonej w formach z podgrupy A1 odnotowano w zakresie pomocy udzielonej przez:

- Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (wzrost o 1 172,3 mln zł);
- Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (wzrost o 1 168,5 mln zł);
- Ministra Klimatu (wzrost o 853,9 mln zł);
- Bank Gospodarstwa Krajowego (wzrost o 487,4 mln zł);
- Dyrektora Instytutu Nafty i Gazu (wzrost o 464,2 mln zł);
- Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (wzrost o 343,7 mln zł);
- Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (wzrost o 323,1 mln zł).

W przypadku niektórych podmiotów udzielających pomocy wartość pomocy udzielanej w formie dotacji, refundacji lub rekompensat spadła. Największy spadek wartości pomocy udzielonej nastąpił w przypadku pomocy udzielonej przez:

- Dyrektora Centrum Projektów Polska Cyfrowa (spadek o 1 500,8 mln zł);
- Ministra Aktywów Państwowych (spadek o 625,9 mln zł);
- Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (spadek o 122,3 mln zł);
- Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (spadek o 109,3 mln zł);

- Grupę Pozostałe, w tym przedsiębiorców (spadek o 103,4 mln zł).

Drugą istotną formą pomocy była pomoc udzielana w formie **ulg podatkowych** (podgrupa A2). Jej wartość stanowiła 12,0 procent ogólnej wartości pomocy udzielonej w 2019 roku. Pomocy publicznej w formie ulg podatkowych udzielały przede wszystkim organy podatkowe (89,6 procent wartości pomocy udzielonej w tej formie).

Wartość pomocy udzielonej w formie **wniesienia kapitału** (podgrupa B1) w 2019 roku wyniosła 63,8 mln zł i była **niższa** w porównaniu z rokiem wcześniejszym o **180,8 mln zł**. Wynikało to głównie ze spadku pomocy udzielonej przez Ministra Aktywów Państwowych (spadek o 150 mln zł) oraz Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (spadek o 28,6 mln zł).

Wartość udzielonej pomocy w formie **tzw. „miękkiego kredytowania”** (podgrupa C1), czyli preferencyjnych pożyczek i kredytów lub pożyczek warunkowo umorzonych **spadła o 114,7 mln zł**. Wynikało to głównie ze zmniejszenia udzielenia pomocy przez Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (spadek o 107,4 mln zł).

Znacznie **wzrosła** wartość pomocy udzielanej w formie **poręczeń i gwarancji** (podgrupa D1). W 2018 roku udzielono 75,7 mln zł takiej pomocy, a w następnym roku nastąpił wzrost o 225,3 mln zł. Bankowy Fundusz Gwarancyjny udzielił o 203,0 mln zł więcej pomocy, a Bank Gospodarstwa Krajowego - o 22,3 mln zł.

Tabela 8. Sposób finansowania pomocy państwa w Polsce w latach 2010-2019⁸

Rok	Bezpośrednie wydatki (głównie dotacje)	Pozostałe formy (głównie uszczuplenia wpływów do budżetu)
2019	86,2%	13,8%
2018	83,3%	16,7%
2017	90,5%	9,5%
2016	85,4%	14,6%
2015	79,1%	20,9%
2014	82,5%	17,5%
2013	86,6%	13,4%
2012	85,7%	14,3%
2011	86,9%	13,1%
2010	78,4%	21,6%

W 2019 roku, podobnie jak latach poprzednich, zdecydowanie więcej pomocy udzielono w formie bezpośrednich wydatków (86,2 procent) niż w formie uszczupień wpływów do budżetu (13,8 procent). Udział bezpośrednich wydatków wzrósł w stosunku do poprzedniego roku poprzedniego o około 3 punkty procentowe.

Analizując pomoc udzieloną na przestrzeni kilku ostatnich lat należy zauważyć utrzymującą się wysoką wartość pomocy udzielanej w formie dotacji oraz przewagę pomocy publicznej udzielanej w tzw. „aktywnych” formach (np. w formie dotacji) nad pomocą udzielaną w tzw. „pasywnych” formach (np. w formie ulgi podatkowej).

Wzrosty i spadki wartości pomocy udzielanej w formie dotacji, a tym samym udziały tej formy w ogólnej wartości pomocy, związane są przede wszystkim z procesem wydatkowania środków z funduszy unijnych i jego cyklicznością wynikającą z 7-letnich okresów programowania i planowania budżetu (perspektyw finansowych). I tak w 2015 roku zakończył się okres obowiązywania wielu programów pomocowych związanych z programami operacyjnymi na lata 2007-2013, stąd udział tej formy pomocy spadł. W 2016 roku rozpoczęto wdrażanie programów operacyjnych w ramach perspektywy finansowej 2014-2020 i w konsekwencji nastąpił zauważalny wzrost udziału dotacji. Udział ten osiągnął szczytową wartość w 2017 roku, a w 2019 roku powrócił do poziomu z roku 2016.

⁸ Do bezpośrednich wydatków zaliczono pomoc udzieloną w formie dotacji (podgrupa A1) oraz w formie wniesienia kapitału do spółki (podgrupa B1).

2. Pomoc publiczna w podziale według przeznaczenia pomocy

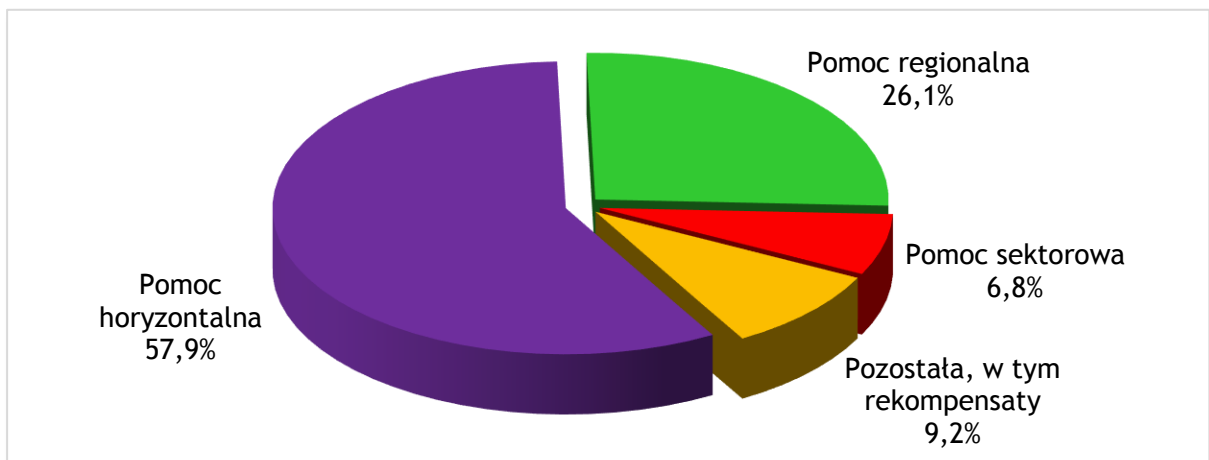
Tabela 9. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2018-2019

Przeznaczenie pomocy	2018		2019	
	Wartość pomocy [mln zł]	Udział [%]	Wartość pomocy [mln zł]	Udział [%]
OGÓŁEM, w tym:	22 116,9	100,0	24 384,3	100,0
POMOC HORYZONTALNA, w tym:	11 830,5	53,5	14 108,4	57,9
• badania, rozwój i innowacje	3 417,8	15,5	4 796,5	19,7
• ochrona środowiska i cele związane z energią	3 844,9	17,4	4 908,7	20,1
• rozwój małych i średnich przedsiębiorstw	25,9	0,1	32,3	0,1
• zatrudnienie	3 367,8	15,2	3 274,0	13,4
• szkolenia	0,7	0,003	0,3	0,001
• wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	567,1	2,6	311,4	1,3
• pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów	0,7	0,003	0,9	0,004
• dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania	276,7	1,3	199,9	0,8
• infrastruktura lokalna	224,8	1,0	512,2	2,1
• działalność sportowa i rekreacyjna	104,1	0,5	72,1	0,3
POMOC REGIONALNA, w tym:	5 394,6	24,4	6 375,0	26,1
• inwestycyjna	5 269,4	23,8	6 262,0	25,7
• zatrudnienie	112,5	0,5	88,6	0,4
• duże projekty inwestycyjne	2,4	0,01	0,0	0,0
• rozwój obszarów miejskich	10,3	0,05	24,4	0,1
POMOC SEKTOROWA, w tym:	3 781,9	17,1	1 647,7	6,8
• sektor górnictwa węgla	1 552,0	7,0	729,0	3,0
• sektor energetyki*	355,5	1,6	202,3	0,8
• sektor kinematografii	100,0	0,5	153,7	0,6
• sektor gazu ziemnego	0,0	0,0	0,5	0,002
• sektor telekomunikacyjny	1 650,9	7,5	112,9	0,5
• sektor bankowy	123,5	0,6	449,3	1,8
POZOSTAŁA, w tym:	1 110,0	5,0	2 253,2	9,2
• pomoc stanowiąca rekompensatę dla przedsiębiorcy z tytułu realizacji zadań publicznych	1 110,0	5,0	2 253,2	9,2

* Kwoty obejmują pomoc udzieloną przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na pokrycie kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej. Udzielenie przez Prezesa URE pomocy na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1874) następuje poprzez wypłatę zaliczek na poczet kosztów osieroconych, których wysokość określa wytwórca we wniosku. Następnie Prezes URE, działając na podstawie ww. ustawy, do dnia 31 lipca każdego roku, wydaje decyzje administracyjne o korektach rocznych wartości udzielonej pomocy publicznej w formie zaliczek, nakazujące np. częściowy zwrot wypłaconych zaliczek albo wypłatę dodatkowej rekompensaty za rok poprzedni. Po upływie okresu korygowania,

trwającym od momentu uruchomienia programu pomocy do czasu wygaśnięcia najdłuższej umowy długoterminowej danego wytwórcy, lecz nie dłużej niż do końca 2025 roku, Prezes URE w terminie do 31 sierpnia roku następnego, dokonuje ostatecznego rozliczenia tego programu. W wyniku tego procesu wytwórca zobowiązany jest do zwrotu części otrzymanych środków lub otrzymuje dopłatę. Maksymalna kwota środków możliwa do otrzymania przez każdego beneficjenta programu pomocy publicznej określonego ww. ustawą została wpisana w tej ustawie. Beneficjenci mają prawo złożenia odwołania od decyzji Prezesa URE do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W związku z powyższym kwoty za 2018 rok uwzględniają, oprócz zaliczek, również korekty wynikające z ostatecznych decyzji Prezesa URE, tj. takich, od których wytwórca się nie odwołał, a upłynął już termin na wniesienie odwołania lub takich, w odniesieniu do których, w wyniku odwołania, sąd wydał prawomocny wyrok. Natomiast ze względu na fakt, iż raport zawiera, zgodnie z przyjętą metodologią, dane aktualne na sierpień 2020 roku, kwoty za 2019 rok uwzględniają wyłącznie zaliczki wypłacone przez Zarządcę Rozliczeń S.A. Ostateczna kwota udzielonej pomocy w 2019 roku będzie znana dopiero po wydaniu decyzji korygujących Prezesa URE oraz po wydaniu i uprawomocnieniu się wyroków sądu w sprawach wniesionych ewentualnych odwołań.

Wykres 7. Przeznaczenie pomocy publicznej w 2019 roku

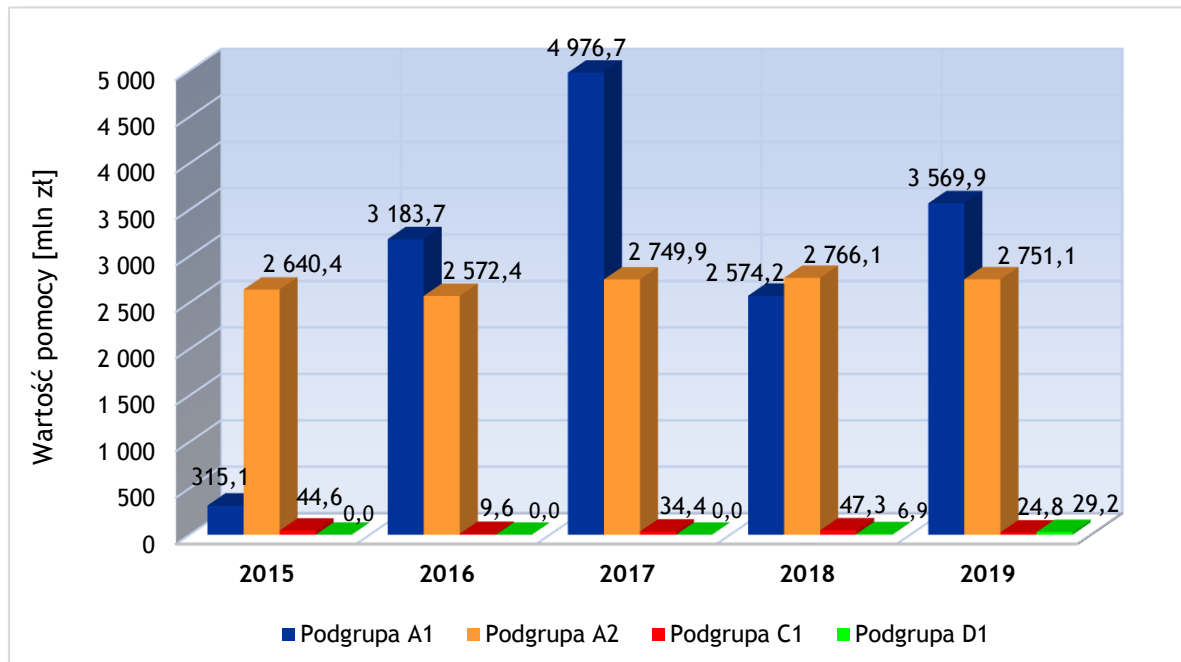
W 2019 roku, podobnie jak w latach wcześniejszych, **udzielono najwięcej pomocy horyzontalnej (14 108,4 mln zł), która stanowiła 57,9 procent ogólnej wartości udzielonej pomocy.** Największa część pomocy horyzontalnej została udzielona z przeznaczeniem na:

- ochronę środowiska – 4 908,7 mln zł,
- prace badawczo-rozwojowe i innowacyjne – 4 796,5 mln zł,
- zatrudnienie – 3 274,0 mln zł.

Udział pomocy przeznaczonej na trzy wyżej wymienione cele horyzontalne wyniósł 92 procent łącznej wartości udzielonej pomocy horyzontalnej. W porównaniu z 2018 rokiem wartość pomocy horyzontalnej **wzrosła o 2 277,9 mln zł** głównie ze względu na wzrost wartości pomocy na prace badawczo-rozwojowe i innowacyjne - o 1 378,8 mln zł, ochronę środowiska i cele związane z energią - o 1 063,8 mln zł oraz pomoc na infrastrukturę lokalną - 287,4 mln zł.

Drugim co do wartości przeznaczeniem pomocy była **pomoc regionalna (6 375,0 mln zł).** Jej wartość **wzrosła o 980,4 mln zł** w porównaniu z kwotą pomocy regionalnej udzielonej w 2018 roku, głównie w wyniku wzrostu wartości pomocy na wspieranie nowych inwestycji o 992,6 mln zł. Udział pomocy regionalnej wyniósł **26,1 procent całkowitej wartości udzielonej pomocy** i nie uległ zasadniczej zmianie w porównaniu z 2018 rokiem (wzrost o 0,6 punktu procentowego).

Wykres 8. Formy udzielania pomocy regionalnej w latach 2015-2019

Podgrupy: A1 - dotacje, A2 - ulgi podatkowe, C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone, D1 - poręczenia i gwarancje.

W latach 2015-2017 wartość pomocy regionalnej udzielonej w formie dotacji wzrosła prawie 16-krotnie z poziomu 315,1 mln zł do niemal 5 mld zł, jednak w 2018 roku nastąpił jej spadek do wysokości około 2,6 mld zł. W roku 2019 wartość ta ponownie znacząco wzrosła - o niemal 1 mld zł - i wyniosła około 3,6 mld zł.

Wartość pomocy regionalnej udzielanej w formach zwolnień, ulg i umorzeń (podgrupa A2) w latach 2015-2019 utrzymywała się na zbliżonym poziomie ok. 2,6-2,8 mld zł. Wysoka wartość pomocy regionalnej udzielanej w tej formie wiąże się przede wszystkim z utrzymującą się możliwością korzystania z ulg w podatku dochodowym przez przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie specjalnych stref ekonomicznych.

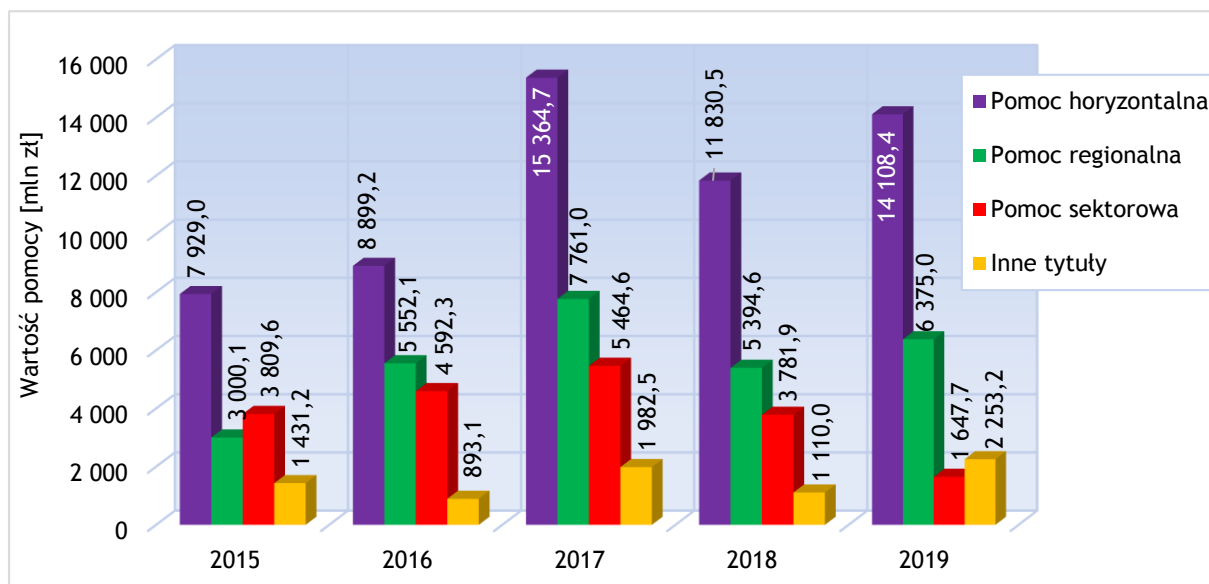
Wartość pomocy sektorowej (1 647,7 mln zł) spadła o 2 134,2 mln zł w porównaniu do 2018 roku, co spowodowało zmniejszenie jej udziału w pomocy publicznej do 6,8 procent (spadek o prawie 11 punktów procentowych). Wzrost jej wartości wystąpił jedynie w sektorze bankowym - o 325,7 mln zł, natomiast największe spadki miały miejsce w sektorze telekomunikacyjnym - o 1 538,0 mln zł i w sektorze górnictwa węgla - o 823,0 mln zł.

Wartość pomocy, która nie została zakwalifikowana do żadnej z ww. grup przeznaczeń, wyniosła 2 253,2 mln zł (wzrost o 1 143,2 mln zł, tj. o 4,2 punktu procentowego) i stanowiła rekompensatę dla przedsiębiorców z tytułu realizacji zadań publicznych. Blisko 85 procent wartości tej pomocy stanowiła rekompensata udzielona jednostkom radiofonii i telewizji przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji.

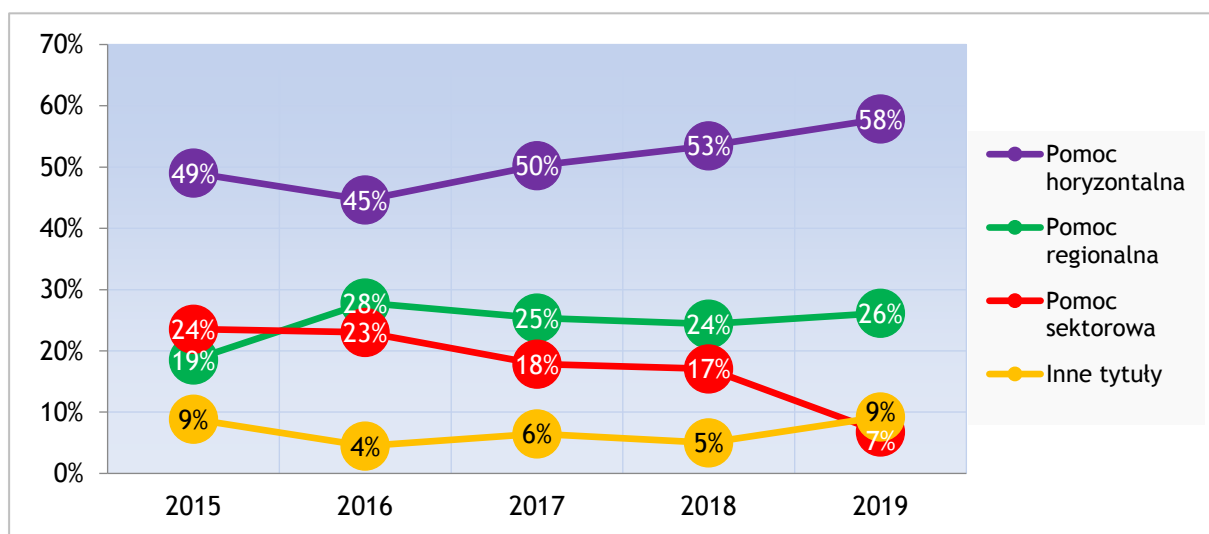
Tabela 10. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2015-2019

Rodzaj pomocy	2015		2016		2017		2018		2019	
	Wartość [mln zł]	Udział [%]	Wartość [mln zł]	Udział [%]	Wartość [mln zł]	Udział [%]	Wartość [mln zł]	Udział [%]	Wartość [mln zł]	Udział [%]
pomoc horyzontalna	7 929,0	49,0	8 899,2	44,6	15 364,7	50,3	11 830,5	53,5	14 108,4	57,9
pomoc regionalna	3 000,1	18,6	5 552,1	27,8	7 761,0	25,4	5 394,6	24,4	6 375,0	26,1
pomoc sektorowa	3 809,6	23,6	4 592,3	23,0	5 464,6	17,9	3 781,9	17,1	1 647,7	6,8
inne tytuły	1 431,2	8,9	893,1	4,5	1 982,5	6,5	1 110,0	5,0	2 253,2	9,2
Suma	16 169,9	100,0	19 936,7	100,0	30 572,8	100,0	22 116,9	100,0	24 384,3	100,0

Wykres 9. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2015-2019

Wykres 10. Udział poszczególnych przeznaczeń pomocy w ogólnej wartości udzielonej pomocy publicznej w latach 2015-2019

Analizując kształtowanie się wartości poszczególnych przeznaczeń pomocy publicznej w latach 2015-2019 należy zauważyć, że w całym tym okresie największą część stanowiła pomoc horyzontalna. Jej udział wzrastał stale od 2017 roku, osiągając 57,9% w roku 2019. We wcześniejszych latach dominowała pomoc regionalna,⁹ a zmiana trendu nastąpiła w 2014 roku. Było to spowodowane rozpoczęciem udzielania pomocy na ochronę środowiska w formie przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, utrzymującym się wysokim udziałem pomocy na zatrudnienie oraz spadkiem wartości pomocy regionalnej w związku z końcem perspektywy finansowej na lata 2007-2013. W 2017 roku, w wyniku zwłaszcza wzrostu wartości pomocy na prace badawczo-rozwojowe i innowacyjne, udział wartości pomocy horyzontalnej w całkowitej wartości pomocy był około dwukrotnie wyższy niż analogiczny udział wartości pomocy regionalnej. Proporcje te nie uległy zasadniczej zmianie w latach 2018-2019. Udział pomocy horyzontalnej nieznacznie wzrósł, osiągając w 2019 roku około 58 procent, natomiast wzrost udziału pomocy regionalnej był nieco mniejszy, a jej udział osiągnął około 26 procent. W latach 2015-2019 stopniowo malał też udział pomocy sektorowej. Zauważalny spadek tej pomocy w 2019 roku (o ponad 10 punktów procentowych) wynikał głównie z udzielenia pomocy o mniejszej wartości w sektorze telekomunikacyjnym i sektorze górnictwa węgla.

---

⁹ Wysoka wartość pomocy regionalnej przed 2014 rokiem była związana z udzielaniem pomocy publicznej współfinansowanej ze środków unijnych przez marszałków województw w ramach regionalnych programów operacyjnych oraz przez Prezesa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości głównie w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka oraz Programu Operacyjnego Rozwój Polski Wschodniej.

3. Pomoc publiczna w podziale według podmiotów udzielających pomocy

Pomocy publicznej (z wyłączeniem transportu) w 2019 roku udzieliły 322 podmioty z ogólnej liczby ok. 5 tys. podmiotów uprawnionych do udzielania pomocy. Wśród jednostek samorządu terytorialnego pomocy publicznej udzieliło:

- wszystkie 16 województw,
- 9 spośród 314 powiatów,
- 158 spośród 2 477 gmin.

Wartość pomocy publicznej w 2019 roku w podziale na podmioty udzielające pomocy przedstawiono w tabeli nr 11. Najwięksi dysponenci pomocy publicznej to:

- Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju - 15,2 procent ogólnej wartości pomocy,
- marszałkowie województw - 13,1 procent,
- Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - 12,8 procent,
- organy podatkowe - 10,8 procent,
- Minister Klimatu - 10,6 procent,
- Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji - 7,8 procent,
- Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości - 5,7 procent,
- Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - 3,8 procent,
- Minister Aktywów Państwowych - 3,5 procent,
- Bank Gospodarstwa Krajowego - 3,1 procent,
- Minister Rozwoju - 2,6 procent,
- Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu - 2,2 procent.

Wartości pomocy w podziale na formy jej udzielenia przedstawiono w Tabeli 11.

Tabela 11. Pomoc publiczna (wartość i formy) udzielana przez poszczególne podmioty w latach 2018-2019

Nazwa instytucji	Grupa A				Grupa B				Grupa C				Grupa D		Grupa E		Ogółem			
	Podgrupa A1		Podgrupa A2		Podgrupa B1		Podgrupa B2		Podgrupa C1		Podgrupa C2		Podgrupa D1		Inne		Wartość pomocy [mln zł]		Udział [%]	
	Dotacje		Ulgi podatkowe		Wniesienie kapitału		Konwersja wierzytelności na kapitał		Pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone		Odroczenia i rozłożenia na raty		Poręczenia i gwarancje							
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	2 524,4	3 696,7			33,9	5,3											2 558,3	3 702,1	11,6	15,2
Marszałkowie województw	2 897,3	3 196,8	0,01	1,4													2 897,4	3 198,2	13,1	13,1
Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	3 182,8	3 116,5	3,5	3,7													3 186,2	3 120,2	14,4	12,8
Organy podatkowe	15,5	17,6	2 752,6	2 627,8													2 768,1	2 645,4	12,5	10,8
Minister Klimatu	1 741,8	2 595,7															1 741,8	2 595,7	7,9	10,6
Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji	741,5	1 910,0															741,5	1 910,0	3,4	7,8
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	1 061,3	1 384,5															1 061,3	1 384,5	4,8	5,7
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	566,6	910,3		0,01					116,0	8,5							682,6	918,9	3,1	3,8
Minister Aktywów Państwowych	1 486,7	860,8			150,0												1 636,7	860,8	7,4	3,5
Bank Gospodarstwa Krajowego	146,0	633,4							62,8	82,6			6,9	29,2			215,7	745,2	1,0	3,1
Minister Rozwoju	556,7	626,1															556,7	626,1	2,5	2,6
Dyrektor Instytut Nafty i Gazu	74,2	538,4															74,2	538,4	0,3	2,2
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	392,5	355,9 ¹⁰	511,0	138,8													903,5	494,7	4,1	2,0
Bankowy Fundusz Gwarancyjny	54,8	177,5											68,7	271,8			123,5	449,3	0,6	1,8
Prezydenci, burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	220,8	221,9	99,4	115,2	60,7	58,5			6,8		0,002	0,0001					387,6	395,6	1,8	1,6

¹⁰ W tym pomoc o wartości 202,3 mln zł obejmująca wyłącznie zaliczki na poczet kosztów osieroconych za 2019 r. oraz pomoc operacyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych o wartości 109,6 mln zł wypłacone przez Zarządcę Rozliczeń S.A.

Nazwa instytucji	Grupa A				Grupa B				Grupa C				Grupa D		Grupa E		Ogółem			
	Podgrupa A1		Podgrupa A2		Podgrupa B1		Podgrupa B2		Podgrupa C1		Podgrupa C2		Podgrupa D1		Inne		Wartość pomocy [mln zł]		Udział [%]	
	Dotacje		Ulgi podatkowe		Wniesienie kapitału		Konwersja wierzytelności na kapitał		Pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone		Odroczenia i rozłożenia na raty		Poręczenia i gwarancje							
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	314,9	211,5							14,3	3,8					10,0	0,2	339,2	215,5	1,5	0,9
Dyrektor Generalny Służby Więziennej	180,9	154,8							0,1								181,0	154,8	0,8	0,6
Dyrektor Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej	100,0	153,7															100,0	153,7	0,5	0,6
Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa	1 649,7	149,0															1 649,7	149,0	7,5	0,6
Prezesa Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	114,1	27,5							35,4	25,7							149,5	53,2	0,7	0,2
Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	1,4	4,8		28,8													1,4	33,6	0,01	0,1
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	141,9	19,6															141,9	19,6	0,6	0,1
Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie			15,0	16,8													15,0	16,8	0,1	0,1
Minister Infrastruktury	2,4	2,8															2,4	2,8	0,01	0,01
Starostowie powiatów	0,1	0,2															0,1	0,2	0,001	0,001
Dyrektor Narodowego Centrum Kultury		0,1															0,0	0,1	0,0	0,0004
Dyrektor Narodowego Centrum Nauki	1,4																1,4	0,0	0,01	0,0
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego	0,1																0,1	0,0	0,001	0,0
Pomoc publiczna ogółem [mln zł]	18 169,9	20 966,2	3 381,4	2 932,4	244,6	63,8	0,0	0,0	235,4	120,6	0,002	0,0001	75,7	300,0	10,0	0,02	22 116,9	24 384,3	100,0	100,0

W 2019 roku pomocy publicznej o największej wartości udzielił **Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju - 3 702,1 mln zł**, czyli o 1 143,7 mln zł więcej w porównaniu z 2018 rokiem (2 558,3 mln zł). Cała pomoc udzielona była na podstawie programu pomocowego:

- nr SA.41471(2015/X) - *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.*

Marszałkowie województw udzielili pomocy o wartości **3 198,2 mln zł**, z czego prawie 40 procent (1 275,3 mln zł) to regionalna pomoc inwestycyjna udzielona w ramach programów:

- nr SA.43142(2015/X) - *Regionalna pomoc inwestycyjna w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (795,7 mln zł);*
- nr SA.43247(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (479,5 mln zł).*

Marszałkowie województw udzielili także pomocy horyzontalnej w kwocie 1 879,6 mln zł, w tym z przeznaczeniem na: działalność badawczo-rozwojową i innowacyjną (738,8 mln zł), infrastrukturę lokalną (503,1 mln zł), ochronę środowiska i cele związane z energią (399,7 mln zł) oraz wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego (163,3 mln zł). Pomoc ta była udzielana przede wszystkim w ramach programów pomocowych:

- nr SA.42839(2015/X) - *Pomoc na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (663,2 mln zł);*
- nr SA.43141(2015/X) - *Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (503,1 mln zł);*
- nr SA.43229(2015/X) - *Pomoc na układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (245,0 mln zł);*
- nr SA.43180(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 roku w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (158,2 mln zł).*

Wartość pomocy udzielonej w 2019 roku przez marszałków województw wzrosła o 300,8 mln zł w porównaniu z wartością pomocy udzielonej w 2018 roku (2 897,4 mln zł) i stanowiła 13,1 procent łącznej wartości pomocy publicznej udzielonej w 2019 roku.

Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych udzielił pomocy o wartości **3 120,2 mln zł**, czyli o 66,0 mln mniej niż rok wcześniej (3 186,2 mln zł w 2018 roku). Pomoc ta prawie w całości (99,7 procent) została udzielona w formie refundacji na podstawie programu pomocowego:

- nr SA.40525(2015/X) - *Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (3 110,3 mln zł).*

Pomoc publiczna udzielona w 2019 roku przez **organy podatkowe** wyniosła **2 645,4 mln zł** i była o 122,6 mln zł niższa od pomocy udzielonej w 2018 roku (2 768,1 mln zł). Podobnie jak w latach wcześniejszych, pomocy tej udzielono głównie (93,2 procent) w formie **ulg w podatku dochodowym** podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych w ramach programów pomocowych:

- nr PL 39/2004, XR98/2007, X193/2009 i SA.40523(2015/X) - *Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych* (2 464,5 mln zł).

Organy podatkowe udzieliły również 160,6 mln zł w ramach tzw. pomocy istniejącej (przyznanej przed wejściem Polski do Unii Europejskiej).

Pomoc udzielona przez Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, marszałków województw, Prezesa Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz organy podatkowe wyniosła łącznie 12 665,9 mln zł, co stanowi 51,6 procent ogólnej wartości pomocy publicznej udzielonej w 2019 roku.

Minister Klimatu w 2019 roku udzielił pomocy o wartości **2 595,7 mln zł**, czyli o 853,9 mln zł więcej niż w 2018 roku (1 741,8 mln zł). Pomoc w postaci bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych udzielona była na podstawie programu pomocowego:

- nr SA.34674(2013/N) - *Derogacja z art. 10c Dyrektywy 2003/87/EC o handlu emisjami - darmowe uprawnienia dla wytwórców energii elektrycznej.*

Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, podobnie jak w latach wcześniejszych, udzielił pomocy na podstawie *ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji*, której wartość wyniosła **1 910,0 mln zł**. Pomoc tę otrzymali: Telewizja Polska S.A. (1 458,6 mln zł), Polskie Radio S.A. w Warszawie (219,3 mln zł) oraz 17 rozgłośni regionalnych Polskiego Radia (232,0 mln zł). Wartość pomocy udzielonej w 2019 roku była wyższa o 1 168,5 mln zł w porównaniu z wartością pomocy udzielonej rok wcześniej (741,5 mln zł w 2018 roku).

Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości udzielił pomocy o wartości **1 384,5 mln zł** (wzrost o 323,1 mln zł w stosunku do 2018 roku) w ramach programów pomocowych:

- nr SA.42799(2015/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (853,3 mln zł);
- nr SA.42798(2015/X), SA.50968(2018/X) i SA.52995(2019/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020* (531,2 mln zł).

Wartość pomocy udzielonej w 2019 roku przez **Prezesa Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej** wyniosła **918,9 mln zł** i była wyższa o 236,3 mln zł w stosunku do roku poprzedniego (682,6 mln zł). Udzielano jej w formie dotacji i pożyczek preferencyjnych lub pożyczek warunkowo umorzonych, przede wszystkim w ramach programów pomocowych na ochronę środowiska i cele związane z energią:

- nr SA.43907(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek kogeneracji zapewniających wysokosprawną*

kogenerację w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (304,5 mln zł);

- nr SA.43904(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy sieci ciepłowniczej lub chłodniczej będącej częścią efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (149,6 mln zł).

Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej udzielił również pomocy indywidualnej z przeznaczeniem na wysokosprawną kogenerację w ramach programów:

- nr SA.55100(2019/N) - *Port Czystej Energii Sp. z o.o. - Budowa zakładu termicznego przekształcania odpadów komunalnych w Gdańsku* (270,7 mln zł);
- nr SA.51614(2018/N) - *Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Olsztynie (wsparcie na budowę instalacji wytwarzania ciepła i energii elektrycznej w technologii wysokosprawnej kogeneracji oraz przekształcania odpadów w Olsztynie)* (172,4 mln zł).

Wartość pomocy publicznej udzielonej przez **Ministra Aktywów Państwowych (860,8 mln zł)** spadła w 2019 roku o 775,9 mln zł w porównaniu do kwoty pomocy udzielonej rok wcześniej (1 636,7 mln zł w 2018 roku). Pomoc ta udzielona była przede wszystkim (82,3 procent wartości pomocy - 708,5 mln zł) podmiotom działającym w sektorze wydobywania węgla kamiennego w ramach dwóch programów pomocowych:

- nr SA.52832(2019/N) - *Zmiana pomocy państwa dla polskiego sektora węglowego w latach 2015-2023* (484,9 mln zł);
- nr SA.46891(2015/N) - *Restrukturyzacja polskich przedsiębiorstw górniczych* (223,6 mln zł).

Ponadto, Minister Aktywów Państwowych udzielił pomocy inwestycyjnej w formie dotacji na infrastrukturę energetyczną w ramach programu pomocowego:

- nr SA.43905(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (86,0 mln zł),

a także pomocy indywidualnej z przeznaczeniem na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego (66,3 mln zł):

- nr SA.36222(2013/N) - dla Kopalni Soli „Wieliczka” S.A. (44,9 mln zł);
- nr SA.51767(2019/NN) - dla Kopalni Soli „Bochnia” Sp. z o.o. (16,9 mln zł);
- nr SA.38122(2014/N) - dla Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze (4,5 mln zł).

Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił pomocy o wartości **745,2 mln zł**, czyli o 529,5 mln więcej niż rok wcześniej (215,7 mln zł w 2018 roku). Pomoc ta została udzielona przede wszystkim w formie premii technologicznej (dofinansowanie) przeznaczonej na spłatę części kapitału kredytu technologicznego w ramach programu pomocowego:

- nr SA.44348(2016/X) - *Kredyt na innowacje technologiczne* (633,4 mln zł).

Ponadto Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił pomocy w formie kredytów preferencyjnych, głównie towarzystwom budownictwa społecznego, na podstawie *ustawy z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego* (kwota udzielonych kredytów to 170,5 mln zł, wartość pomocy - 54,3 mln zł). Pomoc o największej

wartości otrzymały: Towarzystwo Budownictwa Społecznego Warszawa Północ Sp. z o.o. (11,9 mln zł), Towarzystwo Budownictwa Społecznego Wrocław Sp. z o.o. (9,1 mln zł) i Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie (6,9 mln zł).

Wartość pomocy udzielonej w 2019 roku przez **Ministra Rozwoju (626,1 mln zł)** wzrosła o 69,5 mln zł w porównaniu z rokiem wcześniejszym (556,7 mln zł w 2018 roku). Minister Rozwoju udzielił pomocy głównie w ramach programu:

- nr SA.43257(2015/X) - *Pomoc finansowa na inwestycje typu centra badawczo-rozwojowe przedsiębiorców w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (302,0 mln zł).

Minister Rozwoju udzielał także pomocy indywidualnej (głównie w ramach „Programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2030”), z czego najwięcej udzielił spółkom:

- nr SA.53863(2019/X) - UMICORE International S.A. (86,3 mln zł),
- nr SA.55022(2019/X) - Zakład Produkcji Samochodów Sp. z o.o. (78,8 mln zł),
- nr SA.55549(2019/X) - SK Hi-Tech Battery Materials Poland Sp. z o.o. (47,6 mln zł),
- nr SA.55676(2019/X) - Johnson Matthey Batteries Poland Sp. z o.o. (42,7 mln zł).

Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu (538,4 mln zł) udzielił indywidualnej pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę energetyczną:

- nr SA.50905 (2015/X) - *Polskie LNG S.A. - rozszerzenie funkcjonalności terminala LNG w Świnoujściu* (461,0 mln zł).

a także pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę energetyczną w ramach programu pomocowego:

- nr SA.43905(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (76,8 mln zł).

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (494,7 mln zł) udzielił pomocy w ramach programów:

- nr C 43/2005 - *Rekompensata za rozwiązanie długoterminowych umów sprzedaży mocy i energii elektrycznej* (202,3 mln zł);
- nr SA.37345(2015/NN) - *Polski system świadectw pochodzenia w celu wsparcia odnawialnych źródeł energii i zmniejszenia obciążeń związanych z OZE dla odbiorców energochłonnych* (138,8 mln zł);
- nr SA.51852(2018/X) - *Taryfy i premie dla mikro i małych instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE)* (68,4 mln zł);
- nr SA.36518(2016/NN) - *Świadectwa pochodzenia dla wytwórców energii w wysoko-sprawnej kogeneracji* (44,0 mln zł);
- nr SA.43697(2015/X) - *Polski system wspierania rozwoju OZE oraz zwolnienie dla energochłonnych użytkowników* (41,3 mln zł).

Bankowy Fundusz Gwarancyjny (449,3 mln zł) udzielił pomocy w formie gwarancji (271,8 mln zł) i dotacji (177,5 mln zł) w ramach programów:

- nr SA.54734(2019/N) - *Przedłużenie programu pomocy w ramach uporządkowanej likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (13.08.2019-15.07.2020) (254,5 mln zł);*
- nr SA.51482(2018/N) - *Przedłużenie programu pomocy w ramach uporządkowanej likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (31.08.2018-15.07.2019) (194,7 mln zł).*

Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin (395,6 mln zł) udzielili przede wszystkim pomocy stanowiącej rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym (253,1 mln zł), głównie na podstawie:

- *ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (136,5 mln zł);*
- *ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (97,9 mln zł);*
- *ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (86,5 mln zł).*

Ponadto, prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin **udzielali pomocy w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości** w ramach programów pomocowych (uchwał gminnych) przyjętych w ramach programów pomocowych, w tym:

- nr SA.41495(2015/X) - *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną (52,3 mln zł);*
- nr XR119/2008 - *Zwolnienia od podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiące regionalną pomoc inwestycyjną (22,0 mln zł).*

Podmioty udzielające pomocy z grupy **Pozostałe, w tym przedsiębiorcy (215,5 mln zł)** to m.in. agencje rozwoju, parki technologiczne, stowarzyszenia, fundacje, firmy, które zazwyczaj realizują projekty dofinansowane ze środków unijnych. Podmioty te udzieliły głównie pomocy na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną (131,2 mln zł), pomocy na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania (42,1 mln zł) oraz regionalnej pomocy inwestycyjnej (34,9 mln zł). Największa część pomocy została udzielona w ramach programu pomocowego:

- nr SA.42799(2015/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (59,1 mln zł).*

Wśród podmiotów należących do grupy **Pozostałe, w tym przedsiębiorcy** pomocy indywidualnej o znacznej wartości udzielił **Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy (93,3 mln zł):**

- nr SA.56360(2020/X), SA.56361(2020/X) - instytucjom realizującym projekt „NEBI - Krajowy Ośrodek Badań Obrazowych w Naukach Biologicznych i Biomedycznych” (43,0 mln zł);
- nr SA.56356(2020/X), SA.56375(2020/X), SA.56358(2020/X), SA.56362(2020/X), SA.56357(2020/X) - instytucjom realizującym projekt „PRACE-LAB2 - Współpraca w zakresie zaawansowanych obliczeń w Europie” (42,2 mln zł);
- nr SA.56518(2020/X), SA.56513(2020/X), SA.56516(2020/X), SA.56515(2020/X), SA.56517(2020/X), SA.56514(2020/X) - instytucjom naukowym realizującym projekt „EPOS - System Obserwacji Płyty Europejskiej (EPOS-PL+)” (8,6 mln zł).

Dyrektor Generalny Służby Więziennej (154,8 mln zł) udzielił pomocy w ramach programu:

- nr SA.46134(2016/N) - *Program pomocy publicznej dla przedsiębiorców zatrudniających osoby pozbawione wolności* (154,8 mln zł).

Dyrektor Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej (153,7 mln zł) udzielił pomocy w formie dotacji w sektorze kinematografii w ramach programów pomocowych:

- nr N 292/2009 - *Program dofinansowania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej przedsięwzięć z zakresu kinematografii* (116,8 mln zł);
- nr SA.54399(2019/X) - *Wsparcie finansowe produkcji audiowizualnej* (36,9 mln zł).

Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa (149,0 mln zł) udzielił pomocy w formie dotacji w ramach programu pomocowych:

- nr SA.43484(2015/X) - *Pomoc na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020* (93,1 mln zł);
- SA.45151(2016/X) - *Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis na cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki oraz cyfrowe udostępnienie zasobów kultury w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020* (55,9 mln zł).

Wartość pomocy udzielonej przez Dyrektora Centrum Projektów Polska Cyfrowa w 2019 roku spadła o 1 500,8 mln zł w porównaniu z wartością pomocy udzielonej rok wcześniej (1 649,7 mln zł).

Prezesa Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (53,2 mln zł) udzielił pomocy w formie dotacji oraz w formie pożyczek preferencyjnych i warunkowo umorzonych w ramach programów pomocowych:

- nr SA.44685(2016/X) - *Pomoc publiczna na projekty inwestycyjne służące poprawie efektywności energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (27,3 mln zł);
- nr SA.43904(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy sieci ciepłowniczej lub chłodniczej będącej częścią efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (25,9 mln zł).

Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. (33,6 mln zł) udzielił pomocy indywidualnej:

- nr SA.47662(2017/N) - *LG Chem Wrocław Energy Sp. z o.o.* (28,8 mln zł);

a także pomocy w formie dotacji w ramach programu pomocowego:

- nr SA.48057(2017/X) - *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na Otwarte innowacje - wspieranie transferu technologii w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (4,8 mln zł).

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego (19,6 mln zł) udzielił pomocy w formie dotacji w ramach trzech programów pomocowych. Około 2/3 pomocy na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego zostało udzielone w ramach programu:

- nr SA.49363(2017/X) - *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 września 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (13,2 mln zł).

Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (16,8 mln zł) udzielił pomocy publicznej w formie zwolnienia z opłaty w ramach programu pomocowego:

- nr SA.52832(2019/N) - *Zmiana pomocy państwa dla polskiego sektora węglowego w latach 2015-2023* (16,8 mln zł).

Ponadto, pomocy publicznej w 2019 roku udzielili także: **Minister Infrastruktury (2,8 mln zł)**, **starostowie powiatów (0,2 mln zł)** i **Dyrektor Narodowego Centrum Kultury (0,1 mln zł)**.

Tabela 12. Przeznaczenie pomocy udzielanej przez poszczególne podmioty w 2019 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Przeznaczenie pomocy
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	3 702,1	w tym:
	1 878,6	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe
	1 662,2	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe
	152,5	- pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania - pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność
	5,3	- pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania - pomoc na finansowanie ryzyka
	3,5	- pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw
Marszałkowie województw	3 198,2	w tym:
	1 280,5	- regionalna pomoc inwestycyjna
	503,1	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną
	314,7	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe
	230,8	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe
	208,0	- pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych
	163,3	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
	117,6	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania podstawowe
	73,6	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
	69,7	- pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną
	68,2	- pomoc na działalność sportową i rekreacyjną
	64,5	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną
	37,0	- pomoc na wysokosprawną kogenerację
	19,8	- sektor telekomunikacyjny
	18,2	- pomoc stanowiąca rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub rekompensatę za realizację usług publicznych w sektorze transportu lądowego
	15,1	- pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy
	3,5	- pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw
	3,0	- pomoc na udział w targach dla małych i średnich przedsiębiorstw
	2,9	- pomoc inwestycyjna na rekultywację zanieczyszczonych terenów
	2,2	- pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom dostosowanie do norm unijnych, zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych
	1,4	- pomoc na innowacje procesowe i organizacyjne
	0,5	- pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności
	0,3	- pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach
0,1	- pomoc na studia wykonalności	
0,03	- pomoc na badania środowiska	

	0,0002	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych
Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	3 120,2	w tym:
	3 110,3	- pomoc w formie subsydiowania wynagrodzeń na rekrutację pracowników niepełnosprawnych
	6,2	- pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych
	3,7	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych
Organy podatkowe	2 645,4	w tym:
	2 538,3	- regionalna pomoc inwestycyjna
	86,8	- regionalna pomoc na zatrudnienie
	17,6	- pomoc stanowiąca rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub rekompensatę za realizację usług publicznych w sektorze transportu lądowego
	2,6	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe
	0,2	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe
Minister Klimatu	2 595,7	w tym:
	2 595,7	- pomoc w postaci systemów przydziałów emisji gazów cieplarnianych
Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji	1 910,0	w tym:
	1 910,0	- pomoc stanowiąca rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub rekompensatę za realizację usług publicznych w sektorze transportu lądowego
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	1 384,5	w tym:
	984,2	- regionalna pomoc inwestycyjna
	374,9	- pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności
	14,8	- pomoc na udział w targach dla małych i średnich przedsiębiorstw
	6,1	- pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw
	4,2	- pomoc na studia wykonalności
	0,2	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe
	0,04	- pomoc szkoleniowa
	0,02	- pomoc na innowacje procesowe i organizacyjne
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	918,9	w tym:
	747,6	- pomoc na wysokosprawną kogenerację
	149,6	- pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy
	9,7	- pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych
	7,4	- pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach
	4,2	- pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną
	0,3	- regionalna pomoc inwestycyjna
	0,01	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych
Minister Aktywów Państwowych	860,8	w tym:
	708,5	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych

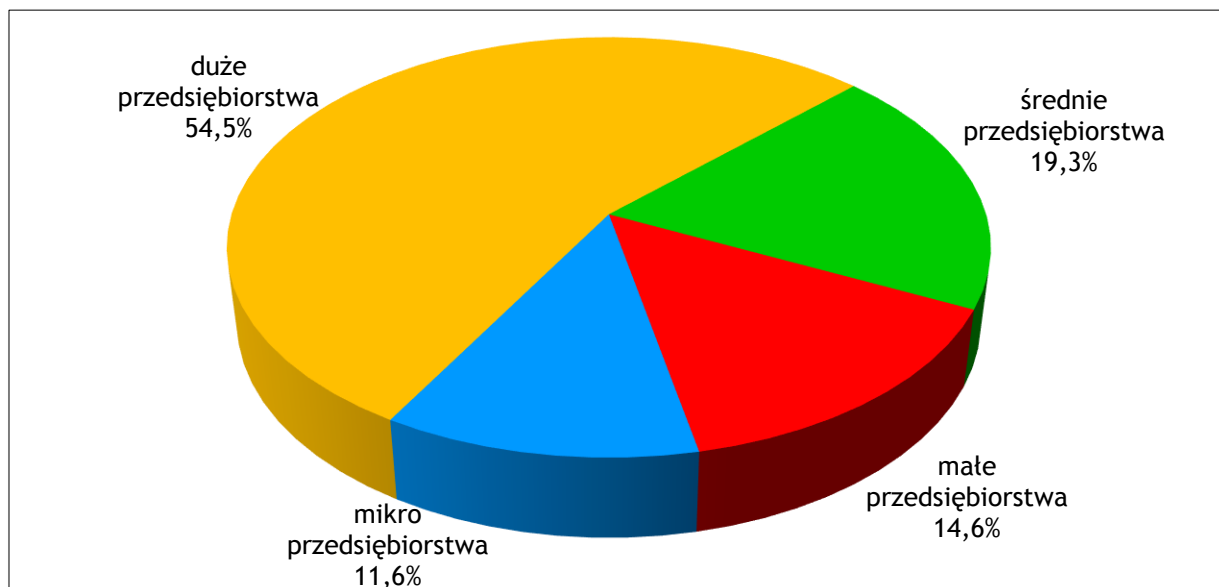
	86,0	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną
	66,3	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
Bank Gospodarstwa Krajowego	745,2	w tym:
	662,3	- regionalna pomoc inwestycyjna
	54,3	- pomoc stanowiąca rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub rekompensatę za realizację usług publicznych w sektorze transportu lądowego
	22,5	- pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich
	5,8	- pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach
	0,3	- pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw
Minister Rozwoju	626,1	w tym:
	625,0	- regionalna pomoc inwestycyjna
	1,1	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe
Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu	538,4	w tym:
	537,8	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną
	0,5	- sektor gazowy
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	494,7	w tym:
	248,4	- pomoc operacyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych
	202,3	- sektor energetyki - pomoc na pokrycie kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej
	44,0	- pomoc na wysokosprawną kogenerację
Bankowy Fundusz Gwarancyjny	449,3	w tym:
	449,3	- sektor bankowy
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	395,6	w tym:
	253,1	- pomoc stanowiąca rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym lub rekompensatę za realizację usług publicznych w sektorze transportu lądowego
	105,5	- regionalna pomoc inwestycyjna
	17,7	- pomoc na wysokosprawną kogenerację
	9,1	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną
	4,4	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
	3,9	- pomoc na działalność sportową i rekreacyjną
	1,8	- regionalna pomoc na zatrudnienie
	0,1	- pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych
	0,01	- pomoc szkoleniowa
Pozostałe	215,5	w tym:
	93,9	- pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
	42,1	- pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania - pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność
	34,9	- regionalna pomoc inwestycyjna
	17,7	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe
	15,0	- pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności

	4,4	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe
	2,0	- pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich
	1,7	- pomoc w formie subsydiowania wynagrodzeń na rekrutację pracowników niepełnosprawnych
	1,5	- pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych
	1,0	- pomoc na udział w targach dla małych i średnich przedsiębiorstw
	0,6	- pomoc w formie subsydiów płacowych na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji
	0,3	- pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną w budynkach
	0,2	- pomoc szkoleniowa
	0,2	- pomoc dla klastrów innowacyjnych
	0,02	- pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania podstawowe
Dyrektor Generalny Służby Więziennej	154,8	w tym:
	154,8	- pomoc w formie subsydiów płacowych na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji
Dyrektor Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej	153,7	w tym:
	153,7	- sektor kinematografii - pomoc dotycząca kinematografii i innych przedsięwzięć audio-wizualnych
Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa	149,0	w tym:
	93,1	- sektor telekomunikacyjny
	55,8	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
	0,1	- pomoc szkoleniowa
Prezesa Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	53,2	w tym:
	25,9	- pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy
	12,8	- pomoc na wcześniejsze dostosowanie przedsiębiorstw do przyszłych norm unijnych
	10,1	- pomoc na wysokosprawną kogenerację
	3,6	- pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną
	0,8	- pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych
Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	33,6	w tym:
	30,9	- regionalna pomoc inwestycyjna
	2,7	- pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	19,6	w tym:
	19,6	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie	16,8	w tym:
	16,8	- sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych
Minister Infrastruktury	2,8	w tym:
	1,9	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
	0,9	- pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów
Starostowie powiatów	0,2	w tym:
	0,2	- pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych
	0,01	- pomoc szkoleniowa

Dyrektor Narodowego Centrum Kultury	0,1	w tym:
	0,1	- pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
Suma	24 384,3	

4. Pomoc publiczna w podziale według wielkości beneficjentów

Wykres 11. Wartość udzielonej pomocy w podziale według wielkości beneficjenta w 2019 roku

Tabela 13. Wartość udzielonej pomocy w podziale według wielkości beneficjenta w latach 2015-2019

Wielkość przedsiębiorcy	Wartość pomocy publicznej [mln zł]				
	2015	2016	2017	2018	2019
Duże przedsiębiorstwa	11 986,6	12 578,2	18 231,1	13 010,0	13 281,9
Średnie przedsiębiorstwa	2 344,2	3 478,0	5 189,0	3 812,2	4 713,1
Małe przedsiębiorstwa	784,3	2 334,7	4 065,3	2 768,4	3 566,3
Mikroprzedsiębiorstwa	1 054,9	1 545,8	3 087,4	2 526,4	2 823,0
Suma	16 169,9	19 936,7	30 572,8	22 116,9	24 384,3

Podobnie jak w latach wcześniejszych, największa część pomocy publicznej (13 281,9 mln zł) została udzielona dużym przedsiębiorcom (54,5 procent ogólnej wartości pomocy). Otrzymali oni pomoc głównie w ramach następujących programów pomocowych:

- nr SA.34674(2013/N) - *Derogacja z art. 10c Dyrektywy 2003/87/EC o handlu emisjami - darmowe uprawnienia dla wytwórców energii elektrycznej* (2 595,7 mln zł) - pomoc została w 99,8 procent udzielona dużym przedsiębiorcom (2 590,0 mln zł);
- PI - *Pomoc przyznana przed akcesją w formie dotacji i zwolnień podatkowych, których realizacja (wypłata) nastąpiła w roku 2019* (2 071,5 mln zł) - pomoc została w 88,4 procent udzielona dużym przedsiębiorcom (1 831,4 mln zł);
- nr SA.41471(2015/X) - *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (3 702,8 mln zł) - pomoc została w 36,2 procent udzielona dużym przedsiębiorcom (1 340,3 mln zł);

- nr SA.40525(2015/X) - Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych (3 110,3 mln zł) - pomoc została w 39,2 procent udzielona dużym przedsiębiorcom (1 219,8 mln zł);
- nr PL 39/2004 - *Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 31 grudnia 2000 r.* (840,7 mln zł) - pomoc została w 82,7 procent udzielona dużym przedsiębiorcom (695,4 mln zł);

Spośród 10 przedsiębiorców, którzy otrzymali pomoc o największej wartości, 8 posiada status dużego przedsiębiorcy, a otrzymana przez nich w 2019 roku pomoc (5 726,4 mln zł) stanowiła 23,5 procent ogólnej wartości pomocy. Szczegółowe informacje na temat pomocy uzyskanej przez największych beneficjentów pomocy publicznej zostały przedstawione w rozdziale IV.9 (Najwięksi beneficjenci pomocy).

Tabela 14. Udział w pomocy publicznej w latach 2015-2019 w podziale według wielkości przedsiębiorcy

Wielkość przedsiębiorcy	Udział w pomocy publicznej				
	2015	2016	2017	2018	2019
Duże przedsiębiorstwa	74,1%	63,1%	59,6%	58,8%	54,5%
Średnie przedsiębiorstwa	14,5%	17,4%	17,0%	17,2%	19,3%
Małe przedsiębiorstwa	4,9%	11,7%	13,3%	12,5%	14,6%
Mikroprzedsiębiorstwa	6,5%	7,8%	10,1%	11,4%	11,6%

W 2019 roku odnotowano wzrost o 1 995,4 mln zł wartości pomocy udzielonej mikro-, małym i średnim przedsiębiorcom - z 9 107,0 mln zł w 2018 roku do 11 102,4 mln zł w 2019 roku. Mikroprzedsiębiorstwa otrzymały pomoc o wartości 2 823,0 mln zł, małe - 3 566,3 mln zł, a średnie - 4 713,1 mln zł. Udział wartości pomocy udzielonej beneficjentom z sektora MŚP w 2019 roku wyniósł 45,5 procent całkowitej wartości udzielonej pomocy i wzrósł o 4,3 punktu procentowego w porównaniu do udziału z 2018 roku (41,2 procent). Podmioty z sektora MŚP otrzymały pomoc przede wszystkim w ramach programów pomocowych:

- nr SA.41471(2015/X) - *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (3 702,8 mln zł) - przedsiębiorstwa o statusie MŚP otrzymały 63,8 procent kwoty pomocy udzielonej w ramach ww. programu (2 362,5 mln zł);
- nr SA.40525(2015/X) - *Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych* (3 110,3 mln zł) - przedsiębiorstwa o statusie MŚP otrzymały 60,8 procent pomocy udzielonej w ramach ww. programu (1 890,5 mln zł);
- nr SA.42799(2015/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (912,4mln zł) - 99,9 procent pomocy zostało udzielone przedsiębiorcom o statusie MŚP (911,8 mln zł);
- nr SA.43142(2015/X) - *Regionalna pomoc inwestycyjna w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020*

(827,1 mln zł) - 99,2 procent pomocy zostało udzielone przedsiębiorcom o statusie MŚP (820,6 mln zł).

Analizując powyższe dane należy również pamiętać, że **nie uwzględniają one pomocy de minimis**, której raport nie obejmuje. Niemniej jednak, ze względu na:

- proste reguły jej udzielania (brak powiązania z konkretnymi projektami, jedynie limit kwotowy),
- ograniczone możliwości absorpcji kapitału małych i średnich przedsiębiorców

pomoc de minimis jest szczególnie często udzielana mikro-, małym i średnim przedsiębiorstwom. Z tego względu, w celu zobrazowania całkowitego poziomu wsparcia ze środków państwowych, które otrzymali przedsiębiorcy z sektora MŚP, w poniższej tabeli (wyjątkowo) przedstawiono sytuację z uwzględnieniem otrzymanej pomocy *de minimis*.

Tabela 15. Wartość udzielonej pomocy z uwzględnieniem pomocy *de minimis* w podziale według wielkość beneficjenta w 2019 roku

Grupa beneficjentów	Pomoc publiczna [mln zł]	Pomoc <i>de minimis</i> * [mln zł]	Pomoc ogółem [mln zł]	Udział w pomocy ogółem [%]
Duże przedsiębiorstwa	13 281,9	322,0	13 603,9	45,0%
Średnie przedsiębiorstwa	4 713,1	620,3	5 333,4	17,6%
Małe przedsiębiorstwa	3 566,3	1 326,2	4 892,5	16,2%
Mikroprzedsiębiorstwa	2 823,0	3 578,5	6 401,5	21,2%
Suma	24 384,3	5 847,0	30 231,2	100,0%

* Wartość pomocy *de minimis* obejmuje pomoc w sektorze transportu

Po uwzględnieniu całkowitego wsparcia udzielonego beneficjentom (pomoc publiczna i pomoc *de minimis*), **udział pomocy udzielonej mikroprzedsiębiorcom** w całkowitej wartości pomocy jest wyższy o 9,6 punktu procentowego i wynosi **21,2 procent**. Natomiast udział pomocy udzielonej całemu sektorowi MŚP (tj. mikro-, małym i średnim przedsiębiorcom) jest wyższy o 9,5 punktu procentowego i wynosi 55 procent. Oznacza to, że udział pomocy udzielonej **dużym przedsiębiorstwom** jest o 10 punktów procentowych niższy (wynosi on **45 procent**).

5. Pomoc publiczna w podziale według sektora działalności beneficjenta

Podmioty prowadzące działalność w poszczególnych sektorach otrzymywały pomoc nie tylko na szczególnych warunkach określonych dla danego sektora (w ramach pomocy sektorowej), lecz korzystały również z pomocy udzielanej na zasadach ogólnych (np. pomocy horyzontalnej lub regionalnej). Ponad połowę (57,8 procent) całkowitej wartości pomocy publicznej w 2019 roku udzielono przedsiębiorcom prowadzącym działalność w 10 sektorach, które przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 16. Wartość udzielonej pomocy w podziale na sektor działalności beneficjenta w 2019 roku

Sektor działalności beneficjenta (dział PKD)*	Wartość pomocy [mln zł]	Udział w ogólnej wartości pomocy [%]
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	4 718,7	19,4
Nadawanie programów ogólnodostępnych i abonamentowych	1 911,4	7,8
Badania naukowe i prace rozwojowe	1 494,9	6,1
Działalność detektywistyczna i ochroniarska	1 093,9	4,5
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	922,6	3,8
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli	909,7	3,7
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	901,6	3,7
Działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana	770,4	3,2
Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	733,2	3,0
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	649,7	2,7
Pozostałe	10 278,3	42,2
Ogółem	24 384,3	100,0

* Podział na sektory został dokonany na podstawie klas PKD wskazanych w sprawozdaniach o udzielonej pomocy publicznej przekazanych przez podmioty udzielające pomocy.

W 2019 roku, podobnie jak w roku poprzednim, najwięcej pomocy otrzymali przedsiębiorcy działający w sektorze **wytwarzania i dystrybucji energii elektrycznej i paliw** (4 718,7 mln zł), a udział tego sektora w ogólnej wartości pomocy przekroczył 19 proc. Drugim rodzajem działalności, w zakresie której przedsiębiorcy otrzymali pomoc o największej wartości była działalność związana z **nadawaniem programów ogólnodostępnych i abonamentowych** (1 911,4 mln zł) - pomoc ta stanowiła prawie 8 proc. ogólnej wartości pomocy udzielonej w 2019 roku. W sektorze **badań naukowych i prac rozwojowych** udzielono pomocy o wartości 1 494,9 mln zł (ponad 6 proc. pomocy udzielonej w 2019 roku).

6. Najwięksi beneficjenci pomocy

W 2019 roku pomoc o największej wartości otrzymali przedsiębiorcy działający w sektorze usług radiowo-telewizyjnych, energetycznym, wydobywania węgla oraz finansowym. Kwota pomocy udzielonej 10 beneficjentom, którzy otrzymali pomoc o największej wartości, stanowiła 23,5 procent całkowitej wartości udzielonej pomocy publicznej.

Tabela 17. Najwięksi beneficjenci pomocy publicznej w 2019 roku

Lp.	Nazwa beneficjenta	Wartość pomocy [mln zł]
1.	Telewizja Polska S.A.	1 497,0
2.	PGE Energia Ciepła S.A.	1 007,4
3.	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	933,0
4.	Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.	690,8
5.	Polskie LNG S.A.	461,0
6.	Port Czystej Energii Sp. z o.o.	288,4
7.	Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa "Jaworzno"	254,5
8.	Polskie Radio S.A.	219,3
9.	Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa "Piast"	194,7
10.	Enea Wytwarzanie Sp. z o.o.	180,4
Razem		5 726,4

Telewizja Polska S.A. otrzymała pomoc o wartości 1 497,0 mln zł, w tym:

- rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (1 458,6 mln zł),
- pomoc udzieloną przez Dyrektora Centrum Projektów Polska Cyfrowa na podstawie programu nr SA.45151(2016/X) - *Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis na cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki oraz cyfrowe udostępnienie zasobów kultury w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020* (38,3 mln zł).

Przedsiębiorcy działający w sektorze wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych otrzymywali pomoc głównie na podstawie ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

W grupie największych beneficjentów pomocy publicznej udzielonej przedsiębiorcom w tym sektorze znalazły się spółki:

- **PGE Energia Ciepła S.A.** - 1 007,4 mln zł (w tym 1 005,4 mln zł na podstawie ww. ustawy);
- **PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.** - 933,0 mln zł (w całości na podstawie ww. ustawy);
- **ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.** - 180,4 mln zł (w tym 177,3 mln zł na podstawie ww. ustawy).

Kolejne dwie spółki z tego sektora otrzymały pomoc na realizację określonych projektów:

- **Polskie LNG S.A.** - 461,0 mln zł (w ramach projektu „Rozszerzenie funkcjonalności terminala LNG w Świnoujściu” - sprawa nr SA.50905(2018/N));
- **Port Czystej Energii Sp. z o.o.** - 288,4 mln zł (w ramach projektu „Budowa zakładu termicznego przekształcania odpadów komunalnych w Gdańsku” - sprawa nr SA.55100(2019/N)).

Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. działająca w sektorze wydobywania węgla oraz usług wspomagających górnictwo i wydobywanie, otrzymała pomoc w kwocie 690,8 mln zł w ramach programów:

- nr SA.46891(2017/N) - *Restrukturyzacja polskich przedsiębiorstw górniczych* (186,6 mln zł);
- nr SA.52832(2019/N) - *Zmiana pomocy państwa dla polskiego sektora węglowego w latach 2015-2023* (504,1 mln zł).

Głównymi podmiotami udzielającymi pomocy byli: Minister Aktywów Państwowych (dotacje), Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (zwolnienia z opłat).

Wśród podmiotów, którym udzielono najwięcej pomocy w 2019 roku, znalazły się dwie spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, które otrzymały pomoc w formie gwarancji i dotacji udzielanych przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny:

- **Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa „Jaworzno”** - 254,5 mln zł,
- **Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa „Piast”** - 194,7 mln zł.

Pomoc ta została udzielona na podstawie programu pomocowego:

- nr SA.51482(2018/N) i SA.54734(2019/N) - *Przedłużenie programu pomocy w ramach uporządkowanej likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych.*

Polskie Radio S.A. otrzymało pomoc stanowiącą rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym na podstawie *ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji* - 219,3 mln zł.

V. OPIS POSZCZEGÓLNYCH PRZEZNACZEŃ POMOCY (Z WYŁĄCZENIEM TRANSPORTU)

Zgodnie z przyjętą metodologią, analiza w niniejszym rozdziale nie obejmuje pomocy udzielonej w sektorze transportu.

1. Pomoc horyzontalna

14 108,4 mln zł

Wartość pomocy horyzontalnej udzielonej w 2019 roku wyniosła **14 108,4 mln zł** i była o 2 277,9 mln zł wyższa niż w 2018 roku (wyniosła wówczas 11 830,5 mln zł). Było to spowodowane przede wszystkim wzrostem wartości pomocy przeznaczonej na prace badawczo-rozwojowe i innowacyjne - o 1 378,8 mln zł, ochronę środowiska i cele związane z energią - o 1 063,8 mln zł, infrastrukturę lokalną - o 287,4 mln zł. Mniej pomocy udzielono na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa narodowego - o 255,7 mln zł, zatrudnienie - o 93,8 mln zł, dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania - o 76,9 mln zł, działalność sportową i rekreacyjną - o 32,0 mln zł.

1.1. Badania, rozwój i innowacje

Tabela 18. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną w 2019 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	3 540,8	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	3 540,8
Marszałkowie województw	738,8	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	738,4
		refundacja	0,4
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	379,3	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	379,3
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	131,2	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	131,2
Organy podatkowe	2,8	ulgi podatkowe	2,8
Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	2,7	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	2,7
Minister Funduszy i Polityki Regionalnej	1,0	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	1,0
Suma	4 796,5		

W 2019 roku wartość udzielonej pomocy publicznej na **działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną** wyniosła **4 796,5 mln zł**, co oznacza wzrost o 1 378,8 mln zł w stosunku do 2018 roku. Największą część tego wsparcia została przeznaczona na **badania przemysłowe - 2 213,5 mln zł** oraz **eksperymentalne prace rozwojowe - 1 898,8 mln zł**. Udzielono również pomocy na wspieranie innowacyjności małych i średnich przedsiębiorstw (393,1 mln zł), pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą (167,5 mln zł) oraz pomocy na badania podstawowe (117,6 mln zł). Ponadto wsparto studia wykonalności (4,3 mln zł), innowacje procesowe i organizacyjne (1,5 mln zł) oraz klastry innowacyjne (0,2 mln zł).

Prawie 3/4 pomocy na działalność badawczą rozwojową i innowacyjną (73,8 procent) zostało udzielone przez **Dyrektora Narodowego Centrum Badań i Rozwoju** w ramach programu pomocowego:

- nr SA.41471(2015/X) - *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (3 540,8 mln zł).

Marszałkowie województw udzielili pomocy o wartości 738,8 mln zł w ramach trzech programów pomocowych:

- nr SA.42839(2015/X) - *Pomoc na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (663,2 mln zł);
- nr SA.46091(2016/X) - *Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (73,6 mln zł);
- nr SA.43929(2015/X) - *Pomoc na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (2,0 mln zł).

Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości udzielił pomocy o wartości 379,3 mln zł w ramach trzech programów pomocowych:

- nr SA.42798(2015/X) i SA.52995(2019/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020* (220,3 mln zł);
- nr SA.42799(2015/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (159,0 mln zł).

Pozostałe podmioty, w tym przedsiębiorcy, udzieliły pomocy na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną o łącznej wartości 131,2 mln zł. Największą część stanowiła pomoc indywidualna udzielana przez **Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy** (93,8 mln zł) instytucjom naukowym realizującym wspólnie projekty: „NEBI - Krajowy Ośrodek Badań Obrazowych w Naukach Biologicznych i Biomedycznych” (43,0 mln zł), „PRACE-LAB2 - Współpraca w zakresie zaawansowanych obliczeń w Europie” (42,2 mln zł) i „EPOS - System Obserwacji Płyty Europejskiej (EPOS-PL+)” (8,6 mln zł).

Pomoc na działalność badawczo-rozwojową i innowacyjną o największej wartości otrzymały spółki:

- Celon Pharma S.A. - 103,8 mln zł;
- Pure Biologics S.A. - 70,7 mln zł;
- Polpharma Biologics S.A. - 57,8 mln zł;
- Captor Therapeutics S.A. - 55,1 mln zł.

1.2. Ochrona środowiska i cele związane z energią

Tabela 19. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na ochronę środowiska i cele związane z energią w 2019 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Minister Klimatu	2 595,7	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	2 595,7
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	918,5	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	910,3
		pożyczka warunkowo umorzona	7,4
		pożyczka preferencyjna	0,8
Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu	537,8	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	537,8
Marszałkowie województw	399,7	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	398,4
		ulgi podatkowe	1,4
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	292,3	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	153,6
		obniżenie wysokości opłaty	138,8
Minister Aktywów Państwowych	86,0	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	86,0
Prezesi Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	53,2	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	27,5
		pożyczka preferencyjna	19,2
		pożyczka warunkowo umorzona	6,4
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	17,7	wniesienie kapitału	17,7
Bank Gospodarstwa Krajowego	5,8	pożyczka preferencyjna	5,8
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	1,8	pożyczka preferencyjna	1,8
Suma	4 908,7		

Wartość pomocy na ochronę środowiska i cele związane z energią wyniosła 4 908,7 mln zł¹¹ i była niższa o 1 063,8 mln zł w stosunku do poprzedniego roku (wyniosła wówczas

¹¹ Do całkowitej kwoty pomocy z przeznaczeniem na ochronę środowiska zaliczono również pomoc spełniającą kryteria zgodności ze wspólnym rynkiem zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c. Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (czyli pomoc przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych), której celem była ochrona środowiska.

3 844,9 mln zł). Najwięcej pomocy o tym przeznaczeniu udzielił **Minister Klimatu** w ramach programu pomocowego:

- nr SA.34674(2013/N) - *Derogacja z art. 10c Dyrektywy 2003/87/EC o handlu emisjami - darmowe uprawnienia dla wytwórców energii elektrycznej* (2 595,7 mln zł).

Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz **Prezesa Zarządów Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej** w 2019 roku udzieliли pomocy w ramach pięciu programów pomocowych:

- nr SA.43907(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek kogeneracji zapewniających wysokosprawną kogenerację w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (304,5 mln zł);
- nr SA.43904(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy sieci ciepłowniczej lub chłodniczej będącej częścią efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (175,5 mln zł);
- nr SA.44685(2016/X) - *Program horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska określony rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków udzielania horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska* (31,5 mln zł);
- nr SA.46088(2016/X) - *Pomoc publiczna na projekty inwestycyjne służące poprawie efektywności energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (7,6 mln zł);
- nr SA.47030(2016/X) - *Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (9,5 mln zł).

Prezesa ww. funduszy udzieliли ponadto pomocy indywidualnej następującym podmiotom:

- Port Czystej Energii Sp. z o.o. - *Budowa zakładu termicznego przekształcania odpadów komunalnych w Gdańsku* - sprawa nr SA.55100(2019/N) (270,7 mln zł);
- Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Olsztynie - *Wsparcie na budowę instalacji wytwarzania ciepła i energii elektrycznej w technologii wysokosprawnej kogeneracji oraz przekształcania odpadów w Olsztynie* - sprawa nr SA.51614(2018/N) (172,4 mln zł).

Spółce Port Czystej Energii Sp. z o.o. pomocy udzielił również **Prezydent Miasta Gdańska** - sprawa nr SA.55100(2019/N) (17,7 mln zł).

Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu udzielił pomocy o łącznej wartości 537,8 mln zł, w tym pomocy indywidualnej:

- Polskie LNG S.A. - *Rozszerzenie funkcjonalności terminala LNG w Świnoujściu* - sprawa nr SA.50905(2018/N) (461,0 mln zł)

oraz pomocy w ramach programu:

- nr SA.43905(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (76,8 mln zł).*

Pomocy na podstawie ww. programu udzielił także **Minister Aktywów Państwowych** (86,0 mln zł).

Marszałkowie województw udzielili pomocy na ochronę środowiska i cele związane z energią (399,7 mln zł) przede wszystkim w ramach programów pomocowych:

- nr SA.43229(2015/X) - *Pomoc na układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (245,0 mln zł);*
- nr SA.43254(2015/X) - *Pomoc na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (70,1 mln zł);*
- nr SA.43906(2015/X) - *Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (64,5 mln zł);*
- nr SA.43909(2015/X) - *Pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (15,1 mln zł).*

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki udzielił pomocy o łącznej wartości 292,3 mln zł na podstawie programów pomocowych:

- nr SA.37345(2015/NN) - *Polski system świadectw pochodzenia w celu wsparcia odnawialnych źródeł energii i zmniejszenia obciążeń związanych z OZE dla odbiorców energochłonnych (138,8 mln zł);*
- nr SA.51852(2018/X) - *Taryfy i premie dla mikro i małych instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE) (68,4 mln zł);*
- nr SA.36518(2016/NN) - *Świadectwa pochodzenia dla wytwórców energii w wysokosprawnej kogeneracji (44,0 mln zł).*
- nr SA.43697(2015/N) - *Polski system wspierania OZE oraz zwolnienie dla energochłonnych użytkowników (41,3 mln zł).*

Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił pomocy w ramach programu:

- nr SA.43254(2015/X) - *Pomoc na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (5,8 mln zł).*

Najwięcej pomocy na ochronę środowiska i cele związane z energią otrzymały spółki:

- PGE Energia Ciepła S.A. - 1 005,4 mln zł;
- PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. - 933,0 mln zł;
- Polskie LNG S.A. - 461,0 mln zł;
- Port Czystej Energii Sp. z o.o. - 288,4 mln zł;

- Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. - 180,4 mln zł;
- Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Olsztynie - 172,4 mln zł;
- TAMEH Polska Sp. z o.o. - 154,1 mln zł.

1.3. Rozwój małych i średnich przedsiębiorstw

Tabela 20. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej dla małych i średnich przedsiębiorstw w 2019 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	20,9	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	20,9
Marszałkowie województw	6,5	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	6,5
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	3,5	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	3,5
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	1,0	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	1,0
Bank Gospodarstwa Krajowego	0,3	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	0,3
Suma	32,3		

Wartość pomocy udzielonej w 2019 roku na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw wyniosła **32,3 mln zł**¹² i była wyższa od kwoty pomocy udzielonej w 2018 roku o 6,4 mln zł (wynosiła wówczas 25,9 mln zł).

Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości udzielił pomocy o wartości 20,9 mln zł w ramach programów pomocowych:

- nr SA.42799(2015/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (14,8 mln zł);
- nr SA.42798(2015/X), SA.50968(2018/X) i SA.52995(2019/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020* (6,1 mln zł).

¹² Kwota pomocy na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw nie jest równoznaczna z kwotą pomocy, z której skorzystały małe i średnie przedsiębiorstwa. Część pomocy udzielonej takim przedsiębiorstwom kwalifikowana jest jako regionalna pomoc inwestycyjna, pomoc na zatrudnienie, pomoc na szkolenia czy pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania.

Marszałkowie województw udzielili pomocy w ramach programu pomocowego:

- nr SA.43179(2015/X) - *Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP oraz pomoc na udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (6,5 mln zł).

Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju udzielił pomocy w ramach programu:

- nr SA.41471(2015/X) - *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju* (3,5 mln zł).

W grupie **Pozostałe, w tym przedsiębiorcy** udzielono pomocy na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw o wartości 1,0 mln zł. Pomoc o największej wartości została udzielona przez Agencję Rozwoju Pomorza S.A. w ramach programu:

- nr SA.43179(2015/X) - *Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP oraz pomoc na udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (0,9 mln zł).

Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił pomocy w ramach programu pomocowego:

- nr SA.44348(2016/X) - *Kredyt na innowacje technologiczne* (0,3 mln zł).

Pomoc o największej wartości z przeznaczeniem na rozwój małych i średnich przedsiębiorstw otrzymali:

- Bioceltix S.A. - 1,7 mln zł;
- Polskie Stowarzyszenie Doradcze i Konsultingowe - 1,3 mln zł;
- Zarząd Nadbałtyckich Inicjatyw Klastrowych Sp. z o.o. - 1,2 mln zł;
- Proteon Pharmaceuticals S.A. - 1,2 mln zł.

1.4. Zatrudnienie

Tabela 21. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na zatrudnienie w 2019 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	3 116,5	refundacja	3 116,5
Dyrektor Generalny Służby Więziennej	154,8	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	79,3
		rekompensata	75,5
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	2,3	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	2,3
Starostowie powiatów	0,2	refundacja	0,2
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	0,1	refundacja	0,1
Suma	3 274,0		

Wartość udzielonej w 2019 roku pomocy publicznej na zatrudnienie wyniosła **3 274,0 mln zł¹³** i spadła o 93,8 mln zł w stosunku do roku poprzedniego (wynosiła wówczas 3 367,8 mln zł). Ponad 95 procent takiej pomocy stanowiły **refundacje** udzielone przez **Prezesa Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych** (3 116,5 mln zł) w ramach dwóch programów pomocowych:

- nr SA.40525(2015/X) - *Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych* (3 110,3 mln zł);
- nr SA.40693(2015/X) - *Pomoc finansowa udzielana pracodawcom prowadzącym zakłady pracy chronionej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych* (6,2 mln zł).

Pomocy na zatrudnienie udzielił również **Dyrektor Generalny Służby Więziennej** w ramach programu pomocowego:

- nr SA.46134(2016/N) - *Program pomocy publicznej dla przedsiębiorców zatrudniających osoby pozbawione wolności* (154,8 mln zł).

Podmioty z grupy **Pozostałe, w tym przedsiębiorcy** udzieliły pomocy w ramach programu pomocowego:

- nr SA.43592(2015/X) - *Pomoc publiczna udzielana w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020* (2,3 mln zł).

¹³ Do całkowitej kwoty pomocy z przeznaczeniem na zatrudnienie zaliczono również pomoc spełniającą kryteria zgodności ze wspólnym rynkiem zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c. Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (czyli pomoc przeznaczoną na ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych), która miała na celu wsparcie przedsiębiorców zatrudniających osoby pozbawione wolności.

Starostowie powiatów (239,0 tys. zł) oraz prezydenci, burmistrzowie miast i wójtowie gmin (125,7 tys. zł) udzielili pomocy w ramach programu pomocowego:

- nr SA.40694(2015/X) - Zwrot dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych (364,7 tys. zł).

Pomoc o największej wartości przeznaczoną na zatrudnienie otrzymali:

- AST Południe Sp. z o.o. - 33,8 mln zł;
- Inwemer System Sp. z o.o. - 26,5 mln zł;
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe „CZA-TA” Niciak sp.j. - 24,8 mln zł.

1.5. Szkolenia

Tabela 22. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na szkolenia w 2019 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	0,2	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	0,2
		refundacja	0,04
Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa	0,07	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	0,07
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	0,04	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	0,04
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	0,009	refundacja	0,009
Starostowie powiatów	0,005	Refundacja	0,005
Suma	0,3		

Pomoc publiczna przeznaczona na szkolenia wyniosła 0,3 mln zł, co oznacza spadek o 0,4 mln zł w stosunku do roku 2018 (wynosiła wówczas 0,7 mln zł).

Podmioty z grupy Pozostałe (w tym przedsiębiorcy) udzieliły pomocy na szkolenia (214,1 tys. zł) niemal w całości w ramach programu pomocowego:

- nr SA.43592(2015/X) - Pomoc publiczna udzielana w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (210,8 tys. zł).

Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa udzielił pomocy w ramach programu:

- nr SA.45151(2016/X) - Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis na cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki oraz cyfrowe udostępnienie zasobów kultury w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 (69,0 tys. zł).

Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości udzielił pomocy o takim przeznaczeniu w ramach programu:

- nr SA.42798(2015/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020* (38,4 tys. zł).

Prezydenci miast (8,9 tys. zł) i starostowie powiatów (5,6 tys. zł) udzieliли pomocy na szkolenia w ramach programu pomocowego:

- nr SA.40691(2015/X) - *Refundacja kosztów szkoleń pracowników niepełnosprawnych* (14,5 tys. zł).

Niska wartość pomocy publicznej przeznaczonej na szkolenia wynika z tego, że wsparcie o tym przeznaczeniu jest udzielane częściej w ramach pomocy *de minimis* (ze względu na stosunkowo niską wartość pomocy udzielanej poszczególnym beneficjentom).

1.6. Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego

Tabela 23. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w 2019 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Marszałkowie województw	163,3	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	163,2
Minister Aktywów Państwowych	66,3	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	66,3
Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa	55,8	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	55,8
Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	19,7	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	19,7
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	4,4	oddanie do korzystania mienia Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków na warunkach korzystniejszych dla przedsiębiorcy od oferowanych na rynku	4,3
		zwolnienie z podatku	0,1
Minister Infrastruktury	1,9	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	1,9
Narodowe Centrum Kultury	0,1	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	0,1
Suma	311,4		

Wartość pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa narodowego wyniosła w 2019 roku 311,4 mln zł i spadła o 255,7 mln zł w stosunku do roku poprzedniego (wynosiła wówczas 567,1 mln zł).

Marszałkowie województw udzielili pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego o wartości 163,3 mln zł głównie w ramach programu pomocowego:

- nr SA.43180(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (158,2 mln zł).

Ponadto, marszałkowie województw udzielili 22 pomocy indywidualnych o łącznej wartości 5,1 mln zł.

Minister Aktywów Państwowych udzielił pomocy indywidualnej w łącznej kwocie 66,3 mln zł, której beneficjentami były:

- Kopalnia Soli „Wieliczka” S.A. - sprawa nr SA.36222(2013/N) (44,9 mln zł);
- Kopalnia Soli „Bochnia” S.A. - sprawa nr nr SA.51767(2019/NN) (16,9 mln zł);
- Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze - sprawa nr SA.38122(2014/N) (4,5 mln zł).

Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa udzielił pomocy w ramach programu:

- nr SA.45151(2016/X) - *Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis na cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki oraz cyfrowe udostępnienie zasobów kultury w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020* (55,8 mln zł).

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego udzielił pomocy o wartości 19,6 mln zł w formie dotacji w ramach trzech programów pomocowych:

- nr SA.49363(2017/X) - *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 września 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (13,2 mln zł);
- nr SA.49970(2018/X) - *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 września 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu kultury, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Promocji Kultury* (5,5 mln zł);
- nr SA.47982(2017/X) - *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020* (1,0 mln zł).

Pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w 2019 roku udzielili także **prezydenci miast** (4,4 mln zł). **Prezydent Miasta Krakowa** udzielił pomocy indywidualnej w formie obniżenia wysokości czynszu dzierżawnego, której beneficjentem było:

- Muzeum Historyczne Miasta Krakowa - sprawa nr SA.57353(2020/X) (4,3 mln zł).

Prezydent Miasta Gliwice udzielił pomocy w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach programu:

- nr SA.41495(2015/X) - *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną* (0,1 mln zł).

Minister Infrastruktury udzielił pomocy na kulturę (dotyczącej zwolnienia z opłat pocztowych przesyłek zawierających obowiązkowe egzemplarze biblioteczne) Poczcie Polskiej S.A. w ramach programu pomocowego:

- nr SA.42843(2015/N) - *Rekompensata kosztów poniesionych na świadczenie usług pocztowych ustawowo zwolnionych od opłat pocztowych (2016-2021)* (1,9 mln zł).

Narodowe Centrum Kultury udzieliło pomocy na kulturę w ramach programu:

- nr SA.51875(2018/X) - *Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 13 lipca 2018 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na działalność kulturalną w ramach Programu „Kultura” finansowanego z udziałem środków pochodzących z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021* (0,1 mln zł).

Największymi beneficjentami pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w 2019 roku byli:

- Kopalnia Soli „Wieliczka” S.A. - 44,9 mln zł;
- Telewizja Polska S.A. - 38,3 mln zł;
- Kujawsko-Pomorski Impresaryjny Teatr Muzyczny w Toruniu - 29,5 mln zł.

1.7. Infrastruktura lokalna

Tabela 24. Wartość i formy pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w 2019 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Marszałkowie województw	503,1	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	503,1
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	9,1	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	9,1
Suma	512,2		

Wartość udzielonej pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną wyniosła 512,2 mln zł i wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim o 287,4 mln zł (wynosiła wówczas 224,8 mln zł).

Marszałkowie województw oraz Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin udzielili pomocy w ramach programu pomocowego:

- nr SA.43141(2015/X) - *Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (512,2 mln zł).

Pomoc o największej wartości otrzymały¹⁴:

- Miasto Grudziądz - 85,9 mln zł;

¹⁴ W przypadku projektów infrastrukturalnych faktycznym beneficjentem pomocy jest operator zarządzający infrastrukturą / użytkownik wybudowanej infrastruktury (w związku z tym zazwyczaj nie jest nim jednostka samorządu terytorialnego).

- Barter S.A. - 40,0 mln zł;
- Miasto Chełm - 26,4 mln zł.

1.8. Pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów

Tabela 25. Wartość i formy pomocy horyzontalnej o charakterze socjalnym przeznaczonej dla indywidualnych konsumentów w 2019 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Minister Infrastruktury	0,9	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	0,9
Suma	0,9		

Minister Infrastruktury udzielił spółce Poczta Polska S.A. pomocy o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów (w tym przypadku są to przede wszystkim osoby niewidome lub ociemniałe, których przesyłki zostały zwolnione od opłat pocztowych) w ramach programu pomocowego:

- nr SA.42843(2015/N) - *Rekompensata kosztów poniesionych na świadczenie usług pocztowych ustawowo zwolnionych od opłat pocztowych* (0,9 mln zł).

1.9. Działalność sportowa i rekreacyjna

Tabela 26. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na działalność sportową i rekreacyjną w 2019 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Marszałkowie województw	68,2	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	68,2
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	3,9	zwolnienia z podatku	3,9
Suma	72,1		

W 2019 roku pomoc na działalność sportową i rekreacyjną wyniosła 72,1 mln zł i była o 32,0 mln zł niższa niż w rok wcześniej (w 2018 roku wynosiła 104,1 mln zł).

Marszałkowie województw udzieliли pomocy o tym przeznaczeniu w formie dotacji w ramach programu pomocowego:

- nr SA.43541(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (68,2 mln zł).

Prezydenci miast: Gliwice i Bielsko-Biała oraz Burmistrz Miasta Świdnik udzielili pomocy w formie zwolnienia z podatku w ramach programu pomocowego:

- nr SA.41495(2015/X) - *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną (3,9 mln zł).*

Wśród beneficjentów, którym udzielono pomocy w ramach tego przeznaczenia, największą pomoc otrzymało Miasto Puck - 12,4 mln zł.¹⁵

1.10. Dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania

Tabela 27. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania w 2019 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	157,8	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	152,5
		wniesienie kapitału	5,3
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	42,1	dotacja lub inne bezzwrotne świadczenie	42,1
Suma	199,9		

Udzielona w 2019 roku pomoc na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania wyniosła 199,9 mln zł i była o 76,9 mln zł mniejsza od pomocy o tym przeznaczeniu udzielonej w 2018 roku (wynosiła wówczas 276,7 mln zł).

Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju udzielił pomocy w ramach programu pomocowego:

- nr SA.41471(2015/X) - *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (157,8 mln zł).*

W grupie **Pozostałe, w tym przedsiębiorcy** w 2019 roku pomocy o takim przeznaczeniu udzieliły podmioty będące beneficjentami Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój na lata 2014-2020 w ramach programu pomocowego:

- nr SA.42799(2017/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (41,3 mln zł);*
- nr SA.41471(2015/X) - *Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (0,8 mln zł).*

¹⁵ Patrz poprzedni przypis.

Największymi beneficjentami pomocy na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania były spółki:

- MEDVENTURE Sp. z o.o. - 6,6 mln zł;
- Neptune Labs Sp. z o.o. - 2,9 mln zł.

2. Pomoc regionalna

6 375,0 mln zł

Tabela 28. Wartość i formy pomocy regionalnej udzielonej przez poszczególne podmioty w 2019 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Organy podatkowe	2 625,0	obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku	2 622,6
		zwolnienie z podatku	2,5
Marszałkowie województw	1 280,5	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	1 267,5
		refundacja	13,1
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	984,2	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	984,2
Bank Gospodarstwa Krajowego	684,7	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	633,0
		gwarancja	29,2
		pożyczka preferencyjna	22,5
Minister Rozwoju	324,1	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	324,1
Minister Funduszy i Polityki Regionalnej	301,0	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	301,0
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	107,2	zwolnienie z podatku	97,2
		dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	10,0
Pozostałe, w tym przedsiębiorcy	36,9	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	34,9
		pożyczka preferencyjna	2,0
Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	30,9	zbycie mienia będącego własnością Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku	28,8
		dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	2,2
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	0,3	pożyczka warunkowo umorzona	0,3
Suma	6 375,0		

Wartość pomocy regionalnej udzielonej w 2019 roku wyniosła 6 375,0 mln zł i była o 980,4 mln zł wyższa niż w 2018 roku (wynosiła wówczas 5 394,6 mln zł). Najwięcej pomocy o tym przeznaczeniu udzieliły organy podatkowe (2 625,0 mln zł) przede wszystkim w formie ulg w podatku dochodowym dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie specjalnych stref ekonomicznych na podstawie programów pomocowych:

- zatwierdzonych przed akcesją Polski do UE oraz o nr PL 39/2004, XR98/2007, X193/2009 i SA.40523(2015/X) - *Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych* (2 622,6 mln zł).

Wśród beneficjentów tej pomocy ulgi o największej wartości uzyskały spółki: Superior Industries Production (Poland) Sp. z o.o. (64,8 mln zł), Euroglas Polska Sp. z o.o. (46,1 mln zł), PCC Rokita S.A. (44,6 mln zł).

Ponadto, organy podatkowe udzieliły pomocy w formie zwolnienia z podatku spółce Farm Frites Poland S.A. w kwocie 2,5 mln zł na podstawie ustawy z dnia 14 czerwca 1991 r. o spółkach z udziałem zagranicznym (Dz. U. z 1997 r. poz. 143, z późn. zm.).

Kwota pomocy regionalnej udzielonej przez marszałków województw wyniosła **1 280,5 mln zł**. Marszałkowie województw udzielili pomocy regionalnej w formie dotacji lub refundacji prawie 900 przedsiębiorcom w ramach trzech programów pomocowych:

- nr SA.43142(2015/X) - *Regionalna pomoc inwestycyjna w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (795,7 mln zł);
- nr SA.43247(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (479,5 mln zł);
- nr SA.47690(2017/N) - *Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców na inwestycje w zakresie budownictwa okrętowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (5,3 mln zł).

Pomocy regionalnej o największej wartości marszałkowie udzielili spółkom: TT Plast S.A. (16,5 mln zł), Bloober Team S.A. (16,4 mln zł), Netrix S.A. (12,3 mln zł).

Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości udzielił pomocy regionalnej o wartości **984,2 mln zł** w ramach programów pomocowych:

- nr SA.42799(2017/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (679,4 mln zł);
- nr SA.50968(2018/X) - *Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020* (304,7 mln zł).

Największymi beneficjentami pomocy udzielanej w formie dotacji przez Prezesa PARP były spółki: Dijo Baking Sp. z o.o. (26,7 mln zł), Solvera Gawel Technology S.A. (25,9 mln zł), "Wutkowski" Sp. z o.o. Sp. k. (25,1 mln zł).

Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił pomocy regionalnej o wartości **684,7 mln zł** w ramach trzech programów pomocowych:

- nr SA.44348(2016/X) - *Kredyt na innowacje technologiczne* (633,0 mln zł);
- nr SA.43595(2015/X) - *Pomoc publiczna udzielana przez Bank Gospodarstwa Krajowego w formie gwarancji spłaty kredytów w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (29,2 mln zł);

- nr SA.47209(2016/X) - *Pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich* (22,5 mln zł).

Minister Rozwoju udzielił pomocy regionalnej o wartości **324,1 mln zł**, głównie w ramach „Programu wspierania inwestycji o istotnym znaczeniu dla gospodarki polskiej na lata 2011-2030”. Pomoc o największej wartości otrzymały spółki:

- UMICORE International S.A. (86,3 mln zł),
- Zakład Produkcji Samochodów Sp. z o.o. (78,8 mln zł),
- SK Hi-Tech Battery Materials Poland Sp. z o.o. (47,6 mln zł),
- Johnson Matthey Batteries Poland Sp. z o.o. (42,7 mln zł).

Minister Funduszy i Polityki Regionalnej udzielił pomocy regionalnej o łącznej wartości **301,0 mln zł** w ramach programu pomocowego:

- nr SA.43257(2015/X) - *Pomoc finansowa na inwestycje typu centra badawczo-rozwojowe przedsiębiorców w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, 2014-2020.*

Dotacje o największej wartości otrzymali: Intel Technology Poland Sp. z o.o. (57,2 mln zł), Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. (20,6 mln zł).

Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin udzielili pomocy regionalnej w kwocie **107,2 mln zł**, z czego 97,2 mln zł stanowiła pomoc w formie ulg w podatkach lokalnych udzielona głównie na podstawie:

- *ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych* (92,8 mln zł);
- *ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych* (4,4 mln zł).

W grupie podmiotów „**Pozostałe, w tym przedsiębiorcy**” pomocy regionalnej udzieliła Warmińsko-Mazurska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Olsztynie (31,9 mln zł) i Małopolska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A (5,0 mln zł). Wsparcie to zostało udzielone na podstawie programów:

- nr SA.43142(2015/X) - *Regionalna pomoc inwestycyjna w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (21,4 mln zł);
- nr SA.43247(2015/X) - *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020* (13,5 mln zł);
- nr SA.47209(2016/X) - *Pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich* (2,0 mln zł).

Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. udzielił pomocy regionalnej o łącznej wartości 30,9 mln zł, w tym:

- pomocy indywidualnej dla LG Chem Wrocław Energy Sp. z o.o. - sprawa nr SA.47662(2017/N) (28,8 mln zł);
- pomocy w ramach programu nr SA.48057(2017/X) - *Otwarte innowacje - wspieranie transferu technologii w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020* (2,2 mln zł).

Pomoc regionalną o największej wartości otrzymali:

- Umicore Poland Sp. z o.o. - 86,3 mln zł;
- Zakład Produkcji Samochodów Sp. z o.o. w Gliwicach - 78,8 mln zł;
- Superior Industries Production (Poland) Sp. z o.o. - 64,8 mln zł;
- Intel Technology Poland Sp. z o.o. - 57,2 mln zł;
- LG Chem Wrocław Energy Sp. z o.o. - 55,0 mln zł.

3. Pomoc sektorowa

1 647,7 mln zł

Zgodnie z przyjętą metodologią, do pomocy sektorowej zaliczono jedynie pomoc udzieloną na szczególnych zasadach obowiązujących w określonych sektorach (wynikających ze specyfiki tych sektorów), tj. pomoc ograniczoną jedynie dla danego sektora i niedostępną dla przedsiębiorców działających w pozostałych sektorach. Nie uwzględniono natomiast pomocy udzielonej przedsiębiorcom z tych sektorów na zasadach ogólnych (np. w ramach pomocy horyzontalnej lub regionalnej) lub takiej, która posiada wyraźny cel horyzontalny. Do pomocy sektorowej zaliczono również ograniczoną do jednego sektora pomoc uznaną za zgodną ze wspólnym rynkiem wprost na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c *Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej* (czyli pomoc przeznaczoną na ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych).

Wartość **pomocy sektorowej** udzielonej w 2019 roku wyniosła **1 647,7 mln zł**. W porównaniu z rokiem poprzednim spadła o 2 134,2 mln zł (w 2018 roku wyniosła 3 781,9 mln zł). Wzrost nastąpił głównie w sektorze bankowym (o 325,7 mln zł) i sektorze kinematografii (o 53,7 mln zł). Największe spadki odnotowano w sektorze telekomunikacyjnym (o 1 538,0 mln zł) i sektorze górnictwa węgla (o 823,0 mln zł). W sektorze wytwarzania energii elektrycznej wartość pomocy była mniejsza o 153,1 mln zł.

3.1. Sektor górnictwa węgla

Tabela 29. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze górnictwa węgla w 2019 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Minister Aktywów Państwowych	708,5	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	708,5
Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie	16,8	zwolnienie z opłaty	16,8
Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	3,7	zwolnienie z podatku	3,7
Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	0,01	zwolnienie z opłaty	0,01
Marszałkowie województw	0,0002	zwolnienie z opłaty	0,0002
Suma	729,0		

Minister Aktywów Państwowych, Prezes Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz marszałkowie województw udzielali pomocy podmiotom działającym w **sektorze górnictwa węgla** w ramach programów pomocowych:

- nr SA.46891(2017/N) - *Restrukturyzacja polskich przedsiębiorstw górniczych* (224,9 mln zł),
- nr SA.52832(2019/N) - *Zmiana pomocy państwa dla polskiego sektora węglowego w latach 2015-2023* (504,1 mln zł).

Beneficjentami pomocy w tym sektorze byli:

- Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A. - 690,8 mln zł,
- Kompania Węglowa S.A. - 26,9 mln zł,
- Katowicki Holding Węglowy S.A. - 9,4 mln zł,
- Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. - 1,9 mln zł.

3.2. Sektor wytwarzania energii elektrycznej

Tabela 30. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze wytwarzania energii elektrycznej w 2019 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	202,3 ¹⁶	rekompensata	202,3
Suma	202,3		

Pomoc dla podmiotów działających w **sektorze wytwarzania energii elektrycznej** została udzielona przez **Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki** w ramach programu pomocowego:

- nr C 43/2005 - *Rekompensata za rozwiązanie długoterminowych umów sprzedaży mocy i energii elektrycznej* (202,3 mln zł).

Beneficjentami pomocy w tym sektorze byli:

- Elektrownia Pątnów II Sp. z o.o. - 96,7 mln zł;
- Polenergia Elektrociepłownia Nowa Sarzyna Sp. z o.o. - 68,0 mln zł;
- CEZ Chorzów S.A. - 37,6 mln zł.

¹⁶ Kwota obejmuje wyłącznie zaliczki na poczet kosztów osieroconych wypłacone przez Zarządcę Rozliczeń S.A. za 2019 rok. Ostateczna kwota przyznanej w 2019 roku pomocy będzie znana dopiero po wydaniu decyzji korygujących Prezesa URE oraz wydaniu i uprawomocnieniu się wyroków sądu w sprawach wniesionych ewentualnych odwołań.

3.3. Sektor kinematografii

Tabela 31. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze kinematografii w 2019 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Dyrektor Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej	153,7	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	153,7
Suma	153,7		

Pomoc publiczna dla podmiotów działających w sektorze **kinematografii** została udzielona przez **Dyrektora Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej** w ramach programów pomocowych:

- nr N 292/2009 - *Program dofinansowania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej przedsięwzięć z zakresu kinematografii* (116,8 mln zł),
- nr SA.54399(2019/X) - *Wsparcie finansowe produkcji audiowizualnej* (36,9 mln zł).

Pomoc o największej wartości w tym sektorze otrzymali:

- Wytwórnia Filmów Dokumentalnych i Fabularnych - 13,6 mln zł,
- Aurum Film Bodzak Hickinbotham Sp.j. - 6,4 mln zł,
- Studio Metrage Sp. z o.o. - 6,1 mln zł,
- Iron Films Sp. z o.o. - 5,6 mln zł.

3.4. Sektor gazu ziemnego

Tabela 32. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze gazu ziemnego w 2019 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu	0,5	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	0,5
Suma	0,5		

W 2019 roku w sektorze gazu ziemnego **Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu** udzielił spółce **Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz-System S.A.** pomocy indywidualnej w ramach programu:

- nr SA.39050(2015/N) - *Indywidualny środek pomocy na rzecz infrastruktury gazowej w Polsce* (0,5 mln zł).

3.5. Sektor telekomunikacyjny

Tabela 33. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze telekomunikacyjnym w 2019 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa	93,1	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	93,1
Marszałek Lubelski	19,8	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	19,8
Suma	112,9		

Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa udzielił pomocy w formie dotacji w ramach programu pomocowego:

- nr SA.43484(2015/X) - *Pomoc na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020* (93,1 mln zł).

Marszałek Lubelski udzielił pomocy na podstawie programu pomocowego:

- nr SA.46203(2017/N) - *Modyfikacje w programie pomocy dotyczącym projektu pt. Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej (SA.33438, SA.33439, SA.33441, SA.30851, SA.33440)* (19,8 mln zł).

Największymi beneficjentami pomocy w tym sektorze byli:

- Czarnet K. Szymura, A. Owczarek Sp.j. - 47,2 mln zł;
- FIBEE I Sp. z o.o. - 45,9 mln zł.

3.6. Sektor bankowy

Tabela 34. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze bankowym w 2019 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Bankowy Fundusz Gwarancyjny	449,3	gwarancja	271,8 ¹⁷
		dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	177,5
Suma	449,3		

¹⁷ Kwota pomocy obejmuje maksymalny poziom strat z tytułu przejmowanych praw majątkowych i zobowiązań, do których pokrycia zobowiązany jest Bankowy Fundusz Gwarancyjny (a nie faktycznie wypłaconych kwot).

W 2019 roku w sektorze bankowym **Bankowy Fundusz Gwarancyjny** udzielił pomocy w ramach programu:

- nr SA.51482(2018/N) i SA.54734(2019/N) - *Przedłużenie programu pomocy w ramach uporządkowanej likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych* (449,3 mln zł).

Beneficjentami tej pomocy były:

- Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa „Jaworzno” - 254,5 mln zł;
- Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa „Piast” - 194,7 mln zł.

4. Inne przeznaczenia

2 253,2 mln zł

4.1. Pomoc stanowiąca rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych

Tabela 35. Wartość i formy pomocy stanowiącej rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych w 2019 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Forma pomocy	Wartość pomocy (mln zł)
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji	1 910,0	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	1 910,0
Prezydenci i burmistrzowie miast oraz wójtowie gmin	253,1	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	113,0
		refundacja	89,5
		wniesienie kapitału	40,8
		oddanie do korzystania mienia Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków na warunkach korzystniejszych dla przedsiębiorcy od oferowanych na rynku	8,5
		zwolnienia z podatku/opłaty	1,2
Bank Gospodarstwa Krajowego	54,3	kredyt preferencyjny	54,3
Marszałkowie województw	18,2	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	18,2
Organy podatkowe	17,6	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	17,6
Suma	2 253,2		

W 2019 roku w ramach rekompensaty z tytułu realizacji zadań publicznych udzielono pomocy o wartości 2 253,2 mln zł. Największą część (84,8 procent) stanowiły dotacje finansowane z opłat abonamentowych udzielone jednostkom radiofonii i telewizji przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji (1 910,0 mln zł) następującym spółkom:

- Telewizja Polska S.A. - 1 458,6 mln zł;
- Polskie Radio S.A. - 219,3 mln zł;
- 17 regionalnych rozgłośni Polskiego Radia - łącznie 232,0 mln zł.

11,2 procent (253,1 mln zł) pomocy stanowiącej rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych to różnego rodzaju wsparcie udzielane przez gminy. Najwyższą kwotę rekompensaty otrzymały:

- Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie - 49,5 mln zł,
- Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych Sp. z o.o. w Poznaniu - 41,0 mln zł.

Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił kredytów preferencyjnych na kwotę nominalną 170,5 mln zł, głównie towarzystwom budownictwa społecznego. Wartość pomocy publicznej w przeliczeniu na ekwiwalent dotacji brutto wyniosła 54,3 mln zł. Pomoc ta stanowiła

rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych udzieloną na podstawie *rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 października 2015 r. w sprawie warunków i trybu finansowania zwrotnego w ramach realizacji przez Bank Gospodarstwa Krajowego rządowego programu popierania budownictwa mieszkaniowego oraz minimalnych wymagań dotyczących lokali powstałych przy udziale tego finansowania (Dz. U. poz. 1720, z późn. zm.)*.

Ponadto, **organy podatkowe** udzieliły dotacji o wartości 17,6 mln zł na podstawie *rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie dotacji przedmiotowych do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1318)*.

VI. POMOC PUBLICZNA W SEKTORZE TRANSPORTU

12 053,0 mln zł

1. Informacje ogólne

Zgodnie z przyjętą metodologią do pomocy publicznej w sektorze transportu zaliczono jedynie:

- pomoc udzieloną na szczególnych (tj. wynikających ze specyfiki sektora) zasadach, obowiązujących w następujących sektorach: żegluga morskiej, lotnictwa, kolejowym, transportu intermodalnego;
- pomoc stanowiącą rekompensatę z tytułu realizacji usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym¹⁸, udzieloną beneficjentom prowadzącym działalność w sektorze transportu, dla podmiotów posiadających klasy PKD zaczynające się od liczby 49, 50, 51 lub 52.

Nie uwzględniono natomiast pomocy udzielonej przedsiębiorcom z ww. sektorów na zasadach ogólnych (np. w ramach pomocy horyzontalnej, regionalnej) lub zgodnie z *Wytycznymi dotyczącymi pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji* (Dz. Urz. UE C 249 z 31.07.2014, str. 1).

W 2019 roku udzielono **12 053,0 mln zł** pomocy publicznej **podmiotom działającym w sektorze transportu**, co stanowiło **1/3 ogólnej wartości udzielonej pomocy**.

Z powyższej kwoty, pomocy o wartości **11 433,2 mln zł** udzielono podmiotom działającym w sektorze **transportu lądowego** (95 procent ogólnej wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu). Szczegółowe informacje o pomocy w sektorze transportu przedstawiono w tabelach.

---

¹⁸ W celu uproszczenia prezentacji wyników przeprowadzonych analiz, w odniesieniu do wszystkich usług świadczonych w ramach tzw. służby publicznej zastosowano jednakowe określenie: „usługi w ogólnym interesie gospodarczym”. Jest to uzasadnione analogicznym charakterem tych usług w poszczególnych sektorach, jak również brakiem wpływu zastosowanego nazewnictwa na ocenę zgodności pomocy na świadczenie tych usług z rynkiem wewnętrznym. Niemniej jednak trzeba mieć na względzie, że usługi o charakterze służby publicznej w transporcie nazywane są w prawie UE usługami publicznymi, a nie usługami w ogólnym interesie gospodarczym, jak ma to miejsce w pozostałych sektorach. Należy przy tym podkreślić, że ocena zgodności pomocy w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych w transporcie oraz usług w ogólnym interesie gospodarczym jest dokonywana na podstawie art. 93 i art. 106 ust. 2 TFUE oraz odnoszącego się do nich prawodawstwa wtórnego.

Tabela 36. Pomoc udzielana w sektorze transportu w podziale na rodzaje transportu w latach 2018-2019

Rodzaj transportu	2018		2019	
	Wartość pomocy [mln zł]	Udział [%]	Wartość pomocy [mln zł]	Udział [%]
Transport kolejowy	2 321,3	47,8	2 852,0	23,7
Transport lądowy pozostały	1 129,5	23,3	8 581,2*	71,2
Transport rurociągowy	0,0	0,0	0,0	0,0
Transport morski**	0,2	0,003	0,0	0,0
Transport śródlądowy	0,0	0,0	0,0	0,0
Transport lotniczy**	0,0	0,0	0,0	0,0
Transport intermodalny	1 022,2	21,1	164,3	1,4
Działalność wspomagająca transport***	381,8	7,9	455,6	3,8
Ogółem	4 855,1	100,0	12 053,0	100,0

* Kwota obejmuje pomoc udzieloną przez Przewodniczącego Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii m.in. Przedsiębiorstwom Komunikacji Miejskiej w Katowicach (2 321,8 mln zł), Gliwicach (2 174,9 mln zł) i Sosnowcu (2 157,1 mln zł) przede wszystkim na podstawie art. 52 ustawy o publicznym transporcie zbiorowym.

** W pozycjach „Transport morski” i „Transport lotniczy” uwzględnia się jedynie pomoc dla przewoźników, natomiast pomoc udzielana portom morskim i lotniczym traktowana jest jako „Działalność wspomagająca transport”.

*** Do działalności wspomagającej transport zalicza się m.in.: działalność portów lotniczych, morskich i śródlądowych, działalność w zakresie przeladunku, magazynowania i przechowywania towarów, działalność agencji transportowych.

Tabela 37. Podmioty udzielające pomocy i formy pomocy udzielonej w sektorze transportu w 2019 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Główna forma pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Prezydenci, burmistrzowie, starostowie, wójtowie	7 980,1	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	7 412,5
Marszałkowie województw	2 252,3	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	2 216,0
Minister Infrastruktury	1 200,7	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	1 200,7
Centrum Unijnych Projektów Transportowych	619,8	dotacja i inne bezzwrotne świadczenia	619,8
Ogółem	12 053,0		

2. Transport lądowy

Prawie 95 proc. wartości pomocy udzielonej w 2019 roku w sektorze transportu trafiło do przedsiębiorców działających w sektorze transportu lądowego, którzy otrzymali 11 433,2 mln zł. Na wartość pomocy publicznej udzielonej w sektorze transportu lądowego składa się pomoc dla przewoźników kolejowych (2 852,0 mln zł) oraz pomoc dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w sektorze transportu lądowego innego niż kolejowy, głównie transportu pasażerskiego (8 581,2 mln zł).

Pomoc w sektorze transportu lądowego została udzielona w formie rekompensaty za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym przez: prezydentów i burmistrzów miast, starostów powiatów, zarządy związków gmin i powiatów (7 980,1 mln zł)¹⁹, marszałków województw (2 252,3 mln zł), a także Ministra Infrastruktury (1 200,7 mln zł).

Marszałkowie województw udzielili pomocy publicznej przede wszystkim w sektorze transportu kolejowego (1 651,2 mln zł), głównie na podstawie ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2475, z późn. zm.) - 1 619,4 mln zł. Powyższa pomoc była wypłacana w ramach umów zawartych pomiędzy przewoźnikiem kolejowym i samorządem województwa, do którego zadań należy organizowanie i dotowanie regionalnych kolejowych przewozów osób. W 2019 roku marszałkowie udzielili pomocy o największej wartości spółkom: POLREGIO Sp. z o.o. (wcześniej Przewozy Regionalne Sp. z o.o.) - 923,0 mln zł, Koleje Mazowieckie - KM Sp. z o.o. - 326,4 mln zł, Łódzka Kolej Aglomeracyjna Sp. z o.o. - 151,8 mln zł.

Marszałkowie województw udzielili również pomocy podmiotom prowadzącym działalność gospodarczą w sektorze transportu lądowego innego niż kolejowy (601,1 mln zł), przede wszystkim na podstawie ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz. U. z 2018 r. poz. 295) (586,6 mln zł).

Minister Infrastruktury udzielił w 2019 roku przedsiębiorstwom działającym w sektorze transportu kolejowego dotacji o łącznej wartości 1 200,7 mln zł na podstawie dwóch ustaw:

- ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym - 621,1 mln zł;
- ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego - 579,6 mln zł.

Największym beneficjentem ww. pomocy była spółka PKP Intercity S.A. (958,2 mln zł).

Prezydenci i burmistrzowie miast (niekiedy także związki gmin i powiatów) udzielili w 2019 roku pomocy publicznej będącej rekompensatą za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym w sektorze transportu lądowego innego niż kolejowy, w całości w zakresie transportu pasażerskiego, o wartości 7 980,1 mln zł, przede wszystkim na podstawie ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym. Pomoc o największej wartości została udzielona przez Przewodniczącego Zarządu Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii (6 787,7 mln zł), Prezydenta Miasta Poznania (491,8 mln zł), Prezydenta Miasta Krakowa (188,8 mln zł) i Prezydenta Miasta Olsztyna (169,1 mln zł). Beneficjentami pomocy były miejskie przedsiębiorstwa komunikacyjne i inne spółki świadczące usługi przewozów pasażerskich.

---

¹⁹ Wartość pomocy nie zawsze pokrywa się z kwotą wydatków poniesionych w danym roku. Może ona dotyczyć okresu wieloletniego, na który podpisano umowę o świadczenie usług.

3. Transport morski

Wartość pomocy publicznej związanej z transportem morskim w 2019 roku wyniosła 455,6 mln zł. Pomoc ta była w całości udzielona portom morskim i zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności została zaliczona do kategorii „działalność wspomagająca transport”. Dyrektor Centrum Unijnych Projektów Transportowych udzielił pomocy o łącznej wartości 435,8 mln zł Zarządowi Morskich Portów Szczecin i Świnoujście S.A., w tym:

- 226,0 mln zł w ramach projektu „Poprawa dostępu do Portu w Szczecinie w rejonie Kanału Dębickiego” (sprawa SA.56203(2020/X)),
- 152,2 mln zł na „Poprawę dostępu do Portu w Szczecinie w rejonie Basenu Kaszubskiego” (sprawa SA.56202(2020/X)),
- 57,6 mln zł na „Rozbudowę i modernizację infrastruktury technicznej w portach w Szczecinie i w Świnoujściu” (sprawa SA.56201(2020/X)),

a także pomocy o wartości 19,8 mln zł Zarządowi Morskiego Portu Gdynia S.A. na realizację projektu „Rozbudowa dostępu kolejowego do zachodniej części Portu Gdynia - przebudowa i elektryfikacja” (sprawa SA.55395(2019/X)).

4. Transport śródlądowy

W 2019 roku nie udzielono pomocy sektorowej przedsiębiorcom działającym w sektorze transportu śródlądowego.

5. Transport lotniczy

W 2019 roku nie udzielono pomocy sektorowej przedsiębiorcom działającym w sektorze lotnictwa.

6. Transport intermodalny

W 2019 roku Dyrektor Centrum Unijnych Projektów Transportowych udzielił 6 beneficjentom pomocy o wartości 164,3 mln zł na podstawie programu pomocowego SA.51036(2018/N) - *Pomoc na realizację projektów w zakresie transportu intermodalnego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020*. Najwięcej pomocy otrzymały spółki: Centrum Logistyczno-Inwestycyjne Poznań II Sp. z o.o. (80,9 mln zł), Erontrans Sp. z o.o. (27,1 mln zł), Pol-Miedź Trans Sp. z o.o. (26,9 mln zł).

7. Najwięksi beneficjenci pomocy w transporcie

Tabela 38. Najwięksi beneficjenci pomocy udzielanej w sektorze transportu w 2019 roku

Nazwa beneficjenta	Wartość pomocy [mln zł]
Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Katowice Sp. z o.o.	2 321,8
Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Gliwicach	2 174,9
Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Sosnowcu	2 157,1
POLREGIO Sp. z o.o.	1 022,5
PKP Intercity S.A.	958,2
Suma	8 634,6

Wśród podmiotów prowadzących działalność w sektorze transportu w 2019 roku najwięcej pomocy udzielono spółkom: **Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Katowice Sp. z o.o.** (2 321,8 mln zł), **Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Gliwicach** (2 174,9 mln zł), **Przedsiębiorstwo Komunikacji Miejskiej Sp. z o.o. w Sosnowcu** (2 157,1 mln zł), **POLREGIO Sp. z o.o.** (1 022,5 mln zł) oraz **PKP Intercity S.A.** (958,2 mln zł). Pomoc udzielona tym pięciu podmiotom (8 634,6 mln zł) stanowi 71,6 procent wartości pomocy udzielonej w sektorze transportu.

VII. PODSUMOWANIE I OCENA WPŁYWU POMOCY NA KONKURENCJĘ

W 2019 roku udzielono przedsiębiorcom pomocy publicznej w kwocie 36 437,3 mln zł (8 477,7 mln euro), z czego 12 053,0 mln zł stanowiła pomoc udzielona w sektorze transportu.

Wartość udzielonej pomocy publicznej stanowiła 1,60 procent PKB (równego 2 273 556 mln zł). Zgodnie z metodologią stosowaną przez Komisję Europejską, wszelkie szczegółowe zestawienia i analizy struktury udzielonej pomocy publicznej dokonywane są z wyłączeniem pomocy udzielonej podmiotom prowadzącym działalność w sektorze transportu. **Wartość pomocy publicznej po wyłączeniu pomocy w transporcie wyniosła 24 384,3 mln zł** i była o 2 267,3 mln zł wyższa niż wartość pomocy udzielonej w 2018 roku (22 116,9 mln zł). Jej udział w PKB wyniósł 1,07 procent, zatem był nieznacznie wyższy niż udział wartości udzielonej pomocy z wyłączeniem transportu w PKB w 2018 roku, który wynosił 1,04 procent PKB.

Tak jak w latach poprzednich, również w 2019 roku najczęściej udzielano pomocy w formie dotacji lub zwolnień z podatku (grupa A) - 98,0 procent wartości pomocy zostało udzielone w formach należących do tej grupy. Najbardziej dynamiczny (niemal 4-krotny) wzrost wartości udzielonej pomocy odnotowano w formie poręczeń i gwarancji (grupa D1) - w 2018 roku wynosiła 75,7 mln zł, a w 2019 roku - 301,0 mln zł. Największy spadek wartości miał miejsce w przypadku pomocy udzielonej w formie wniesienia kapitału (grupa B1) - z 244,6 mln zł w 2018 roku do 63,8 mln zł w 2019 roku. Znacznie spadła także wartość pomocy udzielonej w postaci tzw. „miękkiego kredytowania” (grupa C1) - pomoc w formie pożyczek preferencyjnych i warunkowo umorzonych w 2018 roku wynosiła 235,4 mln zł, natomiast w 2019 roku spadła do 120,6 mln zł. Wydatki bezpośrednie stanowiły 21 030,0 mln zł czyli 86,2 procent wartości udzielonej w 2019 roku pomocy, natomiast w tzw. pasywnych formach (głównie uszczuplenia wpływów do budżetu) udzielono pomocy w kwocie 3 354,3 mln zł (13,8 procent).

Pomoc horyzontalna wyniosła 14 108,4 mln zł, a zatem ponad połowa wartości udzielonej w 2019 roku pomocy była przeznaczona na cele horyzontalne, wśród których należy wymienić pomoc udzieloną na ochronę środowiska i cele związane z energią (4 908,7 mln zł), pomoc na prace badawczo-rozwojowe i innowacyjne (4 796,5 mln zł) oraz pomoc na zatrudnienie (3 274,0 mln zł). W porównaniu z rokiem wcześniejszym wartość pomocy horyzontalnej wzrosła o 2 277,9 mln zł (11 830,5 mln zł w 2018 roku). Wartość udzielonej **pomocy regionalnej** (6 375,0 mln zł) w porównaniu do 2018 roku była wyższa o 980,4 mln zł, a wartość **pomocy sektorowej** (1 647,7 mln zł) spadła o 2 134,2 mln zł. Duża część pomocy sektorowej była skierowana do górnictwa węgla (729,0 mln zł) i sektora bankowego (449,3 mln zł). Największy spadek nastąpił w sektorze telekomunikacyjnym (o 1 538,0 mln zł) i w sektorze górnictwa węgla - (o 823,0 mln zł). Wartość **pomocy stanowiącej rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych** (2 253,2 mln zł) wzrosła o 1 143,2 mln zł w stosunku do roku 2018.

Spośród 28 podmiotów/grup podmiotów, które udzielały pomocy publicznej w 2019 roku (poza sektorem transportu), **pomocy o największej wartości udzielili**: Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, marszałkowie województw, Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, organy podatkowe, Minister Klimatu, Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości.

Tabela 39. Podmioty, które udzieliły najwięcej pomocy publicznej w 2019 roku

Nazwa podmiotu udzielającego pomocy	Wartość pomocy [mln zł]
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	3 702,1
Marszałkowie województw	3 198,2
Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	3 120,2
Organy podatkowe	2 645,4
Minister Klimatu	2 595,7
Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji	1 910,0
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	1 384,5

Wskazane w tabeli podmioty (grupy podmiotów), udzieliły łącznie pomocy o wartości 18 556,0 mln zł, tj. około 3/4 ogólnej wartości pomocy.

W 2019 roku, podobnie jak w latach poprzednich, **najwięcej pomocy publicznej zostało skierowane do przedsiębiorców dużych**. Udział pomocy udzielonej tym przedsiębiorcom spadł jednak o 4,3 punktu procentowego w stosunku do udziału z 2018 roku i wyniósł 54,5 procent wartości udzielonej pomocy publicznej. Po uwzględnieniu całkowitej wartości pomocy udzielonej przedsiębiorcom (pomoc publiczna oraz dedykowana małym i średnim przedsiębiorcom pomoc *de minimis*), wartość pomocy udzielonej dużym przedsiębiorcom nie przekracza połowy wartości pomocy udzielonej w 2019 roku i wynosi 45,0 procent. Mikroprzedsiębiorstwa otrzymały 11,6 procent ogólnej wartości pomocy publicznej, natomiast po uwzględnieniu pomocy *de minimis* ich udział jest znacząco wyższy (21,2 procent).

Tabela 40. Najwięksi beneficjenci pomocy publicznej w 2019 roku

Nazwa beneficjenta	Wartość pomocy [mln zł]
Telewizja Polska S.A.	1 497,0
PGE Energia Ciepła S.A.	1 007,4
PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	933,0
Spółka Restrukturyzacji Kopalń S.A.	690,8
Polskie LNG S.A.	461,0
Port Czystej Energii Sp. z o.o.	288,4
Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa "Jaworzno"	254,5
Polskie Radio S.A.	219,3
Spółdzielcza Kasa Oszczędnościowo-Kredytowa "Piast"	194,7
Enea Wytwarzanie Sp. z o.o.	180,4

Większość pomocy udzielonej w 2019 roku pochodziła ze źródeł krajowych - ok. 56 procent wartości pomocy. Znaczący był jednak również udział środków zagranicznych i mieszanych (w tym funduszy unijnych) - ok. 44 procent.

W 2019 roku udzielono pomocy na podstawie 85 programów pomocowych²⁰. Ta stosunkowo wysoka liczba wynika, przynajmniej częściowo, z przyjętej przez Komisję Europejską zasady, iż każda notyfikowana zmiana, przedłużenie, zwiększenie budżetu zatwierdzonego programu pomocowego uznawana jest za nowy, odrębny program. Duża część programów

²⁰ Liczba ta uwzględnia pomoc w transporcie oraz pomoc istniejącą przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej, wykazaną w załączniku 1 z oznaczeniem PI.

obowiązujących w 2019 roku związana była z realizacją programów operacyjnych w ramach unijnej perspektywy finansowej na lata 2014-2020. Łączna wartość pomocy udzielonej na podstawie wszystkich programów pomocowych wyniosła 22 592,5 mln zł, w tym w ramach 35 programów pomoc finansowana była głównie ze środków zagranicznych, przede wszystkim unijnych. Udzielono także pomocy indywidualnej, której łączna wartość wyniosła 1 448,6 mln zł. Listę 60 beneficjentów pomocy indywidualnej zawiera załącznik 2. Pozostała kwota pomocy (343,2 mln zł, z wyłączeniem pomocy udzielanej jednostkom radiofonii i telewizji udzielonej w ramach programu pomocy istniejącej) udzielona została w formie rekompensaty za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym np. w zakresie gospodarki odpadami, budownictwa społecznego czy dotacji do posiłków sprzedawanych w barach mlecznych.

Ocena wpływu pomocy publicznej na konkurencję jest pochodną ogólnej kwestii zasadności wywierania przez państwo wpływu na gospodarkę rynkową. Głównym założeniem rozważań w tym kierunku jest stwierdzenie, że gospodarka rynkowa, dla której podstawowym warunkiem efektywności jest istnienie konkurencji, nie jest optymalnym sposobem na zapewnienie dostępu do wszystkich dóbr i usług. Niektóre z nich muszą być zapewnione przez państwo, a inne uznawane są przez społeczeństwo za takie, które państwo powinno sfinansować i udostępnić obywatelom. Ponadto, w gospodarce rynkowej wiele gałęzi gospodarki generuje negatywne efekty zewnętrzne takie jak np. zanieczyszczenie środowiska, które ograniczone być mogą na przykład na skutek interwencji państwa. Ingerencje państwa w gospodarce tłumaczone mogą być również potrzebą wyrównania szans osobom mającym określone trudności w funkcjonowaniu na rynku pracy, jak również potrzebą stymulowania gospodarczego rozwoju jakiegoś regionu, wsparcia handlu zagranicznego czy też promowania nowoczesnych gałęzi przemysłu. Wszystkie wymienione wyżej przejawy zasadnych interwencji Państwa w gospodarkę rynkową zakłócają lub mogą zakłócić konkurencję. Podstawowym zagadnieniem przy ocenie wpływu pomocy publicznej jest więc nie tylko, czy i jak znaczący był wpływ przyznanej pomocy na konkurencję, ale też czy dana interwencja państwa osiągnęła zakładany cel przy możliwie najmniejszym zakłóceniu konkurencji na rynku. Należy bowiem pamiętać, iż nazbyt rozbudowany system pomocy publicznej może wyeliminować z danego rynku wszelkie mechanizmy rynkowe, czego skutkiem będzie zmniejszenie efektywności tegoż rynku.

Przedstawiając ocenę wpływu udzielonej pomocy na konkurencję należy na wstępie zaznaczyć, iż **Prezes UOKiK jako organ krajowy, dokonując takiej oceny może czynić to jedynie z perspektywy krajowej.** Natomiast Komisja Europejska, będąca organem unijnym, bierze pod uwagę szerszy (unijny) kontekst udzielonej przez Polskę pomocy i jej wpływ na przedsiębiorców w innych państwach członkowskich. W związku z powyższym, konkluzje w zakresie oceny wpływu udzielonej pomocy na konkurencję dokonane przez Prezesa UOKiK i Komisję mogą się w pewnych sytuacjach różnić.

Ogólną analizę wpływu pomocy publicznej na konkurencję przeprowadzić można w oparciu o cztery podstawowe czynniki wynikające z doświadczeń Urzędu oraz materiałów publikowanych przez Komisję Europejską: **przeznaczenie pomocy, sektor, w którym prowadzi działalność gospodarczą beneficjent pomocy, poziom selektywności pomocy oraz wielkość beneficjenta i wartość pomocy** udzielonej pojedynczemu beneficjentowi.

Przeznaczenie pomocy

Pomoc sektorowa oraz pomoc na ratowanie i restrukturyzację stanowią potencjalnie największe zagrożenie naruszenia konkurencji. Pomoc na ratowanie i restrukturyzację stanowi doraźną reakcję państwa na problemy poszczególnych podmiotów, zwykle bez względu na przyczyny ich powstania (np. niegospodarność, błędy w zarządzaniu) i w pewnych sytuacjach powstrzymuje działanie normalnych mechanizmów rynkowych, które

samoistnie eliminują z rynku przedsiębiorstwa nieefektywne, dając miejsce innym sprawniej działającym.

Natomiast **pomoc sektorowa** ze względu na fakt, iż jest dostępna tylko dla przedsiębiorców z danego sektora i w związku z tym **może być bardziej selektywna** niż pomoc horyzontalna i regionalna, **może, co nie znaczy że musi (o czym poniżej), w większym stopniu wpływać na warunki konkurencji**. Z drugiej strony, za pomoc o mniej niekorzystnym wpływie na konkurencję uznaje się **pomoc horyzontalną** (np. pomoc na badania i rozwój, na zatrudnienie, na ochronę środowiska) oraz **pomoc regionalną**. Pomoc taka nie jest ograniczona do określonych sektorów, a jej głównym zadaniem jest wsparcie realizacji określonego celu społeczno-gospodarczego, np. zmniejszenie bezrobocia czy też wyrównanie dysproporcji w rozwoju ekonomicznym pomiędzy regionami. Osiągnięcie tych celów rekompensuje ewentualne negatywne skutki wynikające z niekorzystnego wpływu udzielanej pomocy na konkurencję.

Sektor, w którym prowadzi działalność gospodarczą beneficjent pomocy

Poszczególne sektory działalności gospodarczej różnią się od siebie pod względem struktury, tzn.: liczby działających podmiotów, ich wielkości, udziału w rynku, stopnia wykorzystania mocy produkcyjnych, nasilenia konkurencji, itp. **W zależności od struktury danego sektora, pomoc udzielona podmiotom w nim działającym może wywierać mniejszy lub większy wpływ na konkurencję**. Przykładowo, jeśli w danym sektorze występuje tzw. nadwyżka mocy produkcyjnych, nawet niewielka wartość pomocy publicznej pozwala poprawić pozycję konkurencyjną beneficjenta w stosunku do jego konkurentów.

Poziom selektywności pomocy

Aby dany instrument wsparcia (w ramach programu pomocowego lub jako pomoc indywidualna) mógł zostać uznany za pomoc publiczną, musi być selektywny tzn. dotyczyć określonego, ograniczonego kręgu beneficjentów. Jednakże **poziom selektywności różnego rodzaju pomocy może być różny**. Im szerszy krąg beneficjentów oraz im większy **automatyzm uzyskiwania pomocy** (np. pomoc otrzymują automatycznie wszyscy, którzy spełnią określone warunki) **tym selektywność jest mniejsza, a w konsekwencji mniejsze zakłócenie konkurencji**. I odwrotnie - wąski krąg beneficjentów, będący często pochodną znacznej uznaniowości podmiotów udzielających pomocy (które w ramach obowiązujących przepisów oraz w granicach wyznaczonych przez tzw. swobodę uznania administracyjnego mogą decydować o tym, by pewnym podmiotom pomocy udzielić a innym odmówić) oznacza bardziej niekorzystny wpływ na konkurencję.

Wielkość beneficjenta oraz wartość pomocy udzielonej pojedynczemu beneficjentowi

Należy przyjąć, że im większa jest wartość pomocy, tym większe wzmocnienie pozycji konkurencyjnej przedsiębiorcy, który ją otrzymał. Ponadto, **pomoc publiczna udzielana dużym podmiotom dodatkowo wzmacnia ich pozycję, przez co może bardziej ograniczać lub eliminować istniejącą konkurencję lub też utrudniać jej powstanie**. Należy jednak zaznaczyć, iż analizowanie wysokości pomocy w powiązaniu z wielkością podmiotu, który ją otrzymał, nie powinno następować w oderwaniu od sektora, w którym przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą a zwłaszcza jego struktury (liczba i wielkość działających w nim przedsiębiorców) oraz poziomu selektywności pomocy (jaka część przedsiębiorców z sektora skorzysta z pomocy). Pomoc udzielana symetrycznie wszystkim, nawet dużym podmiotom działającym na określonym rynku, nie musi mieć negatywnego wpływu na konkurencję (np. rekompensaty za rozwiązanie długoterminowych umów sprzedaży mocy i energii elektrycznej czy przydział bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych). Każdy z uczestników rynku otrzymuje wówczas podobną pomoc, zaś uzyskanie lepszych od konkurentów wyników finansowych i możliwości rozwoju nadal zależeć będzie od wzrostu ich efektywności. Jednocześnie, nawet niewielka pomoc udzielona

asymetrycznie jednemu z podmiotów na określonym rynku może znacząco poprawić jego pozycję konkurencyjną, a tym samym zakłócić działanie mechanizmów rynkowych (np. lokalne rynki transportowe). Ponadto, w sytuacji, gdy pomoc udzielana jest dużym podmiotom działającym w warunkach monopolu naturalnego na rynkach regulowanych (pomoc dla operatorów sieci przesyłowych i dystrybucyjnych w sektorze gazowym i energii elektrycznej), a więc gdy nie ma i/lub nie może być konkurentów, nie dojdzie do zakłócenia konkurencji (patrząc z perspektywy krajowej).

W tym kontekście należy również zwrócić uwagę na fakt, iż niekiedy wartość pomocy, w podziale według wielkości beneficjentów, zależy także od przyjętej konstrukcji programów pomocowych²¹, która jednak nie wynika bezpośrednio z celu wspierania określonej grupy przedsiębiorców (dużych, średnich czy małych).

Mając na uwadze ww. czynniki można wskazać kategorie pomocy publicznej udzielonej w 2019 roku mogące potencjalnie stanowić największe zagrożenie naruszenia konkurencji oraz kategorie beneficjentów pomocy, w przypadku których udzielanie znacznej pomocy może wywierać największy wpływ na konkurencję.

W 2019 roku nie udzielono pomocy na ratowanie i restrukturyzację, a udział **pomocy sektorowej** wyniósł 6,8 procent i spadł o ponad 10 punkt procentowych w porównaniu z rokiem poprzednim. Wartość tej pomocy pozostaje jednak znacząca (1 647,7 mln zł), ponadto biorąc pod uwagę względnie istotne prawdopodobieństwo zakłócenia konkurencji przez tego rodzaju pomoc warto przyrzeć się jej bliżej w kontekście możliwego negatywnego wpływu na konkurencję.

Sektor górnictwa węgla kamiennego otrzymał pomoc w kwocie 729,0 mln zł, którą stanowiły przede wszystkim dotacje udzielone przez Ministra Aktywów Państwowych w celu pokrycia kosztów likwidacji kopalń, strat produkcyjnych i innych kosztów nadzwyczajnych. Drugim pod względem wartości pomocy był **sektor bankowy**, w którym pomocy o wartości 449,3 mln zł udzielił Bankowy Fundusz Gwarancyjny. Wsparcie stanowiły gwarancje i dotacje udzielane w ramach programu uporządkowanej likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych. W obu ww. sektorach pomoc była zatem związana raczej z likwidacją działalności niż jej rozwijaniem. Pomoc udzielona w dwóch ww. sektorach stanowiła 71,5 procent przyznanej w 2019 roku wartości pomocy sektorowej.

Odnosząc się natomiast do **pomocy stwarzającej relatywnie mniejsze zagrożenie dla konkurencji, czyli pomocy horyzontalnej oraz pomocy regionalnej należy zauważyć, iż stanowiły one łącznie 84,0 procent ogólnej wartości udzielonej pomocy publicznej, a więc zdecydowaną większość pomocy publicznej udzielonej w 2019 roku (z wyłączeniem pomocy w sektorze transportu)**. Biorąc powyższe pod uwagę (a w szczególności wskazane powyżej szczegółowe przeznaczenia pomocy sektorowej), strukturę pomocy publicznej udzielonej w 2019 roku pod względem przeznaczenia można ocenić pozytywnie.

Przechodząc do **wielkości beneficjenta oraz wartości pomocy udzielonej pojedynczemu beneficjentowi** należy zauważyć, iż raport ten nie obejmuje pomocy *de minimis* (pomocy, której wartość dla danego beneficjenta w okresie trzech kolejnych lat podatkowych

²¹ Na przykład w odniesieniu do środków wypłacanych w formie subsydiów płacowych na zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych (jeden z największych w ostatnich latach programów pomocowych - w 2019 roku przyznano w jego ramach 3 110,3 mln zł) pamiętać należy, iż art. 21 ust 1 *ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych* (Dz. U. z 2019 r. poz. 1172) zobowiązuje pracodawców zatrudniających powyżej 25 pracowników do zatrudnienia minimum 6 procent osób niepełnosprawnych lub odprowadzania stosownych wpłat pieniężnych do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Tym samym mechanizm ustawowy w praktyce zobowiązuje podmioty zatrudniające powyżej 25 osób do uczestniczenia w programie, który dla mniejszych podmiotów jest zupełnie fakultatywny.

nie przekracza 200 tys. euro lub 100 tys. euro w sektorze transportu drogowego towarów). Z tego powodu prezentowane w raporcie dane z samego założenia będą dotyczyć pomocy o większej wartości, której absorpcja jest najbardziej prawdopodobna w dużych podmiotach. W 2019 roku 54,5 procent wartości pomocy udzielono przedsiębiorcom dużym, 19,3 procent - przedsiębiorcom średnim, a 26,2 procent - małym i mikroprzedsiębiorcom. Budzić to może pewne obawy o negatywny wpływ pomocy publicznej na konkurencję. Gdy jednak uwzględnia się udzieloną pomoc *de minimis* proporcje ulegają zmianie i wyglądają następująco: duzi przedsiębiorcy - 45,0 procent, średni przedsiębiorcy - 17,6 procent, mali i mikroprzedsiębiorcy łącznie - 37,4 procent.

Skalę potencjalnego niekorzystnego wpływu **pomocy udzielonej pojedynczemu beneficjentowi w dużej wysokości** w warunkach polskich rozpatrywać można na przykładzie analizy dziesięciu **największych beneficjentów pomocy**, wśród których znalazły się spółki z sektora usług radiowo-telewizyjnych, energetycznego, wydobywania węgla kamiennego oraz finansowego.

Beneficjentem pomocy o największej wartości była **Telewizja Polska S.A.** (1 497,0 mln zł), która uzyskała dofinansowanie przede wszystkim z wpływów abonamentowych (pomoc zakwalifikowana jako rekompensata za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym). Ze względu na fakt, że udzielona pomoc ma na celu jedynie pokrycie kosztów świadczenia usługi publicznej można uznać, iż nie dochodzi w tym przypadku do naruszenia konkurencji. Rekompensatę za realizację usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, a zatem pomoc o bardzo ograniczonym wpływie na konkurencję otrzymało także **Polskie Radio S.A.** (219,3 mln zł).

Podmiotom działającym na rynku energetycznym: **PGE Energia Ciepła S.A.**, **PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.** oraz **ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.** udzielono pomocy (w sumie 2 120,7 mln zł) przede wszystkim na podstawie *ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych*. Pomoc przyznana tym podmiotom stanowiła 8,7 procent ogólnej wartości udzielonej pomocy publicznej w 2019 roku.

Komisja Europejska w decyzji z dnia 22 stycznia 2014 roku w sprawie nr SA.34674(2013/N), zatwierdzającej pomoc w formie bezpłatnych uprawnień do emisji gazów cieplarnianych, będąc świadoma występującego ryzyka umocnienia pozycji konkurencyjnej przedsiębiorstw działających w sektorze energetycznym, poddała ocenie zmianę udziału w rynku głównych producentów w latach 2011-2020. Z analizy tej wynikało, że udział trzech głównych wytwórców energii elektrycznej w wyniku udzielenia pomocy nie wzrośnie. Wynika to m.in. z narzuconego operatorom obowiązku likwidacji mniej wydajnych mocy wytwórczych odpowiadających nowo zainstalowanej mocy. Ponadto zakłócający konkurencję charakter systemu uprawnień osłabia stosowanie otwartego, niedyskryminacyjnego trybu oraz przejrzystych kryteriów selekcji wspieranych projektów. Niezwykle istotny jest w tym przypadku również pozytywny wpływ pomocy na ochronę środowiska. Komisja ostatecznie stwierdziła, że pozytywne skutki pomocy rekompensują jej skutki negatywne, a potencjalne zakłócenia powodowane przez pomoc nie zmieniają warunków rynkowych w takim stopniu, by było to sprzeczne ze wspólnym interesem.

Wśród dziesięciu największych beneficjentów pomocy znalazły się ponadto dwie spółki działające na rynku energetycznym, którym udzielono pomocy indywidualnej. **Polskie LNG S.A.** otrzymało pomoc o wartości 461,0 mln zł na realizację projektu rozbudowy terminalu LNG. Celem jest zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego poprzez dywersyfikację źródeł gazu dla Polski i innych krajów UE, która umożliwi zmniejszenie zależności od importu gazu rosyjskiego. Efektem będzie zatem zwiększenie konkurencji na rynku unijnym. **Port Czystej Energii Sp. z o.o.** otrzymał pomoc o wartości 288,4 mln zł na budowę zakładu termicznego przekształcania odpadów komunalnych, który ma umożliwić jednoczesne usuwanie odpadów i wytwarzanie energii w sposób efektywny i przyjazny dla środowiska. Wpływ tej pomocy na rynek jest ograniczony ze względu na lokalny charakter

inwestycji i regulowane ceny energii, ponadto udzielenie pomocy jest uzasadnione realizacją celów związanych z ochroną środowiska.

Spółka Restrukturyzacji Kopalń otrzymała pomoc o wartości 690,8 mln zł w ramach programów pomocowych dla sektora górnictwa nr SA.46891(2017/N) i SA.52832(2019/N). Środki te przeznaczone zostały na realizację zadań związanych z likwidacją kopalń, rekultywacją i naprawą szkód górniczych, zabezpieczaniem przed zagrożeniem wodnym, gazowym oraz pożarowym kopalń sąsiednich w stosunku do likwidowanych oraz na wypłatę świadczeń pracownikom kopalń likwidowanych. Aby ograniczyć zakłócenie konkurencji, pomoc ta obejmowała tylko te kopalnie, które planowano nieodwołalnie zamknąć.

Wśród największych beneficjentów pomocy publicznej udzielonej w 2019 roku znalazły się również dwie spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe - **SKOK „Jaworzno”** i **SKOK „Piast”**, które otrzymały łącznie 449,2 mln zł. Negatywny wpływ na rynek pomocy udzielanej w ramach programu uporządkowanej likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych jest ograniczony, ponieważ pomoc ta służy ostatecznie likwidacji podmiotów, które nie są w stanie osiągnąć długoterminowej rentowności, ma ona też na celu ochronę stabilności systemu finansowego.

Analizując dane dotyczące największych beneficjentów pomocy z ostatnich lat warto zauważyć, że zmalał udział udzielonej im pomocy w całkowitej wartości pomocy publicznej udzielonej w danym roku. W 2015 roku pomoc udzielona 10 największym beneficjentom stanowiła 40 procent ogólnej wartości pomocy, w 2016 roku - 31 procent, w 2017 roku - 24 procent, a w latach 2018-2019 - 23 procent.

Podsumowując, pomoc udzielona największym beneficjentom, pomimo iż są to najczęściej duzi przedsiębiorcy a pomoc jest znacznej wielkości, nie miała zasadniczo negatywnego wpływu na konkurencję.

SPIS TABEL

Tabela 1. Formy pomocy publicznej	9
Tabela 2. Przeznaczenie i rodzaje pomocy publicznej (z wyłączeniem pomocy udzielonej w sektorze transportu).....	12
Tabela 3. Informacje ogólne o pomocy publicznej udzielonej w 2019 roku	14
Tabela 4. Wielkość pomocy publicznej w 2019 roku	14
Tabela 5. Wielkość pomocy publicznej w latach 2015-2019.....	15
Tabela 6. Formy pomocy publicznej w latach 2015-2019.....	18
Tabela 7. Dynamika i udział form pomocy publicznej w latach 2015-2019	20
Tabela 8. Sposób finansowania pomocy państwa w Polsce w latach 2010-2019.....	22
Tabela 9. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2018-2019	23
Tabela 10. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2015-2019.....	26
Tabela 11. Pomoc publiczna (wartość i formy) udzielana przez poszczególne podmioty w latach 2018-2019.....	29
Tabela 12. Przeznaczenie pomocy udzielanej przez poszczególne podmioty w 2019 roku ...	38
Tabela 13. Wartość udzielonej pomocy w podziale według wielkości beneficjenta w latach 2015-2019	43
Tabela 14. Udział w pomocy publicznej w latach 2015-2019 w podziale według wielkości przedsiębiorcy.....	44
Tabela 15. Wartość udzielonej pomocy z uwzględnieniem pomocy <i>de minimis</i> w podziale według wielkości beneficjenta w 2019 roku.....	45
Tabela 16. Wartość udzielonej pomocy w podziale na sektor działalności beneficjenta w 2019 roku.....	46
Tabela 17. Najwięksi beneficjenci pomocy publicznej w 2019 roku	47
Tabela 18. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną w 2019 roku	49
Tabela 19. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na ochronę środowiska i cele związane z energią w 2019 roku	51
Tabela 20. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej dla małych i średnich przedsiębiorstw w 2019 roku.....	54
Tabela 21. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na zatrudnienie w 2019 roku.....	56
Tabela 22. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na szkolenia w 2019 roku	57
Tabela 23. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w 2019 roku.....	58
Tabela 24. Wartość i formy pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w 2019 roku ..	60
Tabela 25. Wartość i formy pomocy horyzontalnej o charakterze socjalnym przeznaczonej dla indywidualnych konsumentów w 2019 roku	61
Tabela 26. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na działalność sportową i rekreacyjną w 2019 roku.....	61
Tabela 27. Wartość i formy pomocy horyzontalnej przeznaczonej na dostęp małych i średnich przedsiębiorstw do finansowania w 2019 roku.....	62
Tabela 28. Wartość i formy pomocy regionalnej udzielonej przez poszczególne podmioty w 2019 roku.....	64
Tabela 29. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze górnictwa węgla w 2019 roku	68
Tabela 30. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze wytwarzania energii elektrycznej w 2019 roku.....	69
Tabela 31. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze kinematografii w 2019 roku	70
Tabela 32. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze gazu ziemnego w 2019 roku	70

Tabela 33. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze telekomunikacyjnym w 2019 roku	71
Tabela 34. Wartość i formy pomocy sektorowej udzielonej podmiotom działającym w sektorze bankowym w 2019 roku	71
Tabela 35. Wartość i formy pomocy stanowiącej rekompensatę z tytułu realizacji zadań publicznych w 2019 roku	73
Tabela 36. Pomoc udzielana w sektorze transportu w podziale na rodzaje transportu w latach 2018-2019.....	76
Tabela 37. Podmioty udzielające pomocy i formy pomocy udzielonej w sektorze transportu w 2019 roku.....	76
Tabela 38. Najwięksi beneficjenci pomocy udzielanej w sektorze transportu w 2019 roku..	78
Tabela 39. Podmioty, które udzieliły najwięcej pomocy publicznej w 2019 roku	81
Tabela 40. Najwięksi beneficjenci pomocy publicznej w 2019 roku	81

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Rodzaje wsparcia publicznego w kontekście przepisów o pomocy publicznej	6
Wykres 2. Wartość udzielonej pomocy z wyodrębnieniem sektora transportu w latach 2015-2019.....	16
Wykres 3. Udział pomocy publicznej w produkcie krajowym brutto w latach 2015-2019.....	16
Wykres 4. Dynamika wartości udzielonej pomocy w latach 2015-2019 (2015 r. = 100)	17
Wykres 5. Formy pomocy publicznej w 2019 roku	19
Wykres 6. Formy pomocy publicznej w latach 2015-2019	19
Wykres 7. Przeznaczenie pomocy publicznej w 2019 roku	24
Wykres 8. Formy udzielania pomocy regionalnej w latach 2015-2019	25
Wykres 9. Przeznaczenie pomocy publicznej w latach 2015-2019.....	26
Wykres 10. Udział poszczególnych przeznaczeń pomocy w ogólnej wartości udzielonej pomocy publicznej w latach 2015-2019	26
Wykres 11. Wartość udzielonej pomocy w podziale według wielkości beneficjenta w 2019 roku.....	43

ZALĄCZNIKI

Zał. 1. Lista programów pomocowych, w ramach których udzielono pomocy publicznej w 2019 r.*

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2015	2016	2017	2018	2019
1.	SA.41471(2015/X)	Warunki i tryb udzielania pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	Art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy <i>de minimis</i> za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	–	05.03.2015 - 30.06.2021 **	różne podmioty	pomoc dla MŚP, pomoc na finansowanie ryzyka, pomoc dla przedsiębiorców rozpoczynających działalność, pomoc na koszty rozpoznania, badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności, pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności, pomoc na działalność badawczo-rozwojową w sektorze rybołówstwa i akwakultury	Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	793,33	1 565,65	4 064,93	2 558,35	3 702,83
2.	SA.40525(2015/X) (zastąpił X306/2009)	Miesięczne dofinansowanie do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych	Art. 26a-26c ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie miesięcznego dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych	–	01.01.2015 - 30.06.2021	pracodawcy zatrudniający osoby niepełnosprawne	pomoc w formie subsydiów płacowych na zatrudnianie pracowników niepełnosprawnych	Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	2 899,19	2 960,59	3 166,00	3 176,86	3 110,29
3.	SA.34674(2013/N)	Derogacja z art. 10c Dyrektywy 2003/87/EC o handlu emisjami - darmowe uprawnienia dla wytwórców energii elektrycznej	Art. 21 ust. 3 ustawy z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych	22.01.2014	01.01.2013 - 28.02.2020	wytwórcy energii	ochrona środowiska	Minister Środowiska	3 123,10	3 394,12	2 473,45	1 741,80	2 595,66
4.	PI	Pomoc przyznana przed akcesją w formie dotacji i zwolnień podatkowych, których realizacja (wypłata) nastąpiła w roku xxxx [„xxxx” oznacza rok, za który są dane]	Różne	–	–	różne podmioty	różne	Różne podmioty	1 202,31	1 215,90	2 224,16	931,89	2 071,52
5.	X193/2009	Program pomocy regionalnej udzielanej przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 1 stycznia 2007 r.	Art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom działającym na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenach specjalnych stref ekonomicznych	–	01.01.2007 - 30.06.2014	przedsiębiorcy prowadzący działalność w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 1 stycznia 2007 r.	pomoc regionalna i pomoc na zatrudnienie	Organy podatkowe	454,65	649,86	762,27	938,24	959,38

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2015	2016	2017	2018	2019
6.	SA.42799(2015/X)	Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	Art. 6b ust. 10a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 10 lipca 2015 r. w sprawie udzielenia przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	–	06.08.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc regionalna, pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP, pomoc na udział MŚP w targach, pomoc na finansowanie ryzyka, pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność, pomoc dla MŚP - pomoc na koszty rozpoznania, badania, rozwój i innowacje, pomoc szkoleniowa	Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	–	807,96	1 108,14	821,71	912,37
7.	PL 39/2004	Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 31 grudnia 2000 r.	Ustawa z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych Rozporządzenie Rady Ministrów ustanawiające poszczególne specjalne strefy ekonomiczne	2005	2005 - 31.12.2006	przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 31 grudnia 2000 r.	pomoc regionalna	Organy podatkowe	1 206,52	951,03	808,52	901,04	840,72
8.	SA.43142(2015/X)	Regionalna pomoc inwestycyjna w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielenia regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	–	15.09.2015 - 31.12.2020	różne podmioty	pomoc regionalna	Marszałkowie województw	–	416,57	1 774,24	680,67	827,10
9.	SA.42839(2015/X)	Pomoc na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielenia pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	–	31.07.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe, studia wykonalności	Marszałkowie województw	–	190,41	655,49	625,96	682,81
10.	SA.44348(2016/X)	Kredyt na innowacje technologiczne	Ustawa z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej	–	05.09.2015 - 31.12.2020	MŚP	pomoc regionalna - pomoc inwestycyjna, pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP	Bank Gospodarstwa Krajowego	–	582,71	579,80	145,96	633,37
11.	SA.43141(2015/X)	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielenia pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	–	21.08.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną	Marszałkowie województw	–	26,04	359,06	224,82	512,25

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2015	2016	2017	2018	2019
12.	SA.52832(2019/X) (zastąpił SA.46891(2017/N))	Zmiana pomocy państwa dla polskiego sektora węglowego w latach 2015-2023	Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska Ustawa z dnia 10 października 2014 r. o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz niektórych innych ustaw	19.07.2019 (z mocą od 15.04.2019)	15.04.2019 - 31.12.2023	spółki węglowe	rozwój sektorowy - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych	Minister Energii, NFOŚiGW, PFRON, właściwe Urzędy Marszałkowskie i Urzędy Skarbowe, PGW Wody Polskie	—	—	—	—	504,13
13.	SA.43247(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	19.09.2015 - 31.12.2020	różne podmioty	pomoc regionalna	Marszałkowie województw	—	473,41	286,09	355,97	493,06
14.	XR98/2007	Program pomocy regionalnej udzielanej przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 1 stycznia 2007 r.	Ustawa z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych Rozporządzenie Rady Ministrów ustanawiające poszczególne specjalne strefy ekonomiczne	—	01.01.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy prowadzący działalność w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego po 1 stycznia 2007 r.	pomoc regionalna	Organy podatkowe	441,55	441,13	395,29	394,22	364,44
15.	SA.50968(2018/X)	Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020	Ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020	—	25.04.2018 - 30.06.2021	MŚP	regionalna pomoc inwestycyjna pomoc na usługi doradcze dla małych i średnich przedsiębiorstw pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności	Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	—	—	—	105,33	309,14
16.	SA.43907(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek kogeneracji zapewniających wysokosprawną kogenerację w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek kogeneracji zapewniających wysokosprawną kogenerację w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	—	06.11.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc na wysokosprawną kogenerację	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Prezes Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	—	—	213,77	277,15	304,52
17.	SA.43257(2015/X)	Pomoc finansowa na inwestycje typu centra badawczo-rozwojowe przedsiębiorców w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 3 czerwca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy finansowej na inwestycje typu centra badawczo-rozwojowe przedsiębiorców w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój, 2014-2020	—	12.06.2015 - 31.12.2020	różne podmioty	pomoc regionalna, eksperymentalne prace rozwojowe	Minister Inwestycji i Rozwoju	—	461,20	982,12	426,27	302,03

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2015	2016	2017	2018	2019
18.	SA.40523(2015/X)	Program pomocy regionalnej udzielanej przedsiębiorcom prowadzącym działalność gospodarczą w specjalnych strefach ekonomicznych na podstawie zezwoleń wydanych w okresie od 25 grudnia 2014 r. do 31 grudnia 2020 r.	Ustawa z dnia 20 października 1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2008 r. w sprawie pomocy publicznej udzielanej przedsiębiorcom działającym na podstawie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenach specjalnych stref ekonomicznych	—	25.12.2014 - 31.12.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwo	pomoc regionalna	Organy podatkowe	0,38	3,71	161,65	255,48	299,95
19.	SA.54734(2019/X)	Przedłużenie programu pomocy w ramach uporządkowanej likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (13.08.2019-15.07.2020)	Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz. U. z 2019 r. poz. 795, ze zm.) Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900, ze zm.)	13.08.2019	13.08.2019 - 15.07.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwo	sektor bankowy	Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Minister Finansów	—	—	—	—	254,52
20.	SA.43229(2015/X)	Pomoc na układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	19.09.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji, pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	Marszałkowie województw	—	81,85	138,42	396,03	246,49
21.	SA.46891(2017/N) (zmiana i przedłużenie SA.41161(2015/N))	Restrukturyzacja polskich przedsiębiorstw górniczych	Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska Ustawa z dnia 10 października 2014 r. o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz niektórych innych ustaw	08.02.2018	08.02.2018 - 14.04.2019	spółki węglowe	sektor górnictwa węgla - pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych	Minister Energii, Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, właściwe urzędy marszałkowskie i organy podatkowe	—	—	—	1 238,28	224,87
22.	SA.42798(2015/X)	Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020	Art. 6b ust. 10a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020	—	21.07.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc regionalna, pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP, pomoc na udział MŚP w targach, pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność, pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności, pomoc szkoleniowa	Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	—	112,37	470,38	137,41	213,63

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2015	2016	2017	2018	2019
23.	C 43/2005	Rekompensata za rozwiązanie długoterminowych umów sprzedaży mocy i energii elektrycznej	Ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej	25.09.2007	01.04.2008 - 31.12.2025	wytwórcy energii, u których powstały koszty osieroczone i koszty gazu w wyniku przedterminowego rozwiązania umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej	sektor energetyczny	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	1 001,69	1 864,36	406,60	355,45	202,34
24.	SA.51482(2018/N) (zmiana SA.48256(2017/N))	Przedłużenie programu pomocy w ramach uporządkowanej likwidacji spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych (31.08.2018-15.07.2019)	Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa	31.08.2018	31.08.2018 - 15.07.2019	MŚP, duże przedsiębiorstwo	sektor bankowy	Bankowy Fundusz Gwarancyjny, Minister Finansów	—	—	—	—	194,74
25.	SA.43904(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy sieci ciepłowniczej lub chłodniczej będącej częścią efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy sieci ciepłowniczej lub chłodniczej będącej częścią efektywnego energetycznie systemu ciepłowniczego i chłodniczego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	—	06.11.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Prezes Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	—	—	1 013,25	349,05	175,49
26.	SA.43905(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 23 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy infrastruktury energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	—	06.11.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną	Minister Energii, Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu	—	95,14	658,93	153,58	162,87
27.	SA.43180(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	12.09.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego	Marszałkowie województw	—	70,72	368,49	304,92	158,15
28.	SA.46134(2016/N) (zmiana SA.33608(2011/N))	Program pomocy publicznej dla przedsiębiorców zatrudniających osoby pozbawione wolności	Ustawa z dnia 28 sierpnia 1997 r. o zatrudnianiu osób pozbawionych wolności Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 maja 2017 r. w sprawie Funduszu Aktywizacji Zawodowej Skazanych oraz Rozwoju Przywiąziennych Zakładów Pracy (Dz. U. poz. 1069)	30.01.2017	od 01.06.2017	MŚP, duże przedsiębiorstwo	pomoc w formie subsydiów płacowych na rekrutację pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji	Dyrektor Generalny Służby Więziennej	—	—	—	181,03	154,81

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2015	2016	2017	2018	2019
29.	SA.37345(2015/NN)	Polski system świadectw pochodzenia w celu wsparcia odnawialnych źródeł energii i zmniejszenia obciążeń związanych z OZE dla odbiorców energochłonnych	Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii		01.10.2005 - 31.12.2025	MŚP, duże przedsiębiorstwo	pomoc operacyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	—	—	—	460,01	138,76
30.	N 292/2009 (zastąpił N 505/2005)	Program dofinansowania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej przedsięwzięć z zakresu kinematografii	Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o kinematografii Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 października 2005 r. w sprawie udzielania przez Polski Instytut Sztuki Filmowej dofinansowania przedsięwzięć z zakresu kinematografii	23.10.2009	nieokreślony	podmioty działające w sektorze kinematografii	wspieranie kultury i ochrona dziedzictwa narodowego	Dyrektor Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej	104,80	125,55	153,52	100,00	116,77
31.	SA.43697(2015/N)	Polski system wspierania OZE oraz zwolnienie dla energochłonnych użytkowników	Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii	13.12.2017	01.01.2016 - 30.06.2021	wytwórcy energii elektrycznej, wytwórcy i dystrybutorzy pary wodnej, gorącej wody i powietrza do układów klimatyzacyjnych	pomoc operacyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych; pomoc w formie ulg podatkowych na odnawialne źródła energii	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	—	—	29,06	87,83	41,28
32.	SA.43484(2015/X)	Pomoc na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 16 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na rozwój infrastruktury szerokopasmowej w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	04.11.2016	09.10.2015 - 30.06.2021	podmioty działające w sektorze telekomunikacji	sektor telekomunikacyjny	Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa	—	264,69	1 877,71	1 642,72	93,08
33.	SA.43254(2015/X)	Pomoc na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	12.09.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną	Marszałkowie województw	—	50,12	182,58	136,62	76,21
34.	SA.46091(2016/X)	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 16 czerwca 2016 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	25.06.2016 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą	Marszałkowie województw	—	—	241,32	174,79	73,62
35.	SA.51852(2018/X) (zmiana SA.37345(2015/NN))	Taryfy i premie dla mikro i małych instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE)	Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii	—	13.07.2018 - 30.06.2021	MŚP, duże przedsiębiorstwo	pomoc operacyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	—	—	—	—	68,35

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2015	2016	2017	2018	2019
36.	SA.43541(2015/X)	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	–	31.10.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną	Marszałkowie województw	–	9,30	42,60	101,37	68,22
37.	SA.43906(2015/X)	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	–	03.12.2015 - 31.12.2020	różne podmioty	pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną	Marszałkowie województw	–	–	12,23	48,58	64,52
38.	SA.45151(2016/X)	Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis na cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki oraz cyfrowe udostępnienie zasobów kultury w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis na cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki oraz cyfrowe udostępnienie zasobów kultury w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020	–	21.08.2015 - 30.06.2021 (pomoc regionalna do 31.12.2020)	różne podmioty	pomoc regionalna, pomoc na szkolenia, wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	Dyrektor Centrum Projektów Polska Cyfrowa	–	67,09	12,41	7,03	55,91
39.	SA.41495(2015/X)	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną	Art. 7 ust. 3 i art. 12 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną	–	17.02.2015 - 31.12.2020	różne podmioty	pomoc regionalna, wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną	Wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast	1,34	7,96	16,08	33,78	52,25

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2015	2016	2017	2018	2019
40.	SA.36518(2016/N N)	Świadectwa pochodzenia dla wytwórców energii w wysokosprawnej kogeneracji	Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 9 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku zakupu energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 września 2007 r. w sprawie sposobu obliczania danych podanych we wniosku o wydanie świadectwa pochodzenia z kogeneracji oraz szczegółowego zakresu obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia tych świadectw, uiszczania opłaty zastępczej i obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 10 grudnia 2014 r. w sprawie sposobu obliczania danych podanych we wniosku o wydanie świadectwa pochodzenia z kogeneracji oraz szczegółowego zakresu obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia tych świadectw, uiszczania opłaty zastępczej i obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji	28.09.2016	28.09.2016 - 30.06.2019	Wytwórcy energii elektrycznej	pomoc operacyjna na propagowanie energii elektrycznej wytworzonej w wysokosprawnej kogeneracji	Prezes Urzędu Regulacji Energetyki	—	—	—	0,16	43,96
41.	SA.54399(2019/X)	Wsparcie finansowe produkcji audiowizualnej	Ustawa z dnia 9 listopada 2018 r. o finansowym wspieraniu produkcji audiowizualnej Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 11 lutego 2018 r. w sprawie szczegółowego wykazu polskich kosztów kwalifikowalnych, parametrów utworów audiowizualnych oraz dokumentów związanych z przyznawaniem wsparcia finansowego na produkcję audiowizualną przez Polski Instytut Sztuki Filmowej		19.02.2019 - 31.12.2027	MŚP, duże przedsiębiorstwo	sektor kinematografii - pomoc dotycząca kinematografii i innych przedsięwzięć audio-wizualnych	Polski Instytut Sztuki Filmowej	—	—	—	—	36,93

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2015	2016	2017	2018	2019
42.	SA.44685(2016/X) (zmiana SA.36499(2013/N))	Program horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska określony rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków udzielania horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska	Art. 400a ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania horyzontalnej pomocy publicznej na cele z zakresu ochrony środowiska	—	30.12.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych, pomoc inwestycyjna na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych, pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną, pomoc na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji, pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych, pomoc inwestycyjna na rekultywację zanieczyszczonych terenów, pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy, pomoc inwestycyjna na recykling i ponowne wykorzystanie odpadów, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną, pomoc na badania środowiska, pomoc na inwestycje umożliwiające dostosowanie do standardów ochrony środowiska UE instalacji wymienionych w rozdziale 13 sekcji D pkt 2 lit. a-c załącznika XII do Traktatu o przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Prezesi zarządów 16 wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	—	23,08	5,40	20,23	31,52

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2015	2016	2017	2018	2019
43.	SA.43595(2015/X)	Pomoc publiczna udzielana przez Bank Gospodarstwa Krajowego w formie gwarancji spłaty kredytów w ramach Program Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	Art. 34a ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 października 2015 r. w sprawie udzielania przez Bank Gospodarstwa Krajowego pomocy publicznej w formie gwarancji spłaty kredytów w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	—	06.11.2015 - 31.12.2020	MŚP	pomoc regionalna	Bank Gospodarstwa Krajowego	—	—	—	6,92	29,23
44.	SA.47209(2016/X)	Pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 22 listopada 2016 r. w sprawie udzielania pomocy regionalnej na rzecz rozwoju obszarów miejskich w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	03.12.2016 - 31.12.2020	różne podmioty	pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich	Marszałkowie województw	—	—	—	10,31	24,43
45.	XR119/2008	Zwolnienia od podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiące regionalną pomoc inwestycyjną	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 sierpnia 2008 r. w sprawie warunków udzielania przez gminy zwolnień od podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną Art. 20d ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	—	27.08.2008 - 30.06.2014	różne podmioty	pomoc regionalna	Wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast	30,40	29,28	27,45	27,58	22,04
46.	SA.46203(2017/N)	Modyfikacje w programie pomocy dotyczącym projektu pt. Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej (SA.33438, SA.33439, SA.33441, SA.30851, SA.33440)	Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa	21.12.2017	10.11.2011 - 21.12.2037	MŚP, duże przedsiębiorstwo, JST oferujące usługi dostępu hurtowego w sektorze teleinformatycznym	sektor telekomunikacyjny	Marszałek Lubelski, Podkarpacki, Podlaski, Świętokrzyski, Warmińsko-Mazurski	—	—	—	8,18	19,80
47.	SA.43909(2015/X)	Pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	—	03.12.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy	Marszałkowie województw	—	0,67	48,20	10,92	15,06
48.	SA.49363(2017/X)	Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 września 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 26 września 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	—	29.10.2017 - 30.06.2021	MŚP, duże przedsiębiorstwo	wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	—	—	113,51	106,46	13,15

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2015	2016	2017	2018	2019
49.	SA.47030(2016/X)	Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 23 listopada 2016 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne w zakresie budowy lub przebudowy jednostek wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	–	02.12.2016 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	–	–	122,02	33,58	9,51
50.	SA.52995(2019/X) (zmiana SA.50968(2018/X))	Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020	Art. 6b ust. 10a ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 13 lipca 2015 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej w ramach osi I Przedsiębiorcza Polska Wschodnia Programu Operacyjnego Polska Wschodnia 2014-2020	–	29.12.2018 - 30.06.2021	MŚP	pomoc regionalna - pomoc inwestycyjna; pomoc na usługi doradcze, pomoc na udział w targach, pomoc dla przedsiębiorstw rozpoczynających działalność, pomoc dla małych i średnich przedsiębiorstw na wspieranie innowacyjności, pomoc szkoleniowa, pomoc na działalność sportową i rekreacyjną	Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	–	–	–	–	8,39
51.	SA.46088(2016/X)	Pomoc publiczna na projekty inwestycyjne służące poprawie efektywności energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 9 czerwca 2016 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na projekty inwestycyjne służące poprawie efektywności energetycznej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	–	18.06.2016 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej; Prezes Zarządu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach	–	–	2,26	129,05	7,60
52.	SA.43179(2015/X)	Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP oraz pomoc na udział MŚP w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	–	19.09.2015 - 30.06.2021	MŚP	pomoc dla MŚP na usługi doradcze, pomoc dla MŚP na udział w targach	Marszałkowie województw	–	1,93	18,85	6,06	7,45
53.	SA.40693(2015/X) (zmiana X812/2009)	Pomoc finansowa udzielana pracodawcom prowadzącym zakłady pracy chronionej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Art. 32 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie pomocy finansowej udzielanej pracodawcom prowadzącym zakłady pracy chronionej ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	–	01.01.2015 - 30.06.2021	pracodawcy prowadzący zakłady pracy chronionej	pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych	Prezes Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	5,65	6,26	5,69	5,91	6,25

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2015	2016	2017	2018	2019
54.	SA.49970(2018/X)	Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 września 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu kultury, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Promocji Kultury	Art. 87 ust. 7 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 27 września 2017 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu kultury, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Promocji Kultury		01.10.2017 - 31.12.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwo	wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	—	—	—	9,35	5,54
55.	SA.47690(2017/N)	Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców na inwestycje w zakresie budownictwa okrętowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 22 lutego 2018 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej dla mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców na inwestycje w zakresie budownictwa okrętowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	15.01.2018	08.03.2018 - 31.12.2020	MŚP	regionalna pomoc inwestycyjna	Marszałek Zachodniopomorski, Marszałek Pomorski	—	—	—	—	5,27
56.	SA.48057(2017/X) (zmiana SA.44083(2016/X))	Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 3 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na Otwarte innowacje - wspieranie transferu technologii w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 24 stycznia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy na Otwarte innowacje - wspieranie transferu technologii w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020	—	01.02.2017 - 30.06.2021	MŚP	pomoc regionalna, pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności	Prezes Agencji Rozwoju Przemysłu S.A.	—	—	—	0,56	4,84
57.	XR185/2007	Program pomocy dotyczący udzielania przez gminy zwolnień od podatku od nieruchomości, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną	Art. 20d ust. 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie udzielania przez gminy zwolnień od podatku od nieruchomości, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną	—	16.08.2007 - 27.08.2008	różne podmioty	pomoc regionalna	Wójt, burmistrz (prezydent miasta)	6,94	6,33	5,47	4,37	4,82
58.	PL 40/2004	Program pomocy regionalnej udzielanej w formie zwolnień z podatku od nieruchomości przedsiębiorcom dużym i z sektora motoryzacji prowadzącym działalność gospodarczą na terenach specjalnych stref ekonomicznych na podstawie zezwolenia wydanego przed 1 stycznia 2001 r. i zmienionego w trybie art. 6 ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw	Art. 10 ustawy z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw	2005	2005 - 31.12.2006	przedsiębiorstwa duże i z sektora motoryzacji, prowadzące działalność gospodarczą na terenach specjalnych stref ekonomicznych	pomoc regionalna	Wójt, burmistrz (prezydent miasta)	13,28	7,46	5,12	4,57	4,39

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2015	2016	2017	2018	2019
59.	XR97/2007	Uchwała nr III/13/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach programu pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji przeznaczonego dla małych, średnich i dużych przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terenie Wrocławia	Art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	–	19.01.2007 - 30.06.2014	przedsiębiorcy realizujący nowe inwestycje, prowadzący działalność na terenie Wrocławia	pomoc regionalna	Prezydent Wrocławia	4,35	3,98	6,03	4,75	3,44
60.	SA.50427(2018/X) (zmiana SA.41495(2015/X))	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną oraz pomoc na infrastrukturę lokalną	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2015 r. w sprawie warunków udzielania zwolnień z podatku od nieruchomości oraz podatku od środków transportowych, stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną, pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, pomoc na infrastrukturę lokalną, pomoc na rzecz regionalnych portów lotniczych oraz pomoc na rzecz portów	–	09.01.2018 - 31.12.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwo	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną, pomoc na działalność sportową i rekreacyjną, regionalna pomoc inwestycyjna, lotnictwo - pomoc inwestycyjna na rzecz portów lotniczych, lotnictwo - pomoc operacyjna dla portów lotniczych	Wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast	–	–	–	1,64	2,88
61.	SA.42843(2015/N)	Rekompensata kosztów poniesionych na świadczenie usług pocztowych ustawowo zwolnionych od opłat pocztowych (2016-2021)	Art. 26 i art. 27 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 września 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu i trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 17 września 2010 r. w sprawie dotacji przedmiotowej do świadczenia usług pocztowych podlegających ustawowemu zwolnieniu z opłat pocztowych	27.11.2015	01.01.2016 - 31.12.2021	operatorzy pocztowi	wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego; pomoc o charakterze socjalnym dla indywidualnych konsumentów	Minister Infrastruktury	–	2,08	2,18	2,36	2,79
62.	SA.50221(2018/X)	Ulga w podatku dochodowym od osób prawnych na działalność B+R dla przedsiębiorców posiadających status centrum badawczo-rozwojowego	Art. 18d ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych	–	01.01.2018 - 30.06.2021	MŚP, duże przedsiębiorstwo	pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania podstawowe, pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: badania przemysłowe, pomoc na projekty badawczo-rozwojowe: eksperymentalne prace rozwojowe; pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności	Urzędy Skarbowe	–	–	–	–	2,77

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2015	2016	2017	2018	2019
63.	SA.40339(2014/X)	Uchwała nr LXIV/1639/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości na wspieranie nowych inwestycji w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej przeznaczonych dla małych, średnich i dużych przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą na terenie Wrocławia	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Uchwała nr LXIV/1639/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r. w sprawie zwolnień z podatku od nieruchomości na wspieranie nowych inwestycji w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej przeznaczonych dla małych, średnich i dużych przedsiębiorstw prowadzących działalność gospodarczą na terenie Wrocławia	–	11.11.2014 - 31.12.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwo	pomoc regionalna	Prezydent Wrocławia	–	0,42	2,05	2,17	2,70
64.	SA.43592(2015/X)	Pomoc de minimis oraz pomoc publiczna udzielana w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020	–	14.08.2015 - 30.06.2021	MŚP	pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP, pomoc na udział MŚP w targach, pomoc szkoleniowa, pomoc w formie subsydiów płacowych na zatrudnienie pracowników znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji, pomoc w formie subsydiów płacowych na zatrudnienie pracowników niepełnosprawnych	Minister Rozwoju, Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Minister Edukacji Narodowej, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości, Marszałkowie województw	–	0,46	1,77	4,12	2,50
65.	SA.43908(2015/X)	Pomoc na realizację inwestycji służących podniesieniu poziomu ochrony środowiska w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na realizację inwestycji służących podniesieniu poziomu ochrony środowiska w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	–	03.12.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc na wcześniejsze dostosowanie do norm unijnych	Marszałkowie województw	–	–	0,01	–	2,21
66.	SA.43929(2015/X)	Pomoc na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020	–	03.12.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności, pomoc na innowacje procesowe i organizacyjne	Marszałkowie województw	–	0,08	8,96	1,03	1,98
67.	SA.40340(2014/X)	Uchwała nr LXIV/1641/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości na wspieranie nowych inwestycji w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w obrębie parków przemysłowych, parków technologicznych oraz specjalnych stref usytuowanych na terenie Wrocławia	Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Uchwała nr LXIV/1641/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości na wspieranie nowych inwestycji w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w obrębie parków przemysłowych, parków technologicznych oraz specjalnych stref usytuowanych na terenie Wrocławia	–	10.11.2014 - 31.12.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwo	pomoc regionalna	Prezydent Wrocławia	–	–	0,22	1,18	1,76

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2015	2016	2017	2018	2019
68.	XR181/2007	Program pomocy w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją	Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Uchwała nr 157/XIV/2007 Rady Miasta Częstochowy z dnia 27 sierpnia 2007 roku w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją	–	01.10.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy podejmujący nowe inwestycje i tworzący nowe miejsca pracy	pomoc regionalna	Prezydent Miasta Częstochowy	0,99	1,00	0,99	0,99	0,99
69.	SA.47982(2017/X) (zmiana SA.42965(2015/X))	Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Art. 27 ust. 4 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie udzielania pomocy na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	–	04.04.2017 - 30.06.2021	Podmioty prowadzące działalność w obszarze kultury	wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	–	–	726,08	26,11	0,96
70.	N 526/2005	Program ramowy pomocy regionalnej udzielanej przez gminy na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją	Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2006 r. w sprawie udzielania przez gminy pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	11.05.2006	11.05.2006 - 31.12.2006	przedsiębiorcy realizujący inwestycje początkowe lub tworzący nowe miejsca pracy związane z inwestycjami początkowymi	pomoc regionalna	Wójt, burmistrz (prezydent miasta)	3,03	3,34	1,20	0,75	0,86
71.	X154/2009	Program pomocy regionalnej dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy związane z nowymi inwestycjami na terenie Miasta Kutno	Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Uchwała Nr X/89/07 Rady Miasta Kutno z dnia 15 maja 2007 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach programu pomocy regionalnej dla przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy związane z nowymi inwestycjami na terenie Miasta Kutno	–	05.07.2007 - 30.06.2014	przedsiębiorcy tworzący nowe miejsca pracy związane z nowymi inwestycjami na terenie Miasta Kutno	pomoc regionalna (inwestycyjna i na zatrudnienie)	Prezydent Miasta Kutno	2,62	2,55	2,18	1,33	0,79
72.	XR177/2007	Program pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości (Jelcz-Laskowice)	Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Uchwała Nr X/74/2007 Rady Miejskiej w Jelczu-Laskowicach z dnia 29 czerwca 2007 r. w sprawie udzielania przedsiębiorstwom pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją, w formie zwolnienia z podatku od nieruchomości	–	01.08.2007 - 31.12.2013	przedsiębiorcy podejmujący nowe inwestycje i tworzący nowe miejsca pracy	pomoc regionalna	Burmistrz Miasta i Gminy Jelcz-Laskowice	2,44	1,56	1,39	1,42	0,67
73.	SA.39770(2014/X)	Program regionalnej pomocy inwestycyjnej - Stargard Szczeciński	Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Uchwała nr XLII/490/2014 Rady Miejskiej w Stargardzie Szczecińskim z dnia 30 września 2014 r.	–	01.07.2014 - 31.12.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwo	pomoc regionalna	Prezydent Miasta Stargard Szczeciński	0,01	0,04	0,20	0,36	0,51
74.	SA.40694(2015/X) (zmiana X678/2009)	Zwrot dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych	Art. 26 ust. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie zwrotu dodatkowych kosztów związanych z zatrudnianiem pracowników niepełnosprawnych	–	01.01.2015 - 30.06.2021	pracodawcy zatrudniający osoby niepełnosprawne	pomoc na rekompensatę dodatkowych kosztów związanych z zatrudnieniem pracowników niepełnosprawnych	Starostowie oraz Prezydenci miast na prawach powiatu	0,28	0,34	0,27	0,28	0,36

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2015	2016	2017	2018	2019
75.	SA.43859(2015/X)	Wsparcie nowej inwestycji z Funduszu Strefowego	Ustawa z dnia 2 października 2003 r. o zmianie ustawy o specjalnych strefach ekonomicznych i niektórych ustaw Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 21 marca 2006 r. w sprawie udzielenia wsparcia nowej inwestycji z Funduszu Strefowego	–	22.08.2015 - 31.12.2020	różne podmioty	pomoc regionalna	Minister Rozwoju	–	1,91	2,04	0,25	0,36
76.	SA.41730(2015/X)	Program regionalnej pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska określony rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie szczegółowych warunków udzielania regionalnej pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska	Art. 400a ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania regionalnej pomocy publicznej inwestycyjnej na cele z zakresu ochrony środowiska Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014-2020	–	18.04.2015 - 31.12.2020	różne podmioty	pomoc regionalna	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Prezesa zarządów 16 wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej	24,66	31,11	27,74	22,74	0,33
77.	XR100/2007	Uchwała nr III/16/06 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 28 grudnia 2006 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości w zakresie pomocy regionalnej w ramach programu EIT + na wspieranie nowych inwestycji dla przedsiębiorców innowacyjnych lub prowadzących działalność badawczo-rozwojową na terenie Wrocławia	Art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	–	19.01.2007 - 30.06.2014	przedsiębiorcy innowacyjni lub prowadzący działalność badawczo-rozwojową na terenie Wrocławia	pomoc regionalna	Prezydent Wrocławia	0,17	0,17	0,17	0,30	0,31
78.	XR101/2007	Program pomocy dotyczący zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach programu pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w obrębie parków przemysłowych, parków technologicznych oraz specjalnych stref ekonomicznych usytuowanych na terenie Wrocławia	Art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	–	19.01.2007 - 30.06.2014	przedsiębiorcy prowadzący działalność gospodarczą w obrębie parków przemysłowych, parków technologicznych oraz specjalnych stref ekonomicznych usytuowanych na terenie Wrocławia	pomoc regionalna	Prezydent Wrocławia	1,34	2,04	1,39	0,53	0,20
79.	SA.45808(2016/XR)	Uchwała nr XI/127/07 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 2.07.2007 r. w sprawie: zwolnień od podatku od nieruchomości w ramach pomocy regionalnej nieruchomości położonych na obszarze Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej na terenie gminy Zabrze	Art. 18 ust. 2 pkt 8 w związku z art. 40 ust. 1, art. 41 ust. 1, art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	–	11.09.2007 - 31.12.2020	przedsiębiorcy prowadzący działalność na obszarze Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej na terenie gminy Zabrze	pomoc regionalna	Prezydent Miasta Zabrza	–	0,18	0,18	0,18	0,18
80.	XR127/2007	Program regionalnej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorców na terenie miasta Stargardu Szczecińskiego	Art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Uchwała Nr VII/64/07 w sprawie przyjęcia programu regionalnej pomocy inwestycyjnej dla przedsiębiorców na terenie miasta Stargardu Szczecińskiego	–	29.05.2007 - 30.06.2014	przedsiębiorcy z miasta Stargard Szczeciński	pomoc regionalna	Prezydent Miasta Stargardu Szczecińskiego	1,41	1,40	0,58	0,53	0,11

Lp.	Nr programu	Nazwa programu	Podstawa prawna	Data zatwierdzenia przez KE	Okres obowiązywania	Beneficjenci pomocy	Przeznaczenie pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy [mln zł]				
									2015	2016	2017	2018	2019
81.	SA.51875(2018/X)	Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 13 lipca 2018 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na działalność kulturalną w ramach Programu „Kultura” finansowanego z udziałem środków pochodzących z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021	Art. 28a ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 13 lipca 2018 r. w sprawie udzielania pomocy publicznej na działalność kulturalną w ramach Programu „Kultura” finansowanego z udziałem środków pochodzących z Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021	–	07.08.2018 - 30.06.2021	MŚP, duże przedsiębiorstwo	pomoc na wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego	Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego	–	–	–	–	0,09
82.	SA.39771(2014/X)	Uchwała nr XLVIII/392/14 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z dnia 24.09.2014 r.	Art. 7 ust. 3 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Uchwała nr XLVIII/392/14 Rady Miejskiej Gminy Rawicz z dnia 24.09.2014 r.	–	21.10.2014 - 31.12.2020	MŚP, duże przedsiębiorstwo	pomoc regionalna	Burmistrz Gminy Rawicz	–	–	0,04	0,09	0,09
83.	SA.40691(2015/X) (zastąpił X522/2009)	Refundacja kosztów szkoleń pracowników niepełnosprawnych	Art. 41 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie refundacji kosztów szkolenia pracowników niepełnosprawnych	–	01.01.2015 - 30.06.2021	pracodawcy zatrudniający osoby niepełnosprawne	pomoc na szkolenia	Starostowie i prezydenci miast na prawach powiatu	0,06	0,04	0,06	0,02	0,01
84.	SA.40542(2015/X)	Uchwała nr LXIV/1642/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r.	Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych Uchwała nr LXIV/1642/14 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2014 r.	–	10.11.2014 - 31.12.2020	przedsiębiorcy tworzący nowe inwestycje i prowadzący działalność na terenie Wrocławia	pomoc regionalna	Prezydent Miasta Wrocław	–	–	–	–	0,01
85.	SA.40518(2015/X) (zastąpił SA.38139(2014/X))	Pomoc finansowa udzielana przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości na wspieranie ośrodków innowacyjności w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013	Art. 6b ust. 10 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 8 grudnia 2014 r. w sprawie udzielania przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości pomocy finansowej na wspieranie ośrodków innowacyjności w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007-2013	–	01.01.2015 - 30.06.2021	różne podmioty	pomoc na usługi doradcze dla MŚP, pomoc na szkolenia	Ośrodki Innowacyjności znajdujące się na liście projektów indywidualnych POIG	0,01	0,01	0,02	0,001	0,003
Ogółem													22 592,5

* Lista uwzględnia programy pomocowe w ramach których udzielono pomocy publicznej w 2019 r., w tym programy, których termin obowiązywania wprawdzie upłynął przed 1 stycznia 2019 r., ale na ich podstawie w 2019 r. udzielono pomocy. W przypadku, gdy pomoc została udzielona na kilka lat, zwłaszcza w formie zwolnień podatkowych, dane o niej mogą być przekazywane przez podmioty udzielające pomocy również po upływie okresu obowiązywania programu. Beneficjent nabył bowiem prawo do otrzymania pomocy jeszcze w trakcie tego okresu i zachował je po jego zakończeniu.

** Zgodnie z art. 349 pkt 2) ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce przepisy wykonawcze wydane na podstawie poprzedniego brzmienia art. 33 ust. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, tj. Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lutego 2015 r. w sprawie warunków i trybu udzielania pomocy publicznej i pomocy de minimis za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, zachowują moc do dnia wejścia w życie nowych przepisów wykonawczych, jednak nie później niż do 31 sierpnia 2020 r.

Załącznik 2. Lista beneficjentów pomocy indywidualnej udzielonej w 2019 roku

Lp.	Nr programu / sprawy	Data zatwierdzenia przez KE	Nazwa beneficjenta pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Podmioty udzielające pomocy	Przeznaczenie pomocy
1.	SA.50905(2018/X)	01.04.2019	Polskie LNG S.A. - rozszerzenie funkcjonalności terminala LNG w Świnoujściu	461,0	Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną
2.	SA.55100(2019/N)	18.10.2019	Port Czystej Energii Sp. z o.o. - Budowa zakładu termicznego przekształcania odpadów komunalnych w Gdańsku	288,4	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Prezydent Miasta Gdańsk	Pomoc na wysokosprawną kogenerację
3.	SA.51614(2018/N)	15.04.2019	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Olsztynie (wsparcie na budowę instalacji wytwarzania ciepła i energii elektrycznej w technologii wysokosprawnej kogeneracji oraz przekształcania odpadów w Olsztynie)	172,4	Prezes Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	Pomoc na wysokosprawną kogenerację
4.	SA.53863(2019/X)	13.03.2019	UMICORE International S.A.	86,3	Minister Przedsiębiorczości i Technologii	Regionalna pomoc inwestycyjna
5.	SA.55022(2019/X)	23.07.2019	Zakłady Produkcji Samochodów Sp. z o.o.	78,8	Minister Przedsiębiorczości i Technologii	Regionalna pomoc inwestycyjna
6.	SA.47662(2017/N)	28.01.2019	LG Chem Wrocław Energy Sp. z o.o.	55,0	Minister Przedsiębiorczości i Technologii, Prezes Zarządu Agencji Rozwoju Przemysłu S.A., Wójt Gminy Kobierzyce	Regionalna pomoc inwestycyjna
7.	SA.55549(2019/X)	02.10.2019	SK Hi-Tech Battery Materials Poland Sp. z o.o.	47,6	Minister Przedsiębiorczości i Technologii	Regionalna pomoc inwestycyjna
8.	SA.36222(2013/N)	08.07.2014	Kopalnia Soli "Wieliczka" S.A. (zastępuje NN 66/2010 od 2014 r.)	44,9	Minister Energii	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
9.	SA.55676(2019/X)	11.10.2019	Johnson Matthey Batteries Poland Sp. z o.o.	42,7	Minister Przedsiębiorczości i Technologii	Regionalna pomoc inwestycyjna
10.	SA.56356(2020/X)	30.12.2019	Instytut Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk - "PRACE-LAB2 - Współpraca w zakresie zaawansowanych obliczeń w Europie"	23,1	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
11.	SA.56360(2020/X)	31.12.2019	Instytut Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk - "NEBI - Krajowy Ośrodek Badań Obrazowych w Naukach Biologicznych i Biomedycznych"	21,8	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
12.	SA.56361(2020/X)	31.12.2019	Instytut Biologii Doświadczalnej im. Marcelego Nenckiego Polskiej Akademii Nauk - "NEBI - Krajowy Ośrodek Badań Obrazowych w Naukach Biologicznych i Biomedycznych"	21,3	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
13.	SA.55825(2019/X)	14.11.2019	Corning Optical Fiber Polska Sp. z o.o.	17,6	Minister Przedsiębiorczości i Technologii	Regionalna pomoc inwestycyjna
14.	SA.51767(2019/NN)	26.04.2019	Kopalnia Soli "Bochnia" Sp. z o.o. - Zmiana pomocy na zachowanie dziedzictwa kulturowego	16,9	Minister Energii	Zachowanie dziedzictwa kulturowego
15.	SA.56375(2020/X)	30.12.2019	Politechnika Gdańska - "PRACE-LAB2 - Współpraca w zakresie zaawansowanych obliczeń w Europie"	13,9	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
16.	SA.53939(2019/X)	18.03.2019	Toyota Motor Manufacturing Poland Sp. z o.o.	9,6	Minister Przedsiębiorczości i Technologii	Regionalna pomoc inwestycyjna

Lp.	Nr programu / sprawy	Data zatwierdzenia przez KE	Nazwa beneficjenta pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Podmioty udzielające pomocy	Przeznaczenie pomocy
17.	SA.38122(2014/N)	10.06.2014	Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze (kopalnie węgla kamiennego "Guido" oraz "Królowa Luiza")	4,5	Minister Energii	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
18.	SA.57353(2020/X)	20.12.2019	Muzeum Historyczne Miasta Krakowa - Operacyjne finansowanie publiczne Muzeum Historycznego Miasta Krakowa w ramach dzierżawy Rynku Podziemnego (2019)	4,3	Prezydent Miasta Kraków	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
19.	SA.55127(2019/X)	26.07.2019	Standard Chartered Global Business Services Sp. z o.o.	3,7	Minister Przedsiębiorczości i Technologii	Regionalna pomoc inwestycyjna
20.	SA.56145(2020/X)	20.12.2019	Varroc Lighting Systems Sp. z o.o.	3,0	Minister Rozwoju	Regionalna pomoc inwestycyjna
21.	SA.56143(2020/X)	20.12.2019	Mitsui High-tec (Europe) Sp. z o.o.	3,0	Minister Rozwoju	Regionalna pomoc inwestycyjna
22.	SA.56518(2020/X)	30.12.2019	Instytut Nauk Geodezyjnych Polskiej Akademii Nauk - "EPOS - System Obserwacji Płyty Europejskiej (EPOS-PL+)"	2,9	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
23.	SA.56358(2020/X)	30.12.2019	Narodowe Centrum Badań Jądrowych - "PRACE-LAB2 - Współpraca w zakresie zaawansowanych obliczeń w Europie"	2,8	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
24.	SA.54834(2019/X)	17.06.2019	CH2M Polska Services Sp. z o.o. II	2,6	Minister Przedsiębiorczości i Technologii	Regionalna pomoc inwestycyjna
25.	SA.56513(2020/X)	30.12.2019	Główny Instytut Górnictwa - "EPOS - System Obserwacji Płyty Europejskiej (EPOS-PL+)"	2,5	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
26.	SA.55126(2019/X)	29.07.2019	State Street Bank International GmbH Sp. z o.o.	2,2	Minister Przedsiębiorczości i Technologii	Regionalna pomoc inwestycyjna
27.	SA.56516(2020/X)	30.12.2019	Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu - "EPOS - System Obserwacji Płyty Europejskiej (EPOS-PL+)"	1,6	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
28.	SA.53851(2019/X)	25.02.2019	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Świętochłowicach - Kompleksowe unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest z budynków mieszkalnych będących w zarządzie Spółdzielni Mieszkaniowej w Świętochłowicach	1,5	Marszałek Śląski	Pomoc inwestycyjna na rekultywację zanieczyszczonych terenów
29.	SA.55942(2019/X)	20.11.2019	Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Pysznicy	1,4	Marszałek Podkarpacki	Pomoc inwestycyjna na rekultywację zanieczyszczonych terenów
30.	SA.56362(2020/X)	30.12.2019	Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie - "PRACE-LAB2 - Współpraca w zakresie zaawansowanych obliczeń w Europie"	1,3	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
31.	SA.55897(2019/X)	15.11.2019	Rockwell Automation Sp. z o.o.	1,2	Minister Rozwoju	Regionalna pomoc inwestycyjna
32.	SA.55674(2019/X)	25.10.2019	Toruńska Agenda Kulturalna	1,2	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
33.	SA.56357(2020/X)	30.12.2019	Politechnika Wrocławska - "PRACE-LAB2 - Współpraca w zakresie zaawansowanych obliczeń w Europie"	1,1	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
34.	SA.56515(2020/X)	30.12.2019	Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie - EPOS - System Obserwacji Płyty Europejskiej (EPOS-PL+)"	1,1	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą

Lp.	Nr programu / sprawy	Data zatwierdzenia przez KE	Nazwa beneficjenta pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Podmioty udzielające pomocy	Przeznaczenie pomocy
35.	SA.55664(2019/X)	25.10.2019	Fundacja Tumult	1,0	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
36.	SA.39050(2015/N)	01.01.2016	OGP Gaz-System S.A. (pomoc na realizację inwestycji w sieci przesyłowe gazu ziemnego w Polsce)	0,54	Dyrektor Instytutu Nafty i Gazu	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną
37.	SA.56144(2020/X)	19.12.2019	Damen Engineering Gdańsk Sp. z o.o.	0,53	Minister Rozwoju	Regionalna pomoc inwestycyjna
38.	SA.55654(2019/X)	25.10.2019	Fundacja "Biuro Kultury"	0,51	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
39.	SA.55658(2019/X)	25.10.2019	Centrum Sztuki Współczesnej "Znaki Czasu" w Toruniu	0,35	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
40.	SA.56517(2020/X)	30.12.2019	Centrum Badań Kosmicznych Polskiej Akademii Nauk "EPOS - System Obserwacji Płyty Europejskiej (EPOS-PL+)"	0,28	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
41.	SA.56514(2020/X)	30.12.2019	Instytut Geofizyki Polskiej Akademii Nauk - "EPOS - System Obserwacji Płyty Europejskiej (EPOS-PL+)"	0,26	Ośrodek Przetwarzania Informacji - Państwowy Instytut Badawczy	Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą
42.	SA.55669(2019/X)	25.10.2019	SOS Music Remigiusz Trawiński i Wojciech Zaguła sp.j	0,20	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
43.	SA.55675(2019/X)	25.10.2019	Toruńska Orkiestra Symfoniczna	0,17	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
44.	SA.55667(2019/X)	25.10.2019	Opera Nova w Bydgoszczy	0,16	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
45.	SA.55661(2019/X)	25.10.2019	Fundacja Muzeum Ziemi Chetmińskiej	0,16	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
46.	SA.55653(2019/X)	25.10.2019	Fundacja „Serca bicie”	0,15	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
47.	SA.55659(2019/X)	25.10.2019	Fundacja Czarny Karzeł	0,15	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
48.	SA.55673(2019/X)	25.10.2019	Teatr Polski im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy	0,15	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
49.	SA.55663(2019/X)	25.10.2019	Fundacja Nowa Sztuka Wet Music	0,15	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
50.	SA.55665(2019/X)	25.10.2019	HiFly spółka cywilna Arkadiusz Iwański, Arkadiusz Wiśniewski	0,12	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
51.	SA.55670(2019/X)	25.10.2019	Stowarzyszenie Artystyczne Eljazz	0,11	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
52.	SA.55668(2019/X)	25.10.2019	Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Świeciu	0,10	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego

Lp.	Nr programu / sprawy	Data zatwierdzenia przez KE	Nazwa beneficjenta pomocy	Wartość pomocy [mln zł]	Podmioty udzielające pomocy	Przeznaczenie pomocy
53.	SA.55662(2019/X)	25.10.2019	Fundacja Nie-Art	0,08	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
54.	SA.55655(2019/X)	25.10.2019	Fundacja Farbiarnia	0,08	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
55.	SA.55660(2019/X)	25.10.2019	Fundacja Kultury Pozytywka	0,06	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
56.	SA.55672(2019/X)	25.10.2019	Teatr „Baj Pomorski”	0,06	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
57.	SA.55652(2019/X)	25.10.2019	Centrum Kultury Dwór Artusa	0,06	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
58.	SA.55671(2019/X)	25.10.2019	Stowarzyszenie KOLOROFFON	0,05	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
59.	SA.55666(2019/X)	26.10.2019	Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy	0,05	Marszałek Kujawsko-Pomorski	Wspieranie kultury i zachowanie dziedzictwa kulturowego
60.	SA.53697(2019/X)	19.02.2019	Spółdzielnia Mieszkaniowa Szobiszowice - Kompleksowe unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest w Spółdzielni Mieszkaniowej Szobiszowice	0,02	Marszałek Śląski	Pomoc inwestycyjna na rekultywację zniszczonych terenów
Ogółem				1 448,6		

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

**RAPORT O POMOCY *DE MINIMIS* W POLSCE
UDZIELONEJ PRZEDSIĘBIORCOM
W 2019 ROKU**

Warszawa, grudzień 2020 roku

Raport został opracowany przez Departament Monitorowania Pomocy Publicznej UOKiK

SPIS TREŚCI

I. POMOC <i>DE MINIMIS</i> I KOMPETENCJE PREZESA UOKIK	4
II. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA	7
III. POMOC <i>DE MINIMIS</i> W UJĘCIU PRZEKROJOWYM	11
1. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według jej rodzaju	11
2. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według form pomocy	12
3. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według podstaw prawnych	16
4. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według podmiotów udzielających pomocy	18
5. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według województw	23
6. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według formy prawnej beneficjenta pomocy	26
7. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według wielkości beneficjentów	27
8. Pomoc <i>de minimis</i> w podziale według źródła pochodzenia pomocy	29
IV. PODSUMOWANIE	30

I. POMOC *DE MINIMIS* I KOMPETENCJE PREZESA UOKiK

Zgodnie z rozporządzeniem Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 z późn. zm., str. 1, dalej: rozporządzenie 1407/2013)¹, pomoc, której wartość dla danego beneficjenta w okresie trzech kolejnych lat podatkowych nie przekracza 200 tys. euro lub 100 tys. euro w sektorze transportu drogowego towarów (uwzględnia się wszelką pomoc *de minimis* otrzymaną przez danego przedsiębiorcę, niezależnie od jej źródła i przeznaczenia), czyli tzw. *pomoc de minimis*, nie wpływa na handel między państwami członkowskimi i/lub nie zakłóca bądź nie grozi zakłóceniem konkurencji i dlatego nie podlega art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE)².

Ponadto od 29 kwietnia 2012 roku obowiązuje rozporządzenie Komisji (UE) nr 360/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym (dalej: rozporządzenie 360/2012)³, które określa warunki dopuszczalności pomocy *de minimis* stanowiącej rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym. Limit dla tego rodzaju pomocy wynosi 500 tys. euro w ciągu 3 lat podatkowych i związany jest ściśle z usługami świadczonymi w ogólnym interesie gospodarczym. Zgodnie z rozporządzeniem, pomoc tę można łączyć z innymi rodzajami pomocy *de minimis* do wysokości 500 tys. euro w ciągu 3 kolejnych lat podatkowych.

W związku z brakiem wpływu na handel wewnątrzunijny, pomoc *de minimis* nie jest szczegółowo omawiana w sporządzanym corocznie przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów *Raporcie o pomocy publicznej*. Ze względu jednak na to, że co roku łączna wartość pomocy *de minimis* jest stosunkowo duża (w roku 2019 wyniosła 5 847 mln zł)⁴, od 2008 roku Prezes UOKiK przygotowuje odrębny raport dotyczący tej pomocy. Niniejszy raport dotyczy pomocy *de minimis* udzielonej przedsiębiorcom w 2019 roku.

Jednocześnie należy wyjaśnić, iż niniejszy raport dotyczy wszelkiej pomocy udzielanej zgodnie z rozporządzeniem 1407/2013. Biorąc pod uwagę fakt, iż rozporządzenie to, co do zasady, stosuje się również do pomocy w sektorze przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych⁵, niniejszy raport obejmuje również pomoc *de minimis* w tym sektorze. Raport obejmuje także pomoc *de minimis* stanowiącą rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym zgodnie z rozporządzeniem 360/2012.

Raport nie uwzględnia natomiast pomocy *de minimis* w rolnictwie i rybołówstwie, o której mowa w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej

---

¹ Rozporządzenie to obowiązuje od 1 stycznia 2014 r., wcześniej pomoc *de minimis* była uregulowana rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 379 z 28.12.2006, str. 5, z późn. zm.).

² Wersja skonsolidowana Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej - Dz. Urz. UE C 202 z 7.06.2016, str. 47.

³ Dz. Urz. UE L 114 z 26.04.2012, str. 8, z późn. zm.

⁴ Wszystkie dane liczbowe dotyczące pomocy *de minimis* udzielonej w 2019 roku zostały przedstawione według stanu na dzień 6 sierpnia 2020 r.

⁵ Wyjątki w tym zakresie określone zostały w art. 1 ust. 1 lit. c rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*.

do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9)⁶. Pomoc *de minimis* w rolnictwie i rybołówstwie jest monitorowana przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Zgodnie z *rozporządzeniem 1407/2013* oraz *rozporządzeniem 360/2012*:

- łączna kwota pomocy *de minimis* dla danego beneficjenta nie może przekroczyć 200 tys. euro w okresie trzech kolejnych lat podatkowych, 100 tys. euro w sektorze transportu drogowego towarów oraz 500 tys. euro w zakresie finansowania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym,
- pomoc *de minimis* musi być „przejrzysta”, tzn. musi istnieć możliwość obliczenia *ex ante* ekwiwalentu dotacji brutto bez potrzeby przeprowadzania oceny ryzyka,
- pomoc *de minimis* nie może być łączona z pomocą publiczną w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych, w przypadku gdyby taka kumulacja miała skutkować przekroczeniem poziomu intensywności tej pomocy publicznej,
- w niektórych sektorach możliwość udzielania pomocy *de minimis* podlega szczególnym zasadom, wykluczającym lub ograniczającym możliwości jej udzielania (dotyczy to produkcji rolnej, rybołówstwa, akwakultury i transportu),
- pomocy *de minimis* stanowiącej rekompensatę za świadczenie usług w ogólnym interesie gospodarczym nie można łączyć z żadną rekompensatą w odniesieniu do tych samych usług bez względu na to, czy stanowi ona pomoc państwa czy nie.

Zgodnie z art. 6 *rozporządzenia 1407/2013* oraz art. 3 *rozporządzenia 360/2012*, przed przyznaniem pomocy *de minimis* państwo członkowskie musi uzyskać od podmiotu ubiegającego się o tę pomoc oświadczenie w formie pisemnej lub elektronicznej na temat wszelkiej pomocy *de minimis* przyznanej mu w ciągu bieżącego roku oraz dwóch poprzedzających go lat. Zobowiązanie to zostało odzwierciedlone w art. 37 *ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej*⁷, zgodnie z którym przedsiębiorca ubiegający się o pomoc *de minimis* ma obowiązek przedstawienia wszystkich zaświadczeń (lub oświadczenia) o wielkości takiej pomocy otrzymanej w powyższym okresie lub oświadczenia o nieotrzymaniu pomocy.

Zaświadczenia o pomocy *de minimis*, o których szczegółowo mowa w *rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 marca 2007 r. w sprawie zaświadczeń o pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie*⁸, wydawane są beneficjentowi pomocy *de minimis* przez podmiot udzielający tego rodzaju pomocy na podstawie art. 5 ust. 3 *ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej*. Umożliwiają one weryfikowanie nieprzekraczania przez przedsiębiorcę właściwych limitów, o których mowa powyżej. W sytuacji, gdy limit ten zostałby przekroczony poprzez udzielenie nowej pomocy, organ, do którego zwrócił się wnioskodawca, zobowiązany jest odmówić udzielenia takiej pomocy.

Zadaniem Prezesa UOKiK w zakresie pomocy *de minimis* jest przede wszystkim monitorowanie jej udzielania, to jest gromadzenie przesyłanych sprawozdań o udzielonej pomocy *de minimis* w centralnej, na bieżąco aktualizowanej bazie danych o udzielonej

---

⁶ Rozporządzenie to obowiązuje od 1 stycznia 2014 r., wcześniej pomoc *de minimis* w rolnictwie i rybołówstwie była uregulowana *rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1535/2007 z dnia 20 grudnia 2007 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy de minimis w sektorze produkcji rolnej (Dz. Urz. UE L 337 z 21.12.2007, str. 35, z późn. zm.)*.

⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 708, z późn. zm.

⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 350.

pomocy *de minimis* (obsługiwanej przez aplikację SHRIMP). Baza ta, tzw. centralny rejestr pomocy publicznej, umożliwi podmiotom udzielającym pomocy *de minimis* dodatkową weryfikację bezpośrednio przed udzieleniem pomocy (na zasadzie dostępu *on-line*) wielkości pomocy *de minimis* otrzymanej już przez danego beneficjenta, a w konsekwencji zbadania możliwości udzielenia mu kolejnej pomocy przy uwzględnieniu obowiązującego limitu. Podmioty udzielające pomocy są zobowiązane do przekazywania poprzez aplikację SHRIMP sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej albo informacji o nieudzieleniu takiej pomocy w danym okresie sprawozdawczym. Zatem, na mocy art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, zapewniona została kompletność danych o udzielonej pomocy *de minimis* w 2019 roku.

Ponadto, rola Prezesa UOKiK w zakresie udzielania pomocy *de minimis* sprowadza się do zapewnienia zgodności projektów programów tej pomocy z przepisami rozporządzenia 1407/2013 oraz rozporządzenia 360/2012 i obejmuje m.in.:

- aktywne uczestnictwo w procesie legislacyjnym w odniesieniu do projektów aktów prawnych będących podstawami prawnymi udzielania pomocy *de minimis* (zgłaszanie uwag i propozycji sformułowań konkretnych przepisów),
- zgłaszanie w terminie 14 dni zastrzeżeń do projektów programów pomocowych *de minimis* w zakresie przejrzystości planowanej pomocy,
- zgłaszanie organom udzielającym pomocy *de minimis* informacji o zidentyfikowanych nieprawidłowościach w jej udzielaniu (niezgodność z przepisami rozporządzenia 1407/2013 oraz rozporządzenia 360/2012) oraz sprawozdawaniu (brak sprawozdań, niezgodności z zaświadczeniami *de minimis*).

Niniejszy raport został opracowany na podstawie informacji zawartych w sprawozdaniach przekazywanych do Prezesa UOKiK przez podmioty udzielające pomocy. Przy sporządzaniu niniejszego raportu przyjęto metodologię analogiczną do zastosowanej przy opracowaniu Raportu o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2019 roku.

II. CHARAKTERYSTYKA OGÓLNA

Tabela 1 Statystyka ogólna

Wskaźniki	2018	2019
Liczba podmiotów, które udzieliły pomocy <i>de minimis</i>	3,6 tys.	3,6 tys.
Liczba beneficjentów, którzy otrzymali pomoc	253 tys.	252 tys.
Liczba przypadków pomocy	745 tys.*	718 tys.*
Liczba przypadków przypadających średnio na jednego beneficjenta	2,94	2,85
Wielkość pomocy <i>de minimis</i> przypadająca średnio na jednego beneficjenta	22,7 tys. zł (5,3 tys. euro**)	23,2 tys. zł (5,4 tys. euro**)

*Liczba przypadków pomocy jest kilkakrotnie wyższa od liczby beneficjentów, m.in. z następujących względów:

- możliwości korzystania przez jednego beneficjenta z pomocy o różnej formie, źródle pochodzenia,
- wykazywania 4 razy w roku (na dzień udzielenia) pomocy w formie ustawowego zwolnienia osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą z podatku od nieruchomości,
- możliwości dokonywania korekt ujemnych przez organy podatkowe w przypadku niewywiązania się przez beneficjenta z układu ratalnego spłaty podatku wynikającego z decyzji.

**Przyjmując średnie kursy: w 2018 r. 1 euro = 4,2623 zł, w 2019 r. 1 euro = 4,2980 zł.

Tabela 2 Wartość pomocy *de minimis* udzielonej przedsiębiorcom w 2019 roku

Ogólna wartość pomocy <i>de minimis</i>	2019		
	mln zł	mln euro	% PKB
	5 847,0	1 360,4	0,26

Analiza sprawozdań podmiotów udzielających pomocy wykazała, że ogólna wartość pomocy *de minimis* udzielonej w 2019 roku wyniosła 5 847 mln zł, co stanowi 1 360,4 mln euro⁹. Pomoc *de minimis* udzielona przedsiębiorcom w 2019 roku stanowiła **0,26 proc. PKB**.

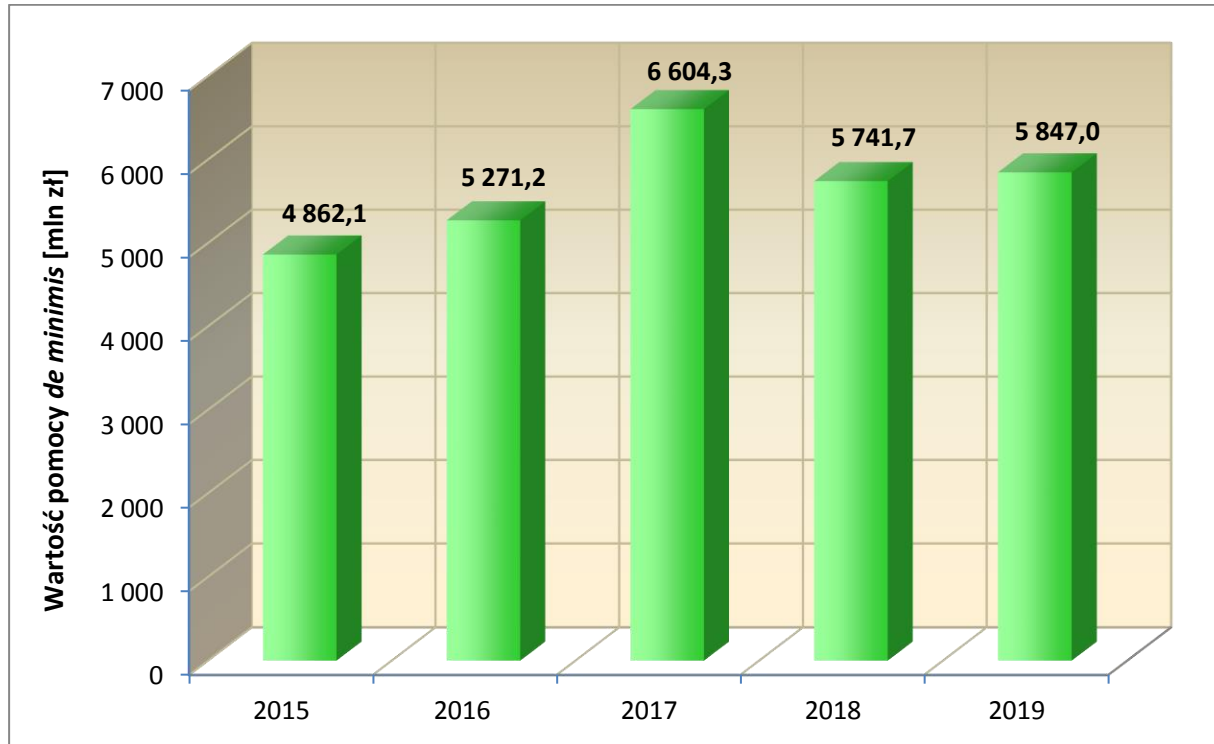
W porównaniu z rokiem poprzednim, w 2019 roku odnotowano mniejszą o ok. 1,3 tys. liczbę beneficjentów pomocy *de minimis*. W 2019 r. o ok. 27 tys. spadła liczba przypadków pomocy *de minimis* w porównaniu z rokiem 2018, natomiast wartości pomocy wzrosła o ok. 105 mln zł.

Na wykresie 1 przedstawiono wartość pomocy *de minimis* udzielonej w latach 2015-2019. W 2016 roku wartość udzielonej pomocy wyniosła 5 271,2 mln zł, co oznaczało wzrost o ok. 8,4 proc. w porównaniu z rokiem 2015. Następnie w 2017 roku jej wartość znacząco wzrosła o ponad 25 proc. Natomiast w 2018 roku wartość pomocy *de minimis* spadła w stosunku do

⁹ Przyjmując średni kurs w 2019 roku: 1 euro = 4,2980 zł.

roku poprzedniego o ponad 13 proc. W 2019 roku nastąpił niewielki wzrost wartości pomocy *de minimis* o ok. 2 proc. w porównaniu z wartością pomocy udzieloną rok wcześniej.

Wykres 1 Wartość pomocy *de minimis* udzielonej w latach 2015-2019

W 2016 roku wzrost wartości udzielonej pomocy wynikał głównie ze zwiększenia wartości pomocy udzielanej w ramach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹⁰. Na większą skalę zaczęto też udzielać pomocy w ramach ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020¹¹ oraz ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych¹².

W 2017 roku nastąpił znaczny wzrost wartości pomocy (o ponad 25 proc. w stosunku do roku poprzedniego), wynikający w dużej mierze ze zwiększenia wartości pomocy udzielanej w ramach projektów unijnych finansowanych ze środków perspektywy finansowej 2014-2020. Znacząco wzrosła pomoc udzielana na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości¹³. W 2017 roku rozpoczęto również udzielanie pomocy na podstawie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów

¹⁰ Dz. U. z 2020 r. poz. 1409, z późn. zm.

¹¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 818.

¹² Dz. U. z 2020 r. poz. 266, z późn. zm.

¹³ Dz. U. z 2020 r. poz. 299.

wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020¹⁴.

Spadek wartości pomocy w 2018 roku wynikał przede wszystkim ze znacznego zmniejszenia (o ponad 40 proc.) wartości pomocy udzielanej na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. O ok. 20 proc. zmniejszyła się również wartość pomocy udzielonej na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Przełożyło się to na ogólny spadek wartości pomocy *de minimis* w 2018 roku, pomimo dalszego wzrostu, zapoczątkowanego w 2017 roku, wartości pomocy udzielanej na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 oraz ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Wzrost wartości pomocy *de minimis* udzielonej w 2019 roku wynikał m.in. z rozpoczęcia udzielania pomocy na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów¹⁵. Ponadto znaczący wzrost w stosunku do roku poprzedniego nastąpił w przypadku pomocy udzielanej na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości oraz ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne¹⁶. Szczegóły zostały przedstawione w dalszej części raportu.

Z porównania wielkości udzielonej pomocy publicznej spełniającej przesłanki art. 107 ust. 1 TFUE¹⁷ i pomocy *de minimis* wynika, że pomocy *de minimis* udziela się zdecydowanie mniej, co jest zrozumiałe ze względu na ograniczenie wielkości pomocy *de minimis* możliwej do otrzymania przez jednego przedsiębiorcę. W 2015 roku wartość pomocy *de minimis* stanowiła ok. 19 proc. całkowitej wartości pomocy publicznej udzielonej przedsiębiorcom w Polsce. Następnie udział ten zaczął maleć - w 2016 roku osiągnął 17,5 proc., a w 2017 roku - zaledwie 13,5 proc. Warto zauważyć, że pomimo spadku udziału w całkowitej wartości udzielonej pomocy publicznej, wartość pomocy *de minimis* w latach 2016-2017 wzrosła. W 2018 roku, udział pomocy *de minimis* wzrósł do ok. 18 proc., mimo spadku wartości całkowitej udzielonej pomocy. Natomiast w 2019 roku wartość udzielonej pomocy *de minimis* spadała do poziomu 13,8 proc. całkowitej wartości pomocy publicznej udzielonej w tym roku.

W całym omawianym okresie (2015-2019) tendencja zmian wartości pomocy publicznej (wzrost lub spadek) była zbieżna z tendencją zmian pomocy *de minimis*. W 2016 roku pomoc *de minimis* wzrosła o 8,4 proc, a pomoc publiczna o ok. 19 proc. W 2017 roku tendencja wzrostowa była znacznie bardziej wyraźna - wartość pomocy *de minimis* wzrosła o 25 proc., natomiast pomocy publicznej o prawie 70 proc. Było to skutkiem udzielania znacznej pomocy publicznej z przeznaczeniem na rozwój regionalny, prace badawczo-rozwojowe i innowacyjne oraz rozwój sektora telekomunikacyjnego w ramach projektów dofinansowanych ze środków unijnych z perspektywy finansowej na lata 2014-2020. W 2018 roku nastąpił spadek wartości pomocy do poziomu z 2016 roku: wartość pomocy

¹⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 217, z późn. zm.

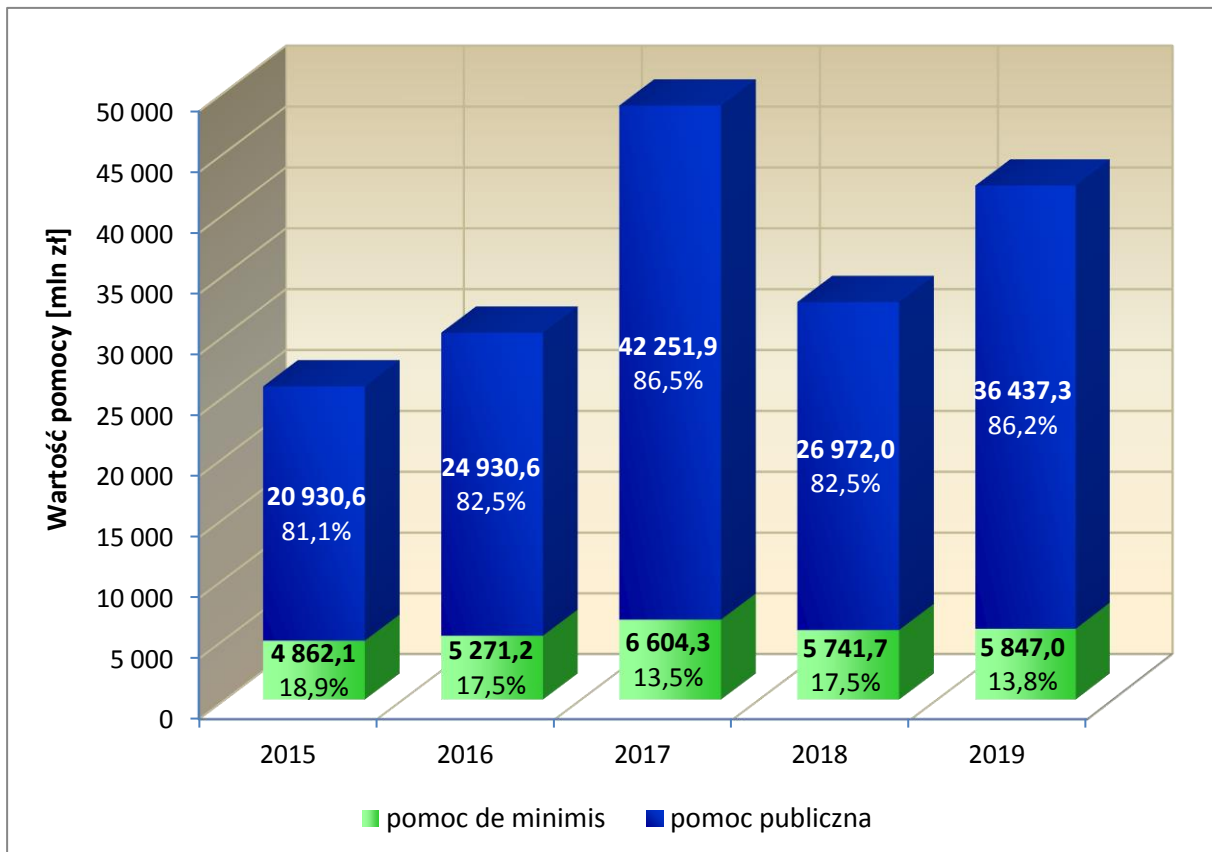
¹⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 139, z późn. zm.

¹⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 122, z późn. zm.

¹⁷ Dalej zwana także pomocą publiczną.

de minimis spadła o 13 proc., a pomocy publicznej o 36 proc., natomiast w 2019 roku odnotowano powrót do tendencji wzrostowej, z tym, że pomoc *de minimis* zwiększyła się o ok. 2 proc., a pomoc publiczna - o ponad 35 proc.

Wykres 2 Wartość pomocy publicznej spełniającej przesłanki art. 107 ust. 1 TFUE i pomocy *de minimis* udzielonej w latach 2015-2019

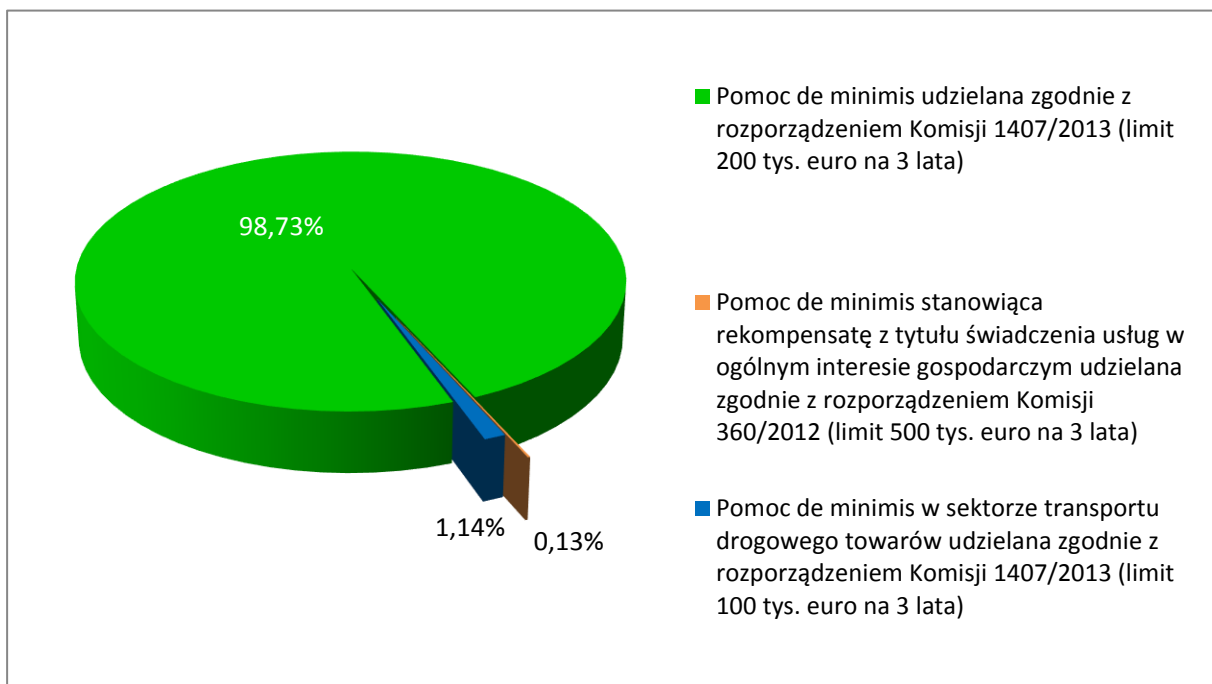

III. POMOC *DE MINIMIS* W UJĘCIU PRZEKROJOWYM

1. Pomoc *de minimis* w podziale według jej rodzaju

W 2019 roku najwięcej pomocy *de minimis* (5 772,6 mln zł, tj. 98,73 proc.) udzielono zgodnie z *rozporządzeniem 1407/2013*, gdzie limit dla jednego przedsiębiorcy wynosi 200 tys. euro na 3 lata podatkowe. Pozostałe rodzaje pomocy *de minimis* stanowiły niewielki odsetek pomocy udzielonej w 2019 roku. Pomoc *de minimis* w sektorze transportu drogowego towarów (limit 100 tys. euro na 3 lata podatkowe) udzielana zgodnie z *rozporządzeniem 1407/2013* stanowiła jedynie 1,14 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis* (66,6 mln zł). Najmniej udzielono jej natomiast zgodnie z *rozporządzeniem 360/2012* (limit 500 tys. euro na 3 lata podatkowe) - 7,7 mln zł, co stanowiło zaledwie 0,13 proc. Powyższe dane zostały przedstawione na wykresie 3.

Wykres 3 Wartość pomocy *de minimis* w 2019 r. według jej rodzaju

2. Pomoc *de minimis* w podziale według form pomocy

W niniejszym raporcie dokonano analizy form pomocy *de minimis* w ramach czterech grup oznaczonych literami A, B, C i D. W każdej grupie wyróżniono podgrupy, którym przypisano cyfrę 1 lub 2, w zależności od tego, czy następuje przepływ środków finansowych z budżetu (1), czy też pomoc jest związana z uszczupleniem wpływów budżetowych (2). Do poszczególnych grup i podgrup zaliczono formy pomocy przedstawione w tabeli 3.

Tabela 3 Formy pomocy *de minimis* udzielonej w 2019 roku

Grupa	Podgrupa	Forma pomocy
A dotacje i ulgi podatkowe	A1	dotacje i inne bezzwrotne świadczenia
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (bezpośrednio dla przedsiębiorców)
		inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych lub realizacją ich zadań statutowych
		refundacje
		rekompensaty
	A2	zwolnienie z podatku
		odliczenie od podatku
		obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku
		obniżenie wysokości opłaty
		zwolnienie z opłaty
		zaniechanie poboru podatku
		zaniechanie poboru opłaty
		umorzenie w całości lub części zaległości podatkowej wraz z odsetkami
		umorzenie w całości lub części odsetek od zaległości podatkowej
		umorzenie opłaty i w całości lub części odsetek za zwłokę z tytułu opłaty (składki, wpłaty, kary)
		umorzenie kar
		oddanie do korzystania mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych dla przedsiębiorcy od oferowanych na rynku
		zbycie mienia będącego własnością Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku
		umorzenie kosztów egzekucyjnych
		jednorazowa amortyzacja
umorzenie kosztów procesu sądowego		

B subsydia kapitałowo- inwestycyjne	B1	wniesienie kapitału do spółki
C tzw. „miękkie kredytowanie”	C1	pożyczki, kredyty preferencyjne
		dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych (dla banków)
		pożyczki warunkowo umorzone
	C2	odroczenie lub rozłożenie na raty płatności podatku lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę
		odroczenie lub rozłożenie na raty płatności opłaty (składki, wpłaty), zaległej opłaty (składki, wpłaty, kary) lub zaległej opłaty (składki, wpłaty, kary) wraz z odsetkami
		odroczenie lub rozłożenie na raty płatności kary
		odroczenie lub rozłożenie na raty kosztów egzekucyjnych
		odroczenie lub rozłożenie na raty odsetek
odroczenie lub rozłożenie na raty kosztów sądowych		
D	D1	poręczenia i gwarancje
E inne		

Wśród form pomocy *de minimis*, podobnie jak w 2019 roku, dominowały formy pomocy z grupy A, tj. dotacje i ulgi podatkowe (4 667,8 mln zł). Udział wartości pomocy udzielonej w formach z grupy A w ogólnej wartości pomocy *de minimis* wyniósł 80 proc. i był zbliżony do udziału z roku poprzedniego (84 proc. w 2018 r.)

Spadek wartości pomocy *de minimis* nastąpił w grupie B, czyli subsydiach kapitałowo-inwestycyjnych. Pomoc udzielona w 2019 roku wyniosła 5,9 mln zł (0,1 proc. całej pomocy *de minimis*) i była niższa o 0,9 mln zł (o ok. 13 proc.) w stosunku do roku poprzedniego.

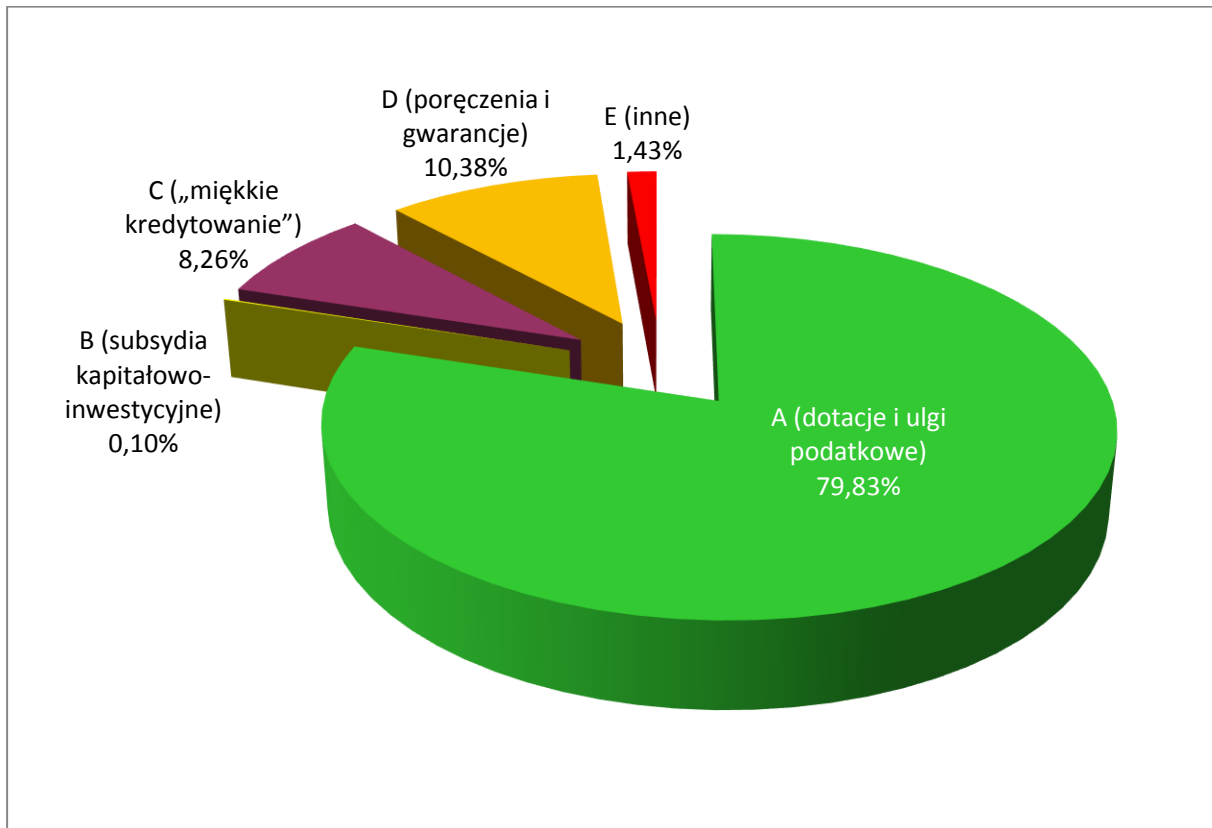
Wartość pomocy *de minimis* udzielonej w formie pomocy z grupy C, czyli tzw. „miękkiego kredytowania”, osiągnęła wartość 483 mln zł (8,3 proc. pomocy *de minimis* ogółem), co oznacza wzrost o 105,1 mln zł (o ok. 28 proc.) w porównaniu z rokiem poprzednim.

Pomoc *de minimis* z grupy D (poręczenia i gwarancje kredytowe) wzrosła o 115,9 mln zł (o 23,6 proc.) i wyniosła w 2019 roku 606,8 mln zł (ok. 10,4 proc. całej pomocy *de minimis*).

Pomoc *de minimis* stanowiąca grupę E - inne wyniosła w 2019 roku 83,6 mln zł. Forma E wskazywana jest wtedy, gdy podmiot udzielający pomocy nie zdołał jej zakwalifikować do żadnej z form określonej kodami.

Podsumowując, zaobserwowany w 2019 roku wzrost wartości udzielonej pomocy *de minimis* w porównaniu z rokiem 2018, przetożył się na zwiększenie wartości pomocy udzielonej w większości form pomocy. Jedynie wartość pomocy udzielonej w formach z podgrup A1 i B1 była mniejsza w 2019 roku niż w roku poprzednim. Największy wzrost wystąpił w podgrupie A2 obejmującej **ulgi podatkowe** - w 2019 roku pomocy udzielono o 164,1 mln zł (56 proc.) więcej niż w 2018 roku. Natomiast największy spadek wartości wystąpił w podgrupie A1 - pomoc udzielana w formie **dotacji i refundacji** była mniejsza o 319,3 mln zł (o 7 proc.) w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Wykres 4 Formy pomocy *de minimis* udzielonej w 2019 roku

Analizując bardziej szczegółowo strukturę pomocy *de minimis* w podziale według formy pomocy zauważyć można zdecydowaną przewagę pomocy udzielanej w formie dotacji lub refundacji (podgrupa A1), które stanowiły 72,01 proc. (spadek udziału o 6,9 punktu procentowego¹⁸ w porównaniu z rokiem poprzednim) całej pomocy *de minimis* udzielonej w 2019 roku.

Drugiej co do wielkości pomocy *de minimis* udzielono w formie poręczeń i gwarancji (grupa D1), przy czym udział tych form w ogólnej wartości udzielonej pomocy w 2019 roku wzrósł (z 8,55 proc. w 2018 roku do 10,38 proc. w 2019 roku).

Udział pomocy *de minimis* udzielonej w formie ulg podatkowych (podgrupa A2) w ogólnej wartości pomocy *de minimis* także wzrósł (z 5,10 proc. do 7,82 proc.).

W przypadku pomocy udzielanej w formach z podgrupy C2 (odroczenia, rozłożenia na raty) udział wzrósł z 3,85 proc. w 2018 roku do 4,96 proc. w 2019 roku. W omawianej podgrupie pomoc *de minimis* była przyznawana głównie w formie rozkładania na raty opłat, składek, wpłat i zaległości podatkowych, w tym wraz z odsetkami. Z kolei pomoc w formie pożyczek preferencyjnych (podgrupa C1) wzrosła z 2,73 proc. do 3,30 proc. Zmniejszył się natomiast nieznacznie udział (w ogólnej pomocy *de minimis*) pomocy udzielonej w formie wniesienia kapitału (podgrupa B1) - z 0,12 proc. w 2018 roku do 0,10 proc. w 2019 roku.

Szczegółowe dane na ten temat zawarte są w tabeli 4.

¹⁸ Dalej także p.p.

Tabela 4 Struktura pomocy *de minimis* w poszczególnych formach pomocy

Forma pomocy	2018			2019		
	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w grupie	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w grupie	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem
Grupa A - Dotacje i subsydia podatkowe ogółem	4 822,9	100,00%	84,00%	↘ 4 667,8	100,00%	79,83%
A1 - dotacje i refundacje	4 529,8	93,92%	78,89%	↘ 4 210,5	90,20%	72,01%
A2 - ulgi podatkowe	293,1	6,08%	5,10%	↗ 457,2	9,80%	7,82%
Grupa B - Subsydia kapitałowo-inwestycyjne ogółem	6,8	100,00%	0,12%	↘ 5,9	100,00%	0,10%
B1 - wniesienie kapitału	6,8	100,00%	0,12%	↘ 5,9	100,00%	0,10%
Grupa C - „Miękkie kredytowanie” ogółem	377,8	100,00%	6,58%	↗ 483,0	100,00%	8,26%
C1 - pożyczki preferencyjne i warunkowo umorzone	156,6	41,45%	2,73%	↗ 193,1	39,99%	3,30%
C2 - odroczenie i rozłożenie na raty płatności wobec budżetu i funduszu	221,2	58,55%	3,85%	↗ 289,8	60,01%	4,96%
Grupa D1 - Poręczenia i gwarancje kredytowe ogółem	490,9	100,00%	8,55%	↗ 606,8	100,00%	10,38%
Grupa E - Inne	43,3	100,00%	0,75%	↗ 83,6	100,00%	1,43%

Analiza sposobu finansowania pomocy *de minimis* w 2019 roku w Polsce wskazuje, że podobnie jak w roku poprzednim, najczęściej udzielano tej pomocy w postaci bezpośrednich wydatków¹⁹ - ok. 72 proc. Udział form pomocy *de minimis* stanowiących głównie uszczuplenia wpływów do budżetu wyniósł ok. 26,5 proc. pomocy *de minimis* ogółem. Nieco ponad 1 proc. pomocy *de minimis* stanowiła grupa „inne” zawierająca w sobie zarówno bezpośrednie wydatki, jak i uszczuplenia wpływów.

¹⁹ Do bezpośrednich wydatków zaliczono pomoc udzieloną w formie dotacji (grupa A1) oraz w formie wniesienia kapitału do spółki (grupa B1).

3. Pomoc *de minimis* w podziale według podstaw prawnych

W 2019 roku pomocy *de minimis* o największej wartości udzielono na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - 1 852,4 mln zł (stanowiła ona 31,68 proc. pomocy *de minimis* udzielonej w 2019 roku). W porównaniu z 2018 rokiem wartość tej pomocy wzrosła o 10 proc.

Wartość pomocy *de minimis* udzielonej na podstawie ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 osiągnęła w 2019 roku 1 349,8 mln zł, czyli o ponad 12 proc. mniej niż w 2018 roku. Stanowiło to 23 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis*.

Wzrost wartości pomocy nastąpił w przypadku pomocy udzielanej na podstawie ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne. Zgodnie z art. 34a ust. 1a Bank Gospodarstwa Krajowego mógł udzielać pomocy publicznej lub pomocy *de minimis* w formie poręczeń lub gwarancji w ramach rządowych programów społeczno-gospodarczych oraz programów samorządności lokalnej i rozwoju regionalnego. W 2019 roku wartość tej pomocy wyniosła 579,7 mln zł, co stanowiło 9,9 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis* (wzrost o 21 proc. w stosunku do roku 2018).

Ponad 7 proc. pomocy *de minimis* (422,2 zł) udzielono w 2019 roku na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości. Wartość tej pomocy znacząco wzrosła w stosunku do 2018 roku o 165 mln zł (o 64 proc.)

Pomoc *de minimis* udzielona na podstawie ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 wyniosła w 2019 roku 295,6 mln zł (5,06 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis*). Wartość tej pomocy znacząco zmalała w stosunku do roku poprzedniego (o 391,4 mln zł, co stanowiło spadek o 57 proc. w stosunku do 2018 roku).

Prawie 97 proc. pomocy *de minimis* w roku 2019 udzielono na podstawie czternastu aktów prawnych. Zostały one przedstawione w tabeli 5.

Tabela 5 Największa pomoc *de minimis* według podstaw prawnych jej udzielenia w 2019 roku*

Podstawa prawna	2018		2019	
	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>
ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	1 683,5	29,32%	↗ 1 852,4	31,68%
ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020	1 541,9	26,86%	↘ 1 349,8	23,09%
ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne	477,6	8,32%	↗ 579,7	9,91%
ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	257,2	4,48%	↗ 422,2	7,22%
ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	687,0	11,97%	↘ 295,6	5,06%
ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych	177,5	3,09%	↗ 229,0	3,92%
ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów	-	-	↗ 213,1	3,64%
ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe	189,0	3,29%	↘ 184,2	3,15%
ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	153,9	2,68%	↗ 155,2	2,65%
ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	98,1	1,71%	↘ 96,4	1,65%
ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa	77,8	1,36%	↗ 83,3	1,42%
ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju	48,2	0,84%	↗ 79,4	1,36%
ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych	78,9	1,38%	↘ 75,4	1,29%
ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska	48,1	0,84%	↘ 46,3	0,79%
pozostałe akty prawne	222,9	3,88%	↘ 185,0	3,16%
Ogółem	5 741,7	100,00%	↗ 5 847,0	100,00%

*W tabeli wyszczególniono ustawy, na podstawie których udzielono w 2019 roku najwięcej pomocy *de minimis*; dla porównania podano również wartości pomocy udzielonej w 2018 roku na podstawie tych samych ustaw.

4. Pomoc *de minimis* w podziale według podmiotów udzielających pomocy

Tabela 6 Liczba podmiotów udzielających pomocy *de minimis* w 2019 roku

Rodzaje podmiotów udzielających pomocy <i>de minimis</i>	Liczba podmiotów
Organy jednostek samorządu terytorialnego, w tym:	2 604
▪ marszałkowie województw	16 (spośród 16*)
▪ starostowie powiatów	310 (spośród 314*)
▪ wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast	2 278 (spośród 2 477*)
Organy podatkowe**	401
Organy centralne	30
Organy terenowe	59
Pozostałe podmioty (w tym beneficjenci programów operacyjnych)	509
Ogółem	3 603

*Zgodnie ze stanem na dzień 01.01.2019 r.

**Przez organy podatkowe rozumiane są organy Krajowej Administracji Skarbowej.

Spośród około 5 tysięcy podmiotów, które miały prawo do udzielania pomocy publicznej, w 2019 roku 3,6 tys. **udzieliło przedsiębiorcom pomocy *de minimis***. Największą grupę stanowiły organy jednostek samorządu terytorialnego (ok. 2,6 tys.), w tym wszyscy marszałkowie województw, 99 proc. starostów powiatów i 92 proc. wójtów gmin, burmistrzów i prezydentów miast.

Tabela 7 Pomoc *de minimis* według podmiotów udzielających pomocy w 2019 roku

Podmiot udzielający pomocy	Wartość pomocy (mln zł)	Główne podstawy prawne	Wartość pomocy (mln zł)	Główne formy pomocy ²⁰	Wartość pomocy (mln zł)
Beneficjenci programów operacyjnych i regionalnych programów operacyjnych ²¹ , przedsiębiorcy publiczni	1 041,3	ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020	891,7	dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	597,4
				refundacja	128,2
		ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	77,4	dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	46,4

²⁰ Podział głównych form pomocy jest zgodny z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2008 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu takiej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1871)

²¹ W grupie tej znajdują się m.in. izby gospodarcze, izby przemysłowo-handlowe, parki naukowo-technologiczne, fundacje, agencje rozwoju, agencje wspierania przedsiębiorczości, firmy doradczo-szkoleniowe, stowarzyszenia, szkoły wyższe, inkubatory przedsiębiorczości, centra rozwoju biznesu, specjalne strefy ekonomiczne, fundusze poręczeniowo-kredytowe, zakłady doskonalenia zawodowego. Grupa ta nie obejmuje jednostek samorządu

				refundacja	10,8
Starostowie powiatów	993,4	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	951,3	dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	562,8
				refundacja	380,9
	ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	19,6	refundacja	11,7	
			dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	7,8	
Wójtowie gmin / Burmistrzowie / Prezydenci miast	897,4	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	299,8	dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	210,4
				refundacja	88,8
	ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe	177,2	dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	175,8	
			ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów	164,1	zbycie mienia będącego własnością Skarbu Państwa albo jednostek samorządu terytorialnego lub ich związków na warunkach korzystniejszych od oferowanych na rynku
	obniżenie wysokości opłaty	9,7			
	ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych	96,3			zwolnienie z podatku
			obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku	9,5	
ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa	42,1	umorzenie w całości lub w części zaległości podatkowej wraz z odsetkami	28,6		
Marszałkowie województw	656,9	ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020	428,9	dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	407,7
				refundacja	19,5
		189,1	refundacja	98,9	

terytorialnego, które również udzielają pomocy *de minimis* ze środków unijnych, co zostało uwzględnione w kwotach pomocy przy tych podmiotach.

		ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020		dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	90,2
Ochotnicze Hufce Pracy	595,2	ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	595,2	refundacja	595,2
Bank Gospodarstwa Krajowego	582,8	ustawa z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne	579,7	gwarancja	579,7
Prezes Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	329,5	ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości	329,1	dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	329,1
Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych	231,0	ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych	229,0	rozłożenie na raty płatności zaległej opłaty (składki, wpłaty, kary) z odsetkami lub bez	132,1
				rozłożenie na raty opłaty (składki, wpłaty)	93,8
Urzędy skarbowe	114,8	ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych	75,3	obniżka lub zmniejszenie, powodujące obniżenie podstawy opodatkowania lub wysokości podatku	71,7
				jednorazowa amortyzacja	3,6
				rozłożenie na raty płatności zaległości podatkowej lub zaległości podatkowej wraz z odsetkami	33,8
				umorzenie w całości lub w części odsetek od zaległości podatkowej	1,9
		ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa	38,8	rozłożenie na raty płatności podatku	1,4
Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa	107,3	ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020	106,5	refundacja	106,5

Prezes Zarządu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	102,6	ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych	102,6	refundacja	100,7
Dyrektor Narodowego Centrum Badań i Rozwoju	79,4	ustawa z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju	79,4	dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	79,4
Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	34,0	ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska	34,0	pożyczki warunkowo umorzone	19,5
				pożyczka preferencyjna	8,0
				dotacja i inne bezzwrotne świadczenie	6,2
inne podmioty	81,3				
Ogółem	5 847,0				

W 2019 roku grupą podmiotów, która udzieliła pomocy *de minimis* o największej wartości, byli **beneficjenci programów operacyjnych i regionalnych programów operacyjnych oraz przedsiębiorcy publiczni** - prawie 18 proc. łącznej wartości pomocy (1 041,3 mln zł). Pomoc była udzielana głównie w formie dotacji i świadczeń bezzwrotnych²² oraz refundacji przekazanych na podstawie *ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020* (891,7 mln zł).

Starostowie powiatów udzielili łącznie 993,4 mln zł pomocy *de minimis*, przede wszystkim w formie dotacji oraz refundacji udzielonych na podstawie *ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (951,3 mln zł) oraz *ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych*²³.

Trzecią grupą podmiotów, które udzieliły pomocy *de minimis* o znaczącej wartości - 897,4 mln zł - byli **wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast**. Pomoc była udzielana głównie w formie dotacji i refundacji na podstawie *ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* (299,8 mln zł). Znaczną wartość miała także pomoc na dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianych pracowników, udzielona na podstawie art. 122 *ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe*²⁴ (177,2 mln zł) oraz pomoc udzielona na podstawie *ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów* (164,1 mln zł).

Marszałkowie województw udzielili łącznie 656,9 mln zł pomocy *de minimis*, najwięcej na podstawie *ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020* (428,9 mln zł), a ponadto na podstawie *ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów*

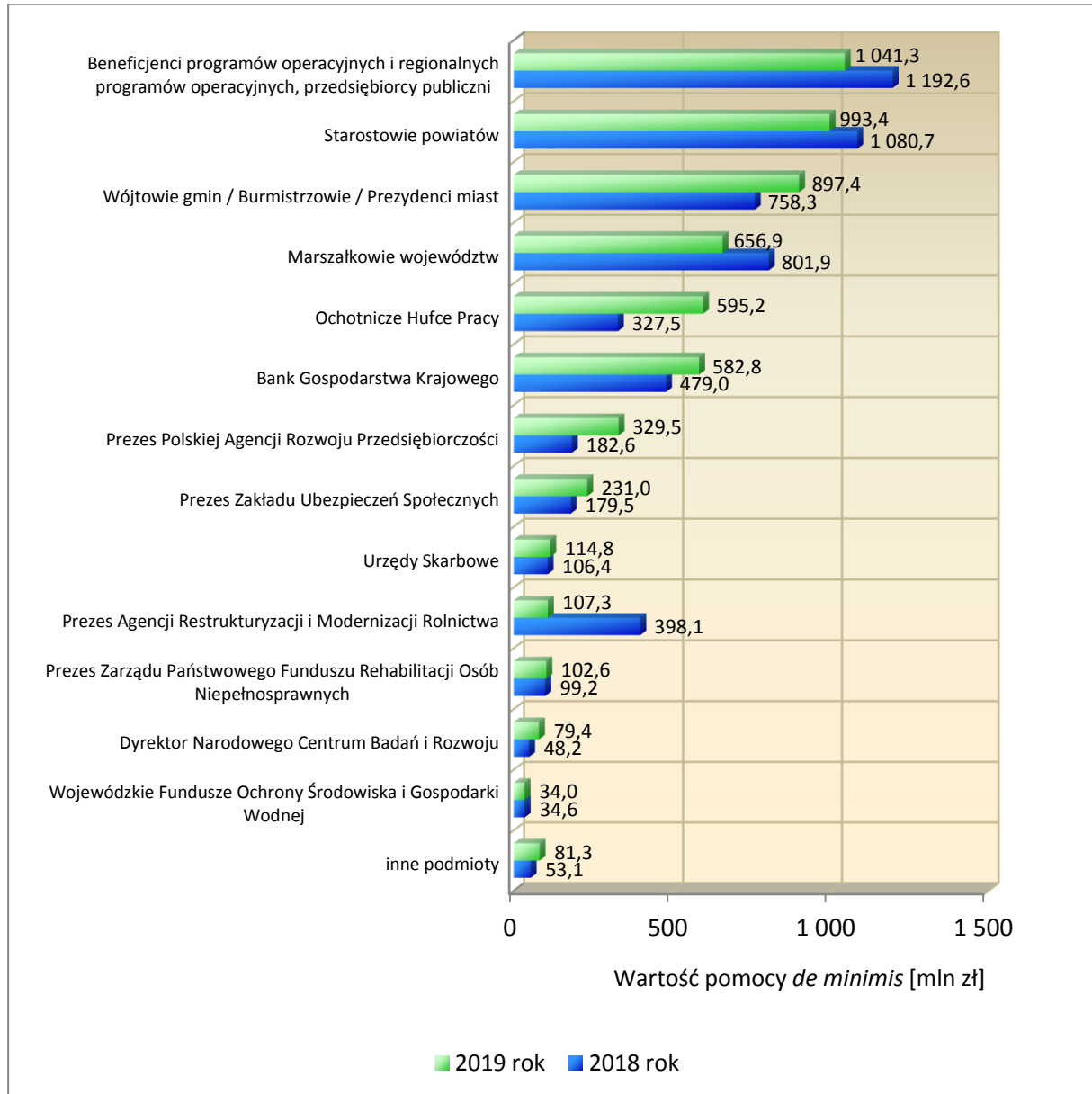
²² Dalej zwane także dotacją.

²³ Dz. U. z 2020 r. poz. 426, z późn. zm.

²⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 910.

Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (189,1 mln zł).

Wykres 5 Pomoc *de minimis* według podmiotów udzielających pomocy

W przypadku większości podmiotów udzielających pomocy wystąpił w 2019 roku wzrost wartości udzielonej pomocy, jednak niektóre podmioty odnotowały jej spadek. Należą do nich: beneficjenci programów operacyjnych i regionalnych programów operacyjnych oraz przedsiębiorcy publiczni, starostowie powiatów, marszałkowie województw oraz Prezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Trzydzieści grup podmiotów wskazanych w tabeli 7 udzieliło pomocy, która stanowi prawie 99 proc. całej wartości pomocy *de minimis* udzielonej w 2019 roku.

5. Pomoc *de minimis* w podziale według województw

Badając położenie geograficzne siedziby przedsiębiorstw, które otrzymały w 2019 roku pomoc *de minimis*, można zauważyć, że podobnie jak w latach ubiegłych, **najwięcej tej pomocy udzielono przedsiębiorcom z województwa mazowieckiego (705,6 mln zł), wielkopolskiego (601,9 mln zł) i śląskiego (583,7 mln zł)**, których łączny udział w ogólnej wartości pomocy *de minimis* udzielonej w roku 2019 sięga 32,3 proc.

Najmniej pomocy *de minimis* otrzymali beneficjenci z województwa świętokrzyskiego (138,3 mln zł), lubuskiego (143 mln zł), i podlaskiego (165,8 mln zł). Pomoc *de minimis* udzielona przedsiębiorcom posiadającym siedzibę we wspomnianych województwach łącznie stanowiła 7,7 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis* udzielonej w 2019 roku.

W porównaniu z rokiem 2018 na terenie 8 województw zwiększyła się wartość otrzymanej pomocy *de minimis*. Największy wzrost wystąpił w województwie mazowieckim - o 69,5 mln zł (o 10,9 proc.), małopolskim - o 68 mln zł (o 13,6 proc.) i łódzkim - o 65,3 mln zł (o 18,3 proc.). Natomiast największy spadek wartości otrzymanej pomocy *de minimis* nastąpił w województwie świętokrzyskim - o 85,2 mln zł (o 38,1 proc.), lubelskim - o 55,6 mln zł (o 16,6 proc.) oraz warmińsko-mazurskim - o 24,5 mln zł (o 6 proc.).

Tabela 8 Pomoc *de minimis* w podziale na województwa według siedziby beneficjenta pomocy

Województwo	2018		2019	
	Wartość pomocy <i>de minimis</i> (mln zł)	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem	Wartość pomocy <i>de minimis</i> (mln zł)	Udział w pomocy <i>de minimis</i> ogółem
mazowieckie	636,1	11,08%	↗ 705,6	12,07%
wielkopolskie	600,6	10,46%	↗ 601,9	10,29%
śląskie	555,9	9,68%	↗ 583,7	9,98%
małopolskie	501,2	8,73%	↗ 569,2	9,73%
dolnośląskie	360,3	6,28%	↗ 424,5	7,26%
łódzkie	356,4	6,21%	↗ 421,6	7,21%
warmińsko-mazurskie	407,5	7,10%	↘ 383,0	6,55%
pomorskie	376,0	6,55%	↘ 359,1	6,14%
podkarpackie	368,2	6,41%	↘ 352,6	6,03%
kujawsko-pomorskie	325,2	5,66%	↘ 304,6	5,21%
lubelskie	333,5	5,81%	↘ 277,9	4,75%
zachodniopomorskie	223,2	3,89%	↗ 244,0	4,17%
opolskie	145,3	2,53%	↗ 169,8	2,90%
podlaskie	176,7	3,08%	↘ 165,8	2,84%
lubuskie	146,9	2,56%	↘ 143,0	2,45%
świętokrzyskie	223,4	3,89%	↘ 138,3	2,36%
brak danych*	5,3	0,09%	↘ 2,3	0,04%
Ogółem	5 741,7	100,00%	5 847,0	100,00%

*w sprawozdaniu nie podano siedziby lub miejsca zamieszkania beneficjenta

Wielkość pomocy *de minimis* w podziale na województwa została ustalona w oparciu o kryterium siedziby przedsiębiorcy, który otrzymał taką pomoc. Należy w związku z tym zaznaczyć, że wysoka wartość pomocy *de minimis* przypisana niektórym województwom może wynikać z faktu, iż wielu przedsiębiorców wybiera duże miasta na swoją siedzibę. Jednocześnie nie jest wykluczone, że przedsiębiorca mający siedzibę na obszarze jednego województwa otrzymał pomoc *de minimis* w związku z działalnością prowadzoną na obszarze innego województwa (np. w związku z posiadaniem tam oddziału).

Należy także zauważyć, iż poszczególne województwa bardzo różnią się między sobą jeśli chodzi o poziom przedsiębiorczości rozumianej jako udział przedsiębiorców działających w danym województwie w całkowitej liczbie przedsiębiorców zarejestrowanych w Polsce. Z tego względu dokonywanie analiz jedynie w oparciu o bezwzględne wartości pomocy *de minimis* w poszczególnych województwach może być mylące. W związku z tym poniżej zestawiono udział pomocy *de minimis* udzielonej przedsiębiorcom z poszczególnych województw w ogólnej wartości pomocy *de minimis* z danymi wskazującymi na poziom przedsiębiorczości w poszczególnych województwach²⁵.

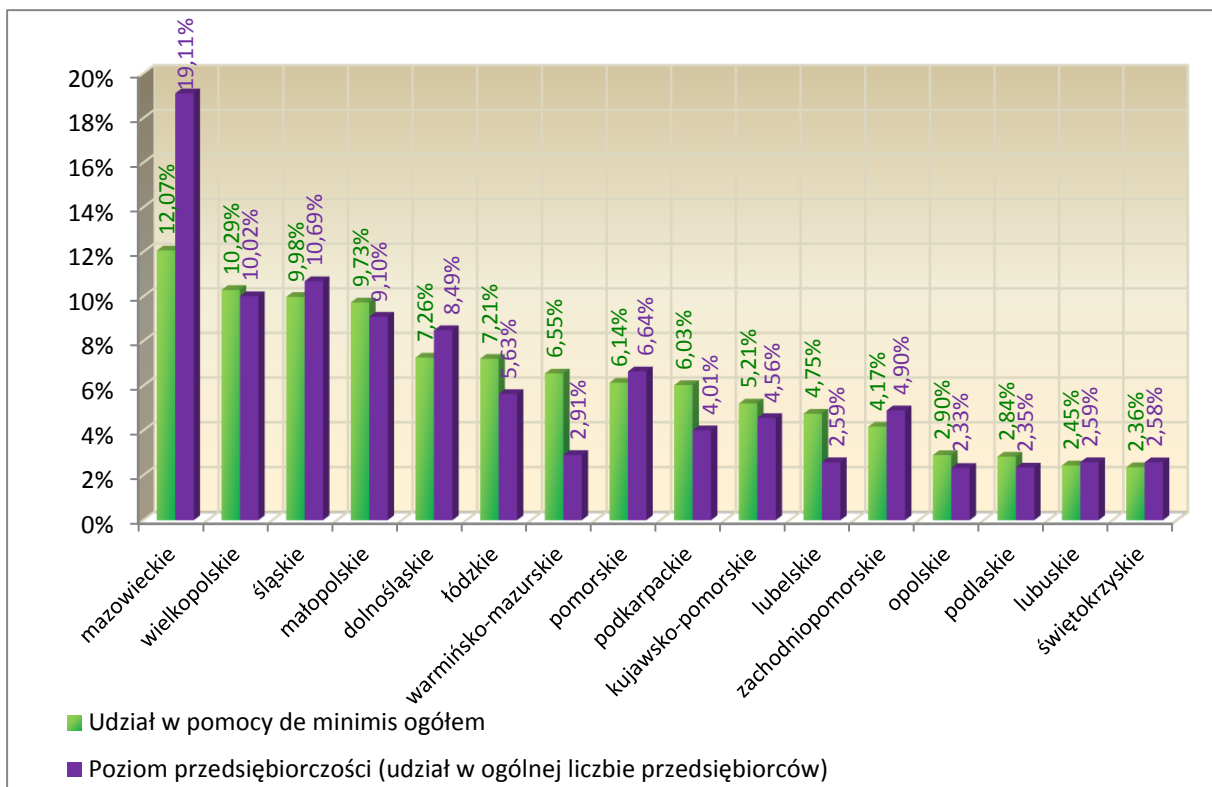
Tabela 9 Udział województw w ogólnej wartości pomocy *de minimis* na tle poziomu przedsiębiorczości województw w 2019 roku

Województwo	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>	Poziom przedsiębiorczości (udział w ogólnej liczbie przedsiębiorstw)
mazowieckie	12,07%	19,11%
wielkopolskie	10,29%	10,02%
śląskie	9,98%	10,69%
małopolskie	9,73%	9,10%
dolnośląskie	7,26%	8,49%
łódzkie	7,21%	5,63%
warmińsko-mazurskie	6,55%	2,91%
pomorskie	6,14%	6,64%
podkarpackie	6,03%	4,01%
kujawsko-pomorskie	5,21%	4,56%
lubelskie	4,75%	4,07%
zachodniopomorskie	4,17%	4,90%
opolskie	2,90%	2,33%
podlaskie	2,84%	2,35%
lubuskie	2,45%	2,59%
świętokrzyskie	2,36%	2,58%

²⁵ Ze względu na fakt, iż sprawozdania Głównego Urzędu Statystycznego zawierające informacje o faktycznej liczbie przedsiębiorstw (ustalanej na podstawie badania statystycznego) oraz wielkości PKB w podziale na województwa za 2019 rok nie były dostępne w momencie sporządzania niniejszego Raportu, w obliczeniach uwzględniono publikowane przez GUS dane o liczbie zarejestrowanych w rejestrze REGON przedsiębiorców deklarujących prowadzenie działalności, tj. z wyłączeniem tych, którzy zawiesili działalność bądź znajdują się w stanie upadłości lub likwidacji (wg stanu na 31.12.2019 r.). W związku z powyższym należy zaznaczyć, iż mimo uwzględnienia ww. wyłączenia, liczba oparta na rejestrze REGON może być zawyżona (obejmuje ona przedsiębiorców, którzy pomimo zakończenia działalności nie wyrejestrowali się).

Zestawienie powyższych wartości pozwala stwierdzić, że w 9 województwach udział pomocy *de minimis* udzielonej przedsiębiorcom w ogólnej wartości pomocy *de minimis* przewyższa poziom przedsiębiorczości tych województw - dotyczy to zwłaszcza województwa warmińsko-mazurskiego, podkarpackiego i łódzkiego. Natomiast w pozostałych 7 województwach sytuacja jest odwrotna - najwyraźniej widać to w przypadku województwa mazowieckiego, dolnośląskiego i śląskiego.

Wykres 6 Pomoc *de minimis* udzielona w poszczególnych województwach w porównaniu z poziomem przedsiębiorczości w roku 2019

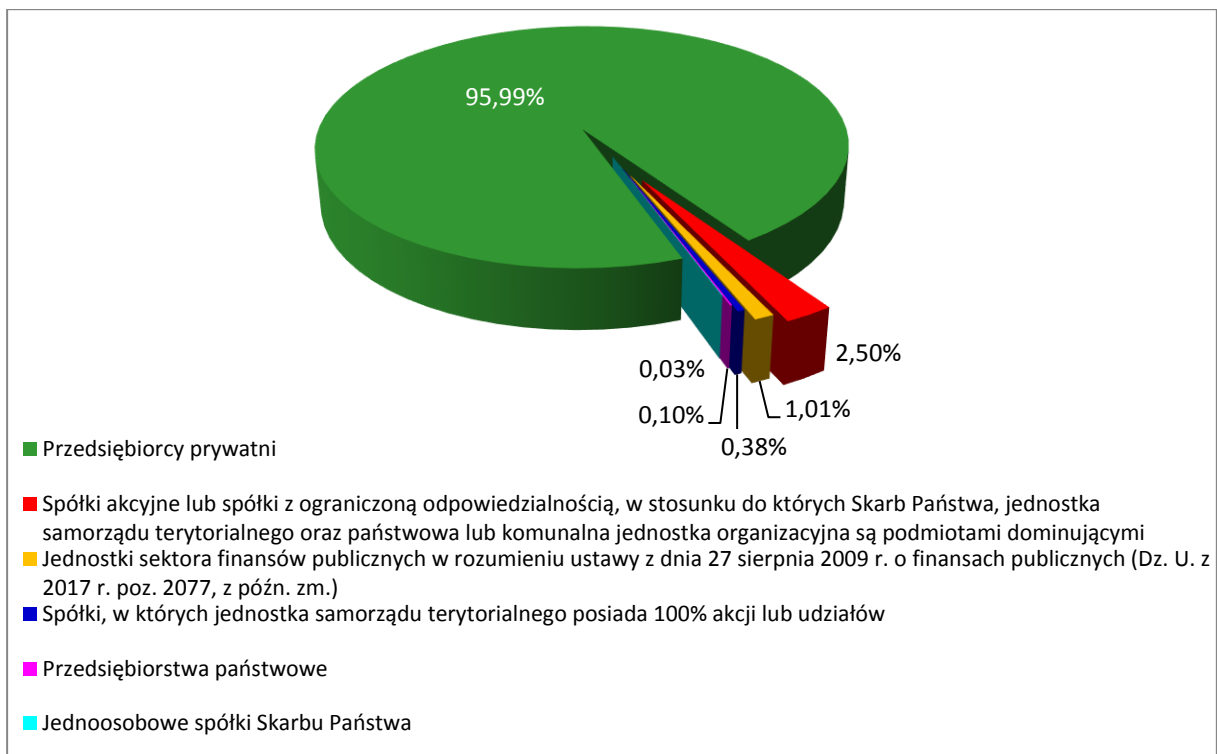
6. Pomoc *de minimis* w podziale według formy prawnej beneficjenta pomocy

W 2019 roku **najwięcej pomocy *de minimis* uzyskali przedsiębiorcy prywatni** (ok. 96 proc. ogólnej wartości pomocy). Pozostałe podmioty stanowiły niewielki procent beneficjentów pomocy *de minimis*.

Tabela 10 Wartość pomocy *de minimis* w 2019 roku ze względu na formę prawną beneficjenta

Forma prawna przedsiębiorcy	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>
Przedsiębiorcy prywatni	5 612,4	95,99%
Spółki akcyjne lub spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w stosunku do których Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego oraz państwowa lub komunalna jednostka organizacyjna są podmiotami dominującymi	146,0	2,50%
Jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych	59,3	1,01%
Spółki, w których jednostka samorządu terytorialnego posiada 100% akcji lub udziałów	22,0	0,38%
Przedsiębiorstwa państwowe	5,6	0,10%
Jednoosobowe spółki Skarbu Państwa	1,7	0,03%
Ogółem	5 847,0	100,00%

Wykres 7 Wartość pomocy *de minimis* w 2019 roku ze względu na formę prawną beneficjenta

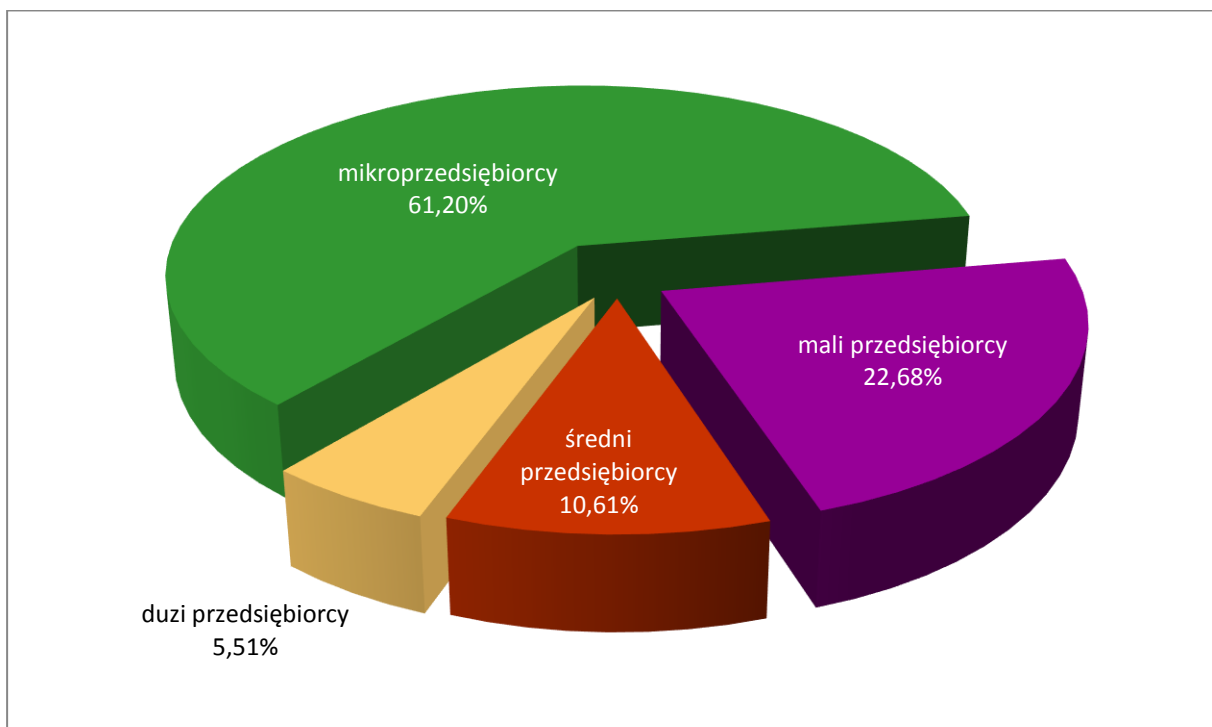
7. Pomoc *de minimis* w podziale według wielkości beneficjentów

W 2019 roku prawie 95 proc. pomocy *de minimis* udzielono mikro-, małym i średnim przedsiębiorcom. Czynniki, takie jak:

- proste zasady udzielania pomocy *de minimis* (warunkiem, który powinien spełnić jej beneficjent, było nieprzekraczanie w ciągu trzech lat określonego limitu pomocy),
- często brak powiązania z konkretnym projektem,
- ograniczone możliwości absorpcji kapitału sektora mikro-, małych i średnich przedsiębiorców

powodują, że corocznie pomocą *de minimis* zainteresowane są przede wszystkim mniejsze podmioty. Potwierdzeniem tego jest fakt, że ok. 61 proc. tego rodzaju pomocy w 2019 roku otrzymali mikroprzedsiębiorcy, a prawie 23 proc. mali przedsiębiorcy. Szczegółowe dane dotyczące podziału pomocy według wielkości beneficjentów przedstawiono na wykresie 8, a porównanie tych wielkości z rokiem 2018 w tabeli 11.

Wykres 8 Wartość udzielonej w 2019 roku pomocy *de minimis* ze względu na wielkość beneficjenta

Spadek wartości pomocy *de minimis* udzielonej w 2019 roku w porównaniu z rokiem poprzednim wystąpił jedynie w przypadku mikroprzedsiębiorców - o 303,2 mln zł (o prawie 8 proc.). Natomiast wartość pomocy *de minimis* udzielonej małym przedsiębiorcom wzrosła o 214,3 mln zł (o ponad 19 proc.), w przypadku średnich przedsiębiorców - o 121,9 mln zł (o 24,5 proc.), zaś duzi przedsiębiorcy otrzymali o 72,3 mln zł (o 29 proc.) więcej pomocy.

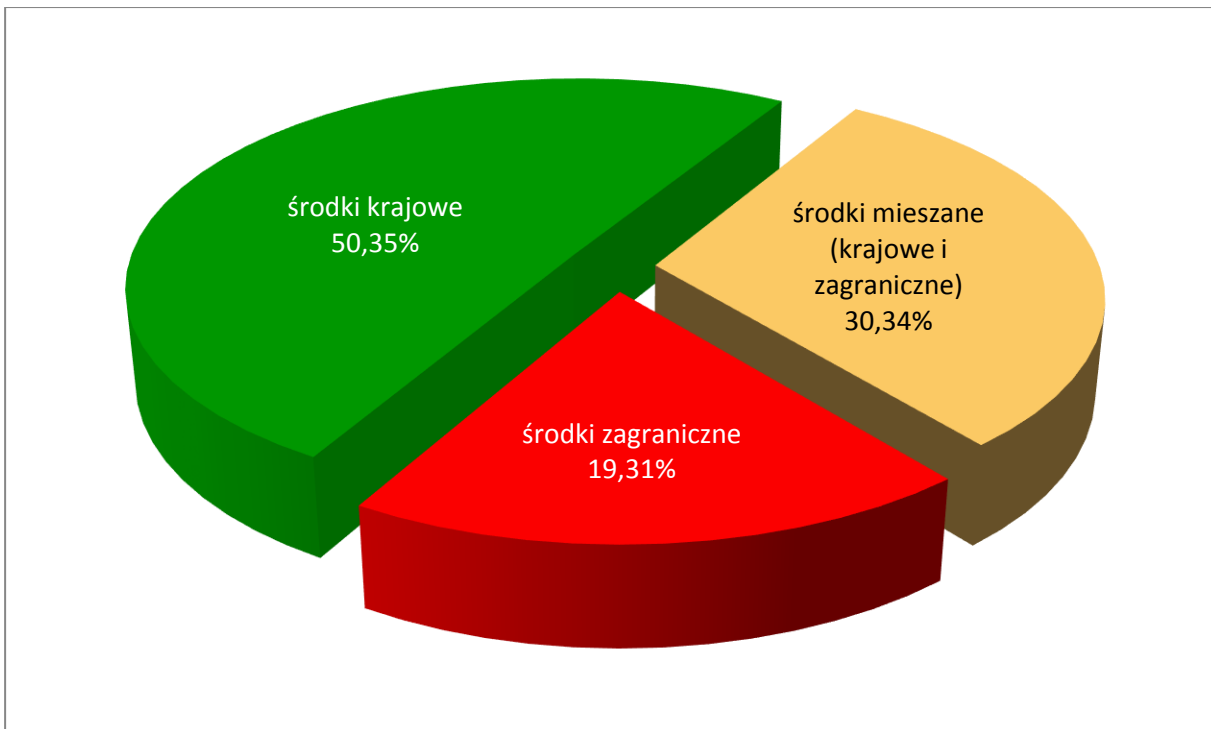
Tabela 11 Wartość udzielonej pomocy *de minimis* ze względu na wielkość beneficjenta

Wielkość przedsiębiorcy	2018		2019	
	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>	Wartość pomocy (mln zł)	Udział w ogólnej wartości pomocy <i>de minimis</i>
mikroprzedsiębiorcy	3 881,7	67,61%	3 578,5	61,20%
mali przedsiębiorcy	1 111,9	19,37%	1 326,2	22,68%
średni przedsiębiorcy	498,3	8,68%	620,3	10,61%
duzi przedsiębiorcy	249,7	4,35%	322,0	5,51%
Ogółem	5 741,7	100,00%	5 847,0	100,00%

8. Pomoc *de minimis* w podziale według źródła pochodzenia pomocy

Pomoc *de minimis* udzielana była w 2019 roku **głównie ze środków pochodzenia krajowego** - 2 944,1 mln zł (50,35 proc. pomocy *de minimis*), w mniejszej części ze środków **mieszanych (jednocześnie pochodzenia zagranicznego i krajowego)** - 1 773,7 mln zł, (30,34 proc. pomocy *de minimis*), a najmniej pomocy *de minimis* udzielono ze środków pochodzenia wyłącznie zagranicznego - 1 129,2 mln zł (19,31 proc. pomocy *de minimis*).

Wykres 9 Wartość pomocy *de minimis* według źródła jej pochodzenia

W porównaniu do roku poprzedniego, w 2019 roku nastąpił wzrost udziału pomocy *de minimis* udzielanej ze środków pochodzenia krajowego i zagranicznego oraz spadek udziału pomocy *de minimis* ze środków mieszanych.

IV. PODSUMOWANIE

Wartość pomocy *de minimis* udzielonej w 2019 roku w Polsce wyniosła 5 847,0 mln zł, co stanowiło 13,8 proc. całości wsparcia udzielonego przedsiębiorcom ze środków publicznych (całkowita wartość pomocy publicznej udzielonej przedsiębiorcom w Polsce w 2019 r. wyniosła 42 284,2 mln zł). W latach 2015-2017 wartość udzielanej pomocy *de minimis* wykazywała tendencję wzrostową. W 2019 roku nastąpił nieznaczny wzrost pomocy *de minimis*, o 1,8 proc. w stosunku do 2018 roku. Wzrost wynikał m.in. z rozpoczęcia udzielania pomocy na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów. Ponadto, znaczący wzrost w stosunku do roku poprzedniego nastąpił w przypadku pomocy udzielanej na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości oraz ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne.

W 2019 roku pomocy *de minimis* o największej wartości udzielono na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - 1 852,4 mln zł (stanowiła ona 31,68 proc. pomocy *de minimis* udzielonej w 2019 roku) oraz ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (1 349,8 mln zł, co stanowiło 23 proc. ogólnej wartości pomocy *de minimis*). Pomoc *de minimis* była udzielana przede wszystkim w formie dotacji lub refundacji (podgrupa A1), które stanowiły 72 proc. całej pomocy *de minimis* udzielonej w 2019 roku.

Wśród grup podmiotów które w 2019 roku udzieliły pomocy *de minimis* o największej wartości byli beneficjenci programów operacyjnych i regionalnych programów operacyjnych oraz przedsiębiorcy publiczni, starostowie powiatów oraz wójtowie gmin, burmistrzowie i prezydenci miast.

Pomoc *de minimis* udzielona w 2019 roku wykazywała tendencje, które występowały również w przypadku pomocy publicznej spełniającej przesłanki art. 107 ust. 1 TFUE udzielonej w tym samym roku. Przede wszystkim występowała dominacja bezpośrednich wydatków z budżetu państwa - ok. 72 proc. pomocy *de minimis* i 86 proc. pomocy publicznej²⁶ oraz bardzo duży udział prywatnych przedsiębiorców wśród beneficjentów pomocy *de minimis* - 96 proc. (68 proc. w przypadku pomocy publicznej)²⁷.

Główna różnica między pomocą publiczną a pomocą *de minimis*, to dominacja mikro-, małych i średnich przedsiębiorców wśród beneficjentów pomocy *de minimis* (95-procentowy udział w ogólnej wartości pomocy *de minimis* w 2019 roku). Natomiast udział wartości pomocy publicznej udzielonej grupie przedsiębiorców tej wielkości w ogólnej wartości pomocy publicznej to jedynie około 45,5 proc. Wiąże się to z kwotowym ograniczeniem pomocy *de minimis*, przez co korzystają z niej głównie mniejsze podmioty. Różnicę szczególnie widać w grupie mikroprzedsiębiorców, którzy w 2019 roku stanowili około 61 proc. beneficjentów pomocy *de minimis* i zaledwie około 12 proc. beneficjentów pomocy publicznej²⁸.

²⁶ Pomoc publiczna w podziale według formy pomocy, w: *Raport o pomocy publicznej w Polsce udzielonej przedsiębiorcom w 2019 roku*, Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Warszawa 2020.

²⁷ Pomoc publiczna w podziale według formy prawnej beneficjenta pomocy, tamże.

²⁸ Pomoc publiczna w podziale według wielkości beneficjentów, tamże.